

Osrednja občinska proslava v Beltincih

Kot so se dogovorili tudi v okviru koordinacijskega odbora za proslave pri OK SZDL v Murski Soboti, bo osrednja občinska proslava ob dnevu OF, 1. maju in 40-letnici osvoboditve naše domovine v Beltincih. Proslava bo v soboto, 27. aprila, ob 9. uri v celodnevni osnovni šoli 17. oktober v Beltincih kjer bodo pripravili slavnostno sejo občinske konference socialistične zveze s podelitvijo letošnjih priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Kulturni program bodo izvedli člani moškega pevskega zbora kulturnoumetniškega društva Beltinci. Slovesnost se bo nadaljevala ob 10.30 v naselju Jugovo v Beltincih, kjer bo slavnostna otvoritev novega otroškega vrtca. Slavnostni govornik bo predsednik skupščine občine Martin Horvat.

M. Jerše

NASLOV

SVETOVNI DAN ZDRAVJA 1985

ZDRAVA MLADINA — naše največje bogastvo

Posvetilo Svetovne zdravstvene organizacije je in mora biti dražec izziv za vse; za vse sedanje in bodoče voditelje, za mladino samo, še posebno pa za celotno družbo in njene mnogovrstne dejavnosti, na katerih svoje moči razdaja prav mlademu rodu. Zakaj izziv? Vsaj ob svetovnem dnevu zdravja poskusimo malo bolj preudarno in kritično, pa čeprav mogoče skoraj boleče, analizirati in ugotoviti, da precej sedanjih pokazateljev o zdravstvenem stanju naših otrok in mladine ne nakazuje bolj zdrave, in tako bolj srečne prihodnosti za našo mladino, če nas vseh ta izziv ne bo predramil tako v miselnosti kot v dejavnosti. Nujno moram takoj dodati, da to ni pesimistično, pač pa le kritično razmišljanje o tem, da bomo za jutrišnje zdravje mladih naredili še več. Ob tem tudi ne smemo pozabiti velikih uspehov pri zmanjševanju smrtnosti tako mater kot otrok, pri spreminjanju težke obolevnosti otrok, ki je čisto vodila v smrt ali težko telesno in duševno invalidnost, pri masovni zaščiti proti najhujšim otroškim nalezljivim boleznim, pri dispanzerskem delu z materami in otroki itd. Pa vendar poskušajmo danes razmišljati kot mladi, zagnano, ustvarjalno, včasih tudi z določnim mladostnim tveganjem, saj le to vodi k novim spoznanjem. Razmišljajmo o današnjih problemih, ki naj ne postanejo jutrišnji, le tako bo mladina jutri bolj zdrava. In če razmišljamo kot zdravstveni delavec, potem se mi morajo ob tem pridružiti še drugi mnogoštevilni sooblikovalci življenja mladine, saj mora za njeno zdravje skrbeti vsa družba.

Če imam svoj socialnopediatrični pogled usmerjen v prihodnost, v kateri naj bi bila mladina še bolj zdrava, pa ne morem mimo preteklega in sedanjega trenutka, ki sta oblikovala današnjo mladino, in tudi ne mimo splošne ocene pozitivnega zdravja sedanjosti mladine, ki bo danes zasnovala jutrišnjo mladino. Prepričan sem, da se ne motim, če predpostavim, da moramo začeti skrbeti za bodoče bolj zdrave generacije že danes, če ne že prav ta trenutek, saj nas nekatera stanja in pojavi pri mladih generacijah zadostno resno opozarjajo, da bi se ura odločitve. Na kaj predvsem mislim?

Podatki v splošni populaciji

kažejo, da se večja števila nekaterih dedno pogojenih obolenj, večja se tudi delež otrok, ki že ob rojstvu kažejo znake lažje ali težje telesne, duševne ali celo kombinirane oškodovanosti.

Neugoden je tudi podatek iz ginekoloških in porodniških dejavnosti v zadnjih letih, ki kaže, da skoraj polovico nosečnosti poteka z bolezenskimi pojavi, ob rojstvu pa od 5 do 7 odstotkov novorojenčkov kaže znake lažje ali težje oblike dušenja. Imunska zaščita otrok in mladine, kljub zakonski obvezi, še ni popolna, vedno več je travmatizma z doživljenjskimi posledicami, posebno med predšolsko mladino. Šolar, ki je kot biološki slabič obremenjen še z vsemi sodobnimi stresi, slabi tudi v svojih telesnih lastnostih, in tako tudi pri zdravju čedalje pogostejše izvaja agresijo nad samim seboj, pa naj bo to z eno ali drugo obliko zasvojenosti ali celo s samomorom. In tako bi lahko naštevali dalje, pa vendar kljub temu ugotavljamo, da je današnja mladina najbolj zdrava starostna skupina in da je zato največje svetovno bogastvo. Je in bo ostala, če bomo z močjo njenih energetskih potencialov odpravljali tudi prej omenjene probleme, ki močno krnijo tako bogastvo. Bolj kot doslej bomo morali izkoristiti energijo mladih, ki so, kot pravi Svetovna zdravstvena organizacija, najbolj produktivni del družine in družbe. Prizadevanosti teh sil bo zmanjševala možnost mladostnega tveganja, s tem pa očitno prispevala k temu, da smrtnost mladih ne bo naraščala zaradi nadlog moderne družbe, kot so prometne nesreče, samomorji, mamila in alkohol, ki v razvitih deželah povzročajo že več kot tretjino smrti mladih ljudi.

Izziv za nas vse je torej jasen, vsi moramo skrbeti za to, da krepiamo zdravje mladih, obenem pa izboljšujemo razmere za življenje in aktivnost mladine. Marsikje je miselnost odraslih še toga in daleč od sodobnih gledanj, vendar pa potrebuje mladina za svoje probleme pomoč tu in zdaj, torej ko jih čuti in ne šele tedaj, ko jih zaznamo odrasli. Prav je, da ji pravočasno prisluhnemo, še posebno, če gre za vprašanje njenih zdravstvenih problemov, saj takrat je večina odkrita in poštena.

dr. Jože MIKLIČ
spec. ped.

Leto XXXVII
Št. 14

Murska Sobota
11. april 1985

CENA 40 DIN

VESTNIK

PORAZNE POSLEDICE ZIME V POMURSKIH VINOGRADIH

MANJ KOT POLOVICA ZDRAVIH OČES

Po izjemno hladnih januarskih dneh je drugi hladni val naredil na celotnem podravskem vinorodnem rajonu in tudi v pomurskih vinogradnih ogromno škode. Pozeba je kot kaže pregled očes, ki so ga opravili strokovnjaki Kmetijskega zavoda iz Maribora, najbolj prizadela trto v ljutomerskih in radgonsko-kapelskih gorah, medtem ko je malce bolj prizanesla le prekmurskim goricam.

V ljutomerskem okolišu pričakujejo na podlagi prvih ocen pravo katastrofo in obstaja upravičena bojazen, da bo pridelek zaradi tega le od 40- do 45-odstoten. Mraz je povzročil pravo katastrofo v severovzhodnih in severozahodnih legah, nekoliko manj pa v višjih vinogradih na Jeruzalemu in v okolici. Posebno hudo so jo skupili po pozebi obnovljeni vinogradi iz leta 1980, porazni so pregledi očes šimona in muškatega silvanca, kjer so primeri, da sta bili od 10 pregledanih povsem zdravi le 2. V radgonsko-kapelskih gorah je od pregledanih zdravih le 20 odstotkov očes. Tudi to območje je zaradi nižjih leg pošteno skupilo, posebej še šipon in bolj plodne in debele vinske trte. Potreben bi bil pravi dar narave, da bo trgavec vsaj polovična od načrtovane. Nekoliko manj škode pa je v vinogradih od Goriškega do Lendavskih

goric, čeprav tudi tu ni pričakovati, da bo letošnja vinska bera vsaj približna povprečnim iz prejšnjih let.

Škoda je torej ogromna, čeprav vinogradniki pričakujejo, da bodo speča očesa še poglala. Bil bi pa potreben pravi dar narave — izje-

mno toplo in vlažno poletje — da bi zrasle obilne grozdne kepe in vsaj minimalno nadomestile posledice letošnje zime. V. Paveo

BO LETOS MANJ GROZDJA? — V začetku aprila so vinogradniki običajno že končali z rezjo vinske trte, letos pa so zaradi hudega zimskega maza v januarju in februarju to nekoliko odložili. Vendar v teh dneh že obrezujejo zadnje trse, na katerih je čutiti posledice zimske pozebe. Trta je sicer dobro razvita in bi se dalo dobro narezati, pravijo vinogradniki, vendar posledice pozebe ne bodo neopazne. Foto: Ludvik Kovač.

Zvezna štafeta 19. in 20. aprila v Pomurju

Nosilci zvezne štafete mladosti, ki je odšla na pot 23. marca, iz Kragujevca bodo od 16. do 21. aprila v Sloveniji. V Pomurje prispe zvezna štafeta v petek, 19. aprila, zvečer. Prvi jo bodo od svojih vrstnikov pri Benediktu prevzeli radgonski mladinci in mladinke. Osrednja slovesnost bo ob 19. uri v Gornji Radgoni. Že 17. in 18. aprila pa bo na pot krenila občinska štafeta, ki bo dvakrat prenočila, obiskala pa bo vse osnovne organizacije ZSMS, šole in delovne organizacije v radgonski občini. Ob 19.35 bodo zvezno štafeto pri Radencih prevzeli mladi iz soboške občine, ki jo

bodo ponesli prek Tišine do Murske Sobotice, kamor naj bi nosilci štafete prispeli ob 19.55. Tu bo zvezna štafeta prenočila, naslednji dan v soboto, 20. aprila, pa bo nadaljevala pot ob sedmih iz Murske Sobotice. Prejšnji dan bodo v pomursko središče prispeli tudi tri občinske štafete, ki bodo začele svojo pot iz Martinja, Hodoša in v Prosenjakovcu.

Nosilci zvezne štafete mladosti bodo 20. aprila dopoldne nadaljevali pot po soboški občini v smeri proti Bogojini, kjer bodo štafeto palico ob 7.20 predali svojim vrstnikom iz lendavske občine. V Lendavi bodo

nosilce pričakali ob 7.45. Na osrednjem prireditvenem prostoru bodo občani in delovni ljudje lendavske občine pozdravili tudi nosilce dveh lokalnih štafet iz karavil Pince in Lendavske gorice. Kot običajno, bo predaja zvezne štafete vrstnikom iz ljutomerske občine pri Razkrižju. V Ljutomer bodo nosilci štafete prispeli ob 9.05. Tam jih bo pričakala tudi lokalna štafeta, ki prispe iz Bučkovca. Po krajši poti v ljutomerski občini bodo mladi ob 9.40 predali zvezno štafeto mladosti vrstnikom iz ormoške občine pri Zerovincih.

M. Jerše

BOLJE IZKORISTITI MALOOBMEJNO SODELOVANJE

Tudi med sindikati Pomurja in Železne županije se krepi medsebojno sodelovanje. Sindikalni delavci si izmenjujejo izkušnje pri svojem delu in se seznanjajo s področji, na katerih delujejo, obenem pa spodbujajo neposredno sodelovanje delovnih organizacij ter športnih in kulturnih društev z obeh strani meje.

»Največ stikov z Železno županijo ima soboška občina. Ugotovili smo, da smo lanski program sodelovanja skoraj v celoti uresničili. Tako smo na naši strani organizirali tudi vsebinsko raz-

pravo o tem, kakšno vlogo ima naša sindikalna organizacija pri nastavljanju poslovnih delavcev in pri odločanju o drugih pomembnejših vprašanjih v združenem delu, onkraj pa smo se seznanili o nalogah in vlogi sindikatov pri vodenju socialne politike.« nam je po nedavnem obisku delegacije Pomurskega medobčinskega sveta ZSS v Železni županiji dejala predsednica Mira Markova.

In kako se bo sodelovanje razvijalo v prihodnje? Obe strani sta menili, da bi bilo koristno razširiti vezi na gospodarskem področju in se zlasti bolj iz-

koristiti možnosti maloobmejnega gospodarskega sodelovanja. Poleg tega bodo sindikati spodbujali sodelovanje še na drugih področjih, kot so gostovanja kulturnih in športnih skupin, predvsem med pripadniki narodnosti na obeh straneh meje. Precejšen interes je tudi za izmenjavo letovanj — madžarskih delavcev pri nas na morju, naših pa na Balatonu in drugih letoviških krajih na Madžarskem. Še naprej se bodo sindikalni delavci tudi medsebojno seznanjali z izkušnjami pri svojem delu.

J. G.

Sejem gradbeništva in gradbenih materialov

SEJEM UPRAVIČIL PROGRAMSKO ZASNOVO

Organizatorji ocenjujejo, da je sejem uspel. Na videz morda to ni tako, saj na tem sejmu ni bilo vsakodnevnega drena, kot je to v navadi pri kmetijsko-živilskem sejmu. Čeprav, kar se obiska tiče, organizatorji niso nezadovoljni, saj si je sejem ogledalo nekaj čez 20.000 ljudi. V glavnem so bili obiskovalci poslovnosti in strokovnjaki, ki so si ogledali dosežke v gradbeništvu, saj pomeni sejem prikaz dosežkov v zadnjih dveh letih tako na področju proizvodnje kot znanosti.

S komercialnega vidika je bil sejem uspešen. Vsi večji rastavljalci so s poslovnimi rezultati več kot zadovoljni, nekateri so celo izrazili željo, da bi sejem organizirali vsako leto, vendar bi po mnenju organizatorja s tem zašli v preveč komercialne vode, pa tudi zmanjše velikih sistemov bi verjetno s tem upadli, kajti gradbeništvo je le taka dejavnost, ki ne more iz leta v leto nastopati z novostmi.

Predstavljanje novosti pa je eden izmed pomembnih ciljev tega sejma, ki postaja specializiran in strokoven. Po začetnih korakih bo potrebno še bolj utrditi vključevanje gradbeništva iz Jugoslavije na sejem, kar se po komercialni plati sicer že kaže.

Sejem pa je predstavil tudi strokovno in znanstveno aktivnost gradbeništva v minulih dveh letih.

Toda na tem področju gre še zmeraj za izrazito predstavljanje republiških dosežkov, razen nekaj izjem, tako bo potrebno strokovni del sejma v prihodnje razširiti in mu dati vsejugoslovanske dimenzije, kar bo tudi močno vplivalo na

utrditev sejma in njegove programske zasnove, ki se v praksi potrjuje kot dobra, le do konca jo je treba izkoristiti — tako s komercialnega kot strokovnega vidika.

Janez Votek

Zdaj pa več ne moremo dvomiti v resnični prihod pomladi. Pred tednom dni so z objektivom ujeli tole škorkljo v vrmski čardi, že nekaj tednov pa je na poljih videti tudi pribe. Upajmo, da so to znailci tople pomladi in rodnega leta. foto: J. Herman

PRVO SOBOTO V JUNIJU — V ŠKOFJO LOKO

Vestnikov vlak bo letos odpeljal svoje naročnike v to starodavno in prikupno mesto v soboto 1. junija. Je bil plismonoša s položnico za plačilo letošnje naročnine že pri vas? Če še ne, potem bo prišel v kratkem.

Po 21 letih vojaške diktature so v Braziliji ponovno dobili civilnega predsednika, ki na zaradi nenadne bolezni ni mogel prisostvovati prevzemu oblasti. Na sliki en od brezštevilnih prizorov te dni, ko državljani s skrbjo v obeh pričakujejo poročila iz bolnišnice, kjer so predsednika Nevesa že nekajkrat operirali. Na transparentu sporočilo predsednikovi ženi Rizoleti, da vseh 130 milijonov Brazilcev misli na predsednika.

ZA SPREMEMBO USTAVE

V avstrijskem političnem življenju se zadnje čase veliko razpravlja o spremembi ustave. Ljudska stranka namreč predlaga, da naj bi po švicarskem vzorcu bile v vladi

zastopane vse stranke in sicer proporcionalno glede na dosežene volilne glasove. Sedaj vladajoča socialistično-liberalna koalicijska vlada takšnim predlogom nasprotuje. S

takšnim »švicarskim modelom« naj bi vlado depolitizirali in dajali večji pomen referendumom in drugim načinom neposredne demokracije. Socialisti se s temi predlogi ne strinjajo in zatrjujejo, da bodo ob prihodnjih volitvah ponovno dosegli absolutno večino v parlamentu.

Tudi v Vatikanu zguba

V Vatikanu so pred nedavnim objavili zaključni račun poslovanja v letu 1984. Kot že nekaj let, so tudi lansko zaključili z izgubo preko 58 milijard lir. Pozitivno bilanco je imela ena sama vatikanska institucija in sicer tista, ki skrbi za muzeje, pošto, trgovino papežev letno rezidenco in vojni park. Na finančno stisko svetega sedeža je pokazala tudi nedavna stavka vatikanskih uslužbencev, ki so zahtevali višje plače. Finančni strokovnjaki trdijo, da zgube naraščajo predvsem zaradi ustanavljanja novih institucij in organov v Vatikanu.

JAPONSKI ČUDEŽ JE DELO

Po najnovejših podatkih je bil letni delovni čas zaposlenih v večjih japonskih podjetjih (več kot 1.000 zaposlenih) doslej 2.068 ur, v manjših podjetjih (do 30 zaposlenih) pa 2.380 ur. V večjih podjetjih je bilo dejansko število delovnih dni 252,3 na leto, v manjših podjetjih pa 286,6 dni na leto; delavci v večjih podjetjih so imeli formalno povprečno 10,3 dni plačanega dopusta na leto, v manjših podjetjih pa 6,2 dni. Na Japonskem so zaposleni (v večjih in manjših podjetjih) delali povprečno 2.130 ur na leto, 430 ur več kot zaposleni v Franciji ali ZR Nemčiji ali 260 ur več kot zaposleni v Veliki Britaniji ali ZDA. Tudi na Japonskem so čedalje pogostejše zahteve po skrajševanju delovnega časa. Japonski sindikati zahtevajo, naj bi spremembo zakona uvedli 40-urni delovni teden (doslej 48-urni), pet delovnih dni na teden, zvišali minimalni letni dopust s 6 na 15 dni ter znižali dovoljen obseg nadurnega dela. Medtem ko so podjetniki proti kakršnimkoli spremembam delovnega časa, ponuja znanstveni svet japonskega ministrstva za delo precej milejši predlog za spremembo zakona o delu: po tem naj bi le v nekaterih

panogah in predvsem v večjih podjetjih skrajšali delovni teden z 48 na 45 ur, števila delovnih dni v tednu naj bi ne zmanjševali s šest na pet dni, z zakonom pa naj bi vsem zaposlenim zagotovili najmanj 10 dni letnega dopusta.

AVTOBUS V JEZERO

Blizu Jablanice, na magistralni cesti Sarajevo—Mostar se je v soboto pripetila huda prometna nesreča v kateri je zginilo življenje 35 potnikov, delavcev mostarske delovne organizacije Parkovi. V nekem ovinku je na spolzkem cestišču zaneslo prikolico nasproti vozečega tovornjaka v avtobus. Ta je zgrmel 50 metrov globoko v Jablaniško jezero, ki na tistem mestu meri okoli 20 metrov.

v žarišču dogodkov

H krmlilu partije in države prihaja nov rod sovjetskih voditeljev, rod, ki se bistveno razlikuje od rodu, ki so ga predstavljali voditelji Brežnjev, Kosigin, Suslov, Peljše, Andropov in Ustinov, katerih grobovom ob vznožju Kremlja se je zdaj pridružil še eden. Prvič v zgodovini KP SZ se je zgodilo, da je prišel na oblast človek, ki je bil rojen mnogo let po oktrojski revoluciji, človek, ki se zaradi svoje mladosti ni mogel udeležiti domovinske vojne in katerega politični življenjepis nima nobenega opravka s črnimi leti stalinskega obdobja. Objavljamo povzetek članka, ki ga je za italijanski L'Unita napisal sovjetski zgodovinar Roy Medvedjev.

Slabo o tujcih

Avstrijsko ministrstvo za socialna vprašanja je dalo izdelati posebno študijo o položaju tujih delavcev v Avstriji. Tako so ugotovili, da je Avstrija pri odslavljanju tujih delavcev najbolj rigorozna, pa tudi delavci, ki so še ostali v Avstriji, te dežele nimajo za najboljšo gostiteljico. Socialni položaj jugoslovanov in Turkov — teh je največ — je porazen. Od leta 1973 je Avstrija delež tujih delavcev zmanjšala za skoraj 36 odst.

Izbor Gorbačova za voditelja KP SZ je najboljša odločitev, če upoštevamo sedanjo sestavo politburoja in sekretariata CK. V letu, ko je umrl Stalin, je bil Gorbačov še študent na pravni fakulteti moskovske univerze. V javnem življenju je začel delati v komсомolski organizaciji stavropoljske pokrajine sredi petdesetih let in je potem prevzel odgovornejši partijsko delo v svoji domači pokrajini leta 1962. Njegova politična kariera se je torej začela v času Hruščova in Gorbačov si ni mogel kaj, da tudi na sebi ne bi preizkusil zdravilnega vpliva 20. in 22. kongresa partije. Zato lahko postavimo hipotezo, da vprašanje rehabilitacije Stalina — ki je bilo tako pri srcu Brežnjevu — pod Gorbačovom ne bo postalo na novo aktualno.

Leta 1941 je bil Gorbačov star deset let in se kajpada ni mogel udeležiti domovinske vojne, vendar pa se mora spominjati tistih za deželo tako težavnih let. Generacija, v katero sodi Gorbačov, nima v svoji preteklosti nikakršnih vojaških zaslug in že samo zaradi tega je moč domnevati, da bodo morali ljudje, ki ji pripadajo, misliti bolj na to, kako si bodo pridobili zasluge s političnim in gospodarskim vodenjem ter z uresničevanjem že dozorelih reform.

Gorbačov je bil imenovan za voditelja urada partijskih organov pokrajinskega komiteja s podporo Fjodorja Kulakova, ki je kmalu postal sekretar CK KP SZ, zadolžen za kmetijstvo, in ki je bil nato izvoljen še za člana politburoja. Naslednje napredovanje Gorbačova v pokrajinski komiteju partije je podprl Jefremov, znan sodelavec Hruščova, član KP SZ od leta 1952 do leta 1971 in kandidat za člana prezidija (kasnejšega politburoja) CK KP SZ od leta 1962 do leta 1966. Tudi Kulakovu ni uspelo, da bi docela prodrl v ožji krog sodelavcev Brežnjeva in je leta 1978, ko je bil star 60 let, naredil samomor. Ne glede na to pa je bil po smrti Kulakova za sekretarja CK za vprašanja kmetijstva izvoljen funkcionar iz Stavropola (to pa prav Gorbačov). Bil je sicer lojalen sestavni del partijskega vodstva, vendar nikoli ni sodil v „moštvo Brežnjeva“, lahko pa bi trdili, da je imel vse od začetka sedemdesetih let odlične odnose z Andropovom in ga je nenehno podpiral. Andropov pa je s svoje strani v dveh letih od 1982 do 1984, navezal z Gorbačovom odnose, za katere sta bila posebej značilna zaupanje in pozornost, ter v njem odkril tudi svojega naslednika. Andropov je Gorbačovu pomagal, da je znatno povečal svoj politični vpliv in

Ce z umazano vodo izlivamo dete...

Na forumsko kritiko, da časniki poročajo preveč nerazumljivo, in na zahtevo, naj novinarji pišejo ljudem razumljivo, s preprostim ljudskim govorom, je pokojni Mitja Gorjup, kot glavni urednik Dela, odgovoril z vprašanjem: kako naj časnikarji poročajo s forumov — ne forumsko?

Časnikarji, zlasti tisti, ki vsak dan poročajo iz forumov, naj bi bili po mnenju mnogih funkcionarjev prevajalci forumskega jezika v najbolj preprosti ljudski jezik. Želja je lepa in vabljiva, toda kaj storiti tedaj, ko je samo funkcionarjem znano, kaj se skriva za čigavimi besedami?

Tačas, ko leti veliko kritike na sise in segajo ponekod tudi tako daleč, da trdijo, da bi bilo lahko brez sisov bolje in enostavneje, kar pomeni zahtevo, naj bi sise kar lepo ukinili, se nam zdi, da smo v prav takšni forumski igri besed, ki zahteva temeljit prevod.

Kot smo že večkrat ugotovili, je tukajšnjemu prebivalstvu sisov dovolj. Zoprni so mu. Zakaj? Ker je sekretar sise močnejši od katerega koli oblastnika! To so na glas ugotovili tudi delegati skupščine Srbije. Spomnimo se samo zgodbe o sekretarju stanovanjskega sisa v beograjski občini Stari grad, ki se ni odzival niti pozivom predsedstva SFRJ, kot da ni nikomur odgovoren za svoja početja.

Pomeni, da se administratorji sisov obnašajo nadzakovsko, kot da je vsebina samoupravljanja zgolj formalnost, ki je ni treba upoštevati. Temu je svojčas pripisal Kiro Gligorov, še kot član sekretariata za pripravo zadnjega kongresa samoupravljalcev — paradržavnost. Nekaj povsem nasprotnega tistemu, kar je v ustavi uzakonjeno.

Toda, kako je lahko prišlo do tega? Za ilustracijo nam je lahko primer beograjskega sisa za Ado Ciganlijo, ki je nastala iz bivše direkcije za rečne otoke.

Pismo iz Beograda

Ta sis še do lani ni bil niti registriran, vendar že enaindvajseto leto vodi spor z združenjem ljubiteljev Save in Donave, katerega člani so se naselili na Adi Medžici, češ da si je skupina občanov prilastila rečni otok. Sis ne popušta niti potem, ko je vrhovno sodišče razveljavilo sodo, ki jo je potrdilo republiško vrhovno sodišče, izrečena pa je bila proti združenju ljubiteljev Save in Donave.

Ni še znano, kako se bo ta spor končal in kako je zamišljeno delovanje tega sisa brez baze, vendar se je že razvedelo, da želi zbirati denar tudi od organizacij vodnega športa, kakor da je davčna institucija. A kaj je mogoče vzeti od organizacij, ki so same potrebne pomoči? Vendar to ustreza forumskim kombinacijam še iz časov direkcije za rečne otoke.

Vprašanje, ki se postavlja ob tem, je: ali je za rečne otoke potreben sis ali pa bi bila boljša organizacija ljubiteljev Save in Donave. Poznavalcem se zdi, da sis ni potreben rečnemu otoku Adi Ciganliji, temveč nerazporejenim funkcionarjem, ki tu vedrijo, dokler jim ne najdejo kakšnega boljšega položaja. Zlobneži pa sodijo, da so sisi po svoji naravi pač samo zatočišče uradnikov, ki so se jih v državni upravi hoteli znebiti, in da kot takšni sploh niso ko vsebini samoupravnega grajenja odnosov med uporabniki uslug, ki jim jih nudi narava ob rekah in na njih.

Pripombe so na mestu, kajti sis za Ado Ciganlijo se je omejil samo na en otok, med tem ko je direkcija upravljala tudi z Velikim vojnim otokom ob izlivu Save v Donavo, kjer je bila nekoč priljubljena plaža Lido. Ta otok je zdaj prevzela v svojo skrb organizacija ljubiteljev rek, ki se tako izraža zares ljubiteljsko in postaja vse bolj priljubljena med Beograščani.

Tukajšnji tisk je bil kajpak vseskozi na strani forumov, ne pa v prid ljubiteljev rek in se je torej skrbno izogibal hvaljenja podjetnosti občanov, ki dajejo več in bolje kot navidezna samoupravna interesna skupnost. Napadi na sis, ki jih tako tudi tisk nekritično prenaša, torej pomenijo izlivanje deteta iz korita skupaj z umazano vodo. Iz življenja pač treba odpraviti vse, kar je umazano, navidezno sisovskega ali kakorkoli že podobnega, obvarovati pa otoka; kajti samoupravljanje je otrok v koritu samoupravnega interesnega skupništva. Če pa imamo v kadi starčja, je s tem tako kot s kukavičjim jajcem v tujem gnezdu.

Tusi sisi pač služijo samoupravljalcem, ne pa forumom. Toda to ni več samo prevod iz forumskega jezika... Viktor Širec

V pričakovanju novega

avtoriteto in da si je ustvaril izkušnje tudi na področjih, ki so bila zanj nova, vključno z ideologijo, zunanjim politiko in kadrovsko politiko.

Nobenega tveganja torej ni, če postavimo podmeno, da bo Gorbačov razvil tisti program omejenih, vendar pa naprednih reform in tiste spremembe v vodstvenem kadru, ki so bile že sprožene v letih 1982—1983, ki pa jih v letu 1984 ni bilo moč temeljiteje uresničevati. Gorbačov ima zdaj možnost, da nadaljuje, hkrati pa tudi razširi in občutno poglobi takšne reforme, ki so za naše gospodarstvo in našo družbo tako pomembne.

Gorbačov je postal član politburoja šele leta 1980, ko se je tako vključil v skupino najvišjih partijskih in državnih voditeljev. Spričo tega nima takšne politične prakse ter tiste mednarodne slave in avtoritete, na kakršno so lahko ob svoji izvolitvi računali Jurij Andropov in Konstantin Černenko, mnogo poprej pa Leonid Brežnjev. Kljub temu pa Gorbačov ne bo obremenjen s tistimi političnimi težavami, s katerimi se je moral soočiti Andropov, ki je petnajst let vodil sovjetsko tajno policijo (KGB), ter s tistimi težavami, ki so prešle na Černenka spričo dejstva, da je bil najstarejši sodelavec Brežnjeva v najmanj srečnih letih njegovega vodstva.

Gorbačov je diplomiral za „raziskovalca v kmetijstvu in ekonomist“. Kot je moč zvedeti iz neuradnih virov, je pred dvema letoma brez prevelikega

hrupa branil diplomsko tezo s področja kmetijskega gospodarjenja. Ima pa tudi diplomsko pragnika, ki jo je dobil na pravni fakulteti moskovske univerze. Kakorkoli že se od mnogih drugih sovjetskih voditeljev razlikuje v dobrem pomenu besede zaradi svoje izobrazbe. Zanesljivo je moč domnevati, da bo Gorbačov podpiral napredovanje tehnokratov z dobro izobrazbo, in pa mladih, hkrati pa naj bi potekal postopen proces upokojevanja tistih birokratov, ki so bili skrajno arogantni, čeprav niso imeli zadovoljivih kvalifikacij, in ki so v zadnjem času zasedli ne tako majhen del vodstva partije in države. Vse do zadnjega je Gorbačov ohranil značilnost svojega sloga vodenja, ki je umirjen in skromen. Ljudje, ki so imeli z njim delovne opravke, so o njem govorili kot o inteligentnem in resnem človeku. Seveda pa položaj voditelja partije in države, na katerem se je znašel, terja tudi druge kvalitete: takšne, kot so nepopustljivost, odločnost in trden značaj.

Ali bo kot voditelj bolj liberalen od svojih predhodnikov? Za presojanje te stvari je še prezgodaj. V približno letu dni, kar je Gorbačov lahko sodeloval pri sprejemanju odločitev, ki so se nanašale tudi na ideološke teme, je omogočil objavo nekaterih knjig ter filmov, popevk in televizijskih oddaj, ki jih je zaradi različnih razlogov zaustavila cenzura.

Kar zadeva vodenje zunanjih politike in vprašanja, ki so povezana z omejevanjem

oboroževanja, bo poglobljena osebnost brez dvoma Gromiko. Prav pa bo, če pri tem ne spregledamo samo docela enkratnih (izkušenj) osebnosti tega kalibra, marveč tudi njegove častiljive starosti ne. Gorbačov bo moral najprej postati ne samo nosilec notranje, marveč tudi zunanje politike. Prav na tem področju pa se bo moral še mnogo naučiti. Obisk v Angliji je zanj predstavljal pozitivno izkušnjo, ki je potekala, kolikor je mogoče zvedeti, z uspehom.

Na koncu je mogoče ugotoviti, da se je poglobil del političnega življenjepisa Gorbačova šele začel. Začenja se ob ugodnem razpoloženju prebivalstva, v ozračju velikih pričakovanj. Da bi bil kos tem pričakovanjem, bo moral izpričati veliko moč in energijo. Zelo pomembno je to, da se delovanje Gorbačova kot voditelja začne v kongresnem letu. Gre za kongres, ki ga nista mogla pričakovati ne Andropov ne Černenko. Takšna okoliščina nudi Gorbačovu v konkretnih razmerah naše dežele nadaljnje možnosti za utrditev lastne politične baze, za utrditev svojega vodilnega položaja in za formuliranje prednostnih nalog.

Treba pa je opozoriti na to, da Gorbačov ne glede na vsa pooblastila, ki jih ima, ni v položaju, da bi lahko vso oblast izvajal sam. Spričo tega bo velik del prihodnosti KP SZ in osebne usode Gorbačova kot tudi njegove politike odvisen od podpore, ki si jo bo znal ustvariti na vseh ravneh vodenja partije in države.

globus

BONN — V Frankfurtu je policija izpustila Predraga Kosanoviča, osumljenega udeležbe pri ropu 2,9 milijona mark na frankfurtskem letališču decembra lani. Pravih tatov še niso izsledili.

KAIRO — V Sudanu je po nedavnih nemirih prevzela oblast vojska. Do prevrata je prišlo v času, ko je bil bivši sudanski predsednik v ZDA.

RIO DE JANEIRO — Severovzhodni del Brazilije so zajele hude poplave. Brez strehe je 100 tisoč ljudi, ogroženih pa je še nadaljnih 100 tisoč.

BRUSELJ — Zaradi svinjske kuge v Belgiji je Sovjetska zveza ukinila uvoz večine živil iz Belgije.

ANKARA — Turško vojaško letalo je strmoglavilo na trgovski in stanovanjski del mesta Balesir blizu Burse in ubilo 16 ljudi. Mrtev je tudi pilot, konilot pa se je rešil.

NEW YORK — Nekdanji ameriški predsednik Carter meni, da je Reaganova vojna zvezd resna ovira za sklenitev sporazuma med veselilama na ženevskih pogajanjih.

TAJPEJ — V požaru, ki je zajel neki hotel, je zgorelo 25 ljudi, 9 pa je bilo ranjenih.

PARIZ — V Franciji so v zadnjih letih zgradili 438 džamij, ker so muslimani v tej državi po številčnosti takoj za kristjani.

TERMOLI — V tem mestu na jugu Italije so pred dnevi odprli tovarno v kateri izdelajo vsakih 20 sekund en avtomobilski motor.

BONN — V nedeljo so po vsej ZR Nemčiji demonstrirali proti nameščanju ameriških raket.

ADIS ABEBA — V Somaliji je za kolero zbolelo preko 700 ljudi.

NEW DELHI — Ob mostu čez Ganges se je porušil gradbeni oder in pod seboj pokopal 16 ljudi, ki so sedeli na stehi dveh vlakov.

LENDAVA — Izvršni svet občinske skupščine je razpravljal o analizi uresničevanja politike razvoja kmetijstva, gozdarstva in živilske industrije v Sloveniji. Posebej pa so razpravljali o stanju kmetijstva v občini ter uresničevanju sklepov skupščine občine o razvoju te panoge. Izvršni svet je razpravljal tudi o požarni varnosti v občini.

MURSKA SOBOTA — Na posvetu predsednikov in sekretarjev osnovnih organizacij zveze socialistične mladine iz soboške občine so se dogovorili o nekaterih aktualnih nalogah mladih. V ospredju so priprave na sprejem zvezne štafete mladosti in treh občinskih štafet, organiziranje meseca mladosti in tekmovalenjskega revolutivnega miru. Mlade iz soboške občine pa čaka še vrsta drugih nalog, ki jih bodo skušali sproti uresničevati.

MURSKA SOBOTA — OK ZSMS je sklicala sejo pripravljalnega odbora za organiziranje prireditve ob sprejemu štafete mladosti. Člani pripravljalnega odbora so ob tej priložnosti pregledali opravljene aktivnosti in se dogovorili o nadaljnjih nalogah, ki jih čakajo ob bližnjem prihodu zvezne in treh občinskih štafet. Dogovorili so se za čas in nosilce štafetne palice, ki bo obiskala večino krajev v soboški občini.

GORNJA RADGONA — Že ob prvem letošnjem srečanju, obeležitvi dneva mladinskega prostovoljnega dela, so pomurski brigadirji zasukali rokave. Kakih 50 iz vseh štirih občin jih je v soboto dopoldne urejalo okolico Tovarne polnilne opreme Radenske v Boračevi in barvalo ograjo Gorenja Elrad na stari lokaciji. Popoldne pa so se zbrali na družabnem srečanju v radgonskem klubu mladih.

LJUTOMER — Izvršni svet SO Ljutomer je na zadnji seji obravnaval tudi poročilo o delu uprave za inšpekcijske službe pomurskih občin. Menili so, da so se po letu 1984 dokaj dobro oblikovale in da je sedanja organiziranost dobra. Kljub težavnemu položaju pa jim je uspelo zagotoviti tak nadzor, da ni prišlo do večjih težav in motenj na področjih, ki jih nadzirajo. Inšpekcijske službe so uspelo vzpostaviti dober stik z izvršnimi sveti in družbenopolitičnimi organizacijami, potrebno pa bi jih bilo nadgrajevati. To velja predvsem za krepitev vloge inšpekcijskih služb v družbi, povečanje strokovnosti in delovne discipline ter odgovornosti za izpolnjevanje normalnih delovnih razmer teh služb.

GORNJA RADGONA — Konec preteklega tedna se je začel letošnji seminar za kandidate za sprejem v ZK in nove člane. Seminarja, ki ga po republiškem programu v sodelovanju z radgonsko delavsko univerzo tudi tokrat organizira komisija za idejno-politično usposabljanje pri predsedstvu občinskega komiteja ZK, se udeležuje 16 slušateljev iz osnovnih organizacij ZK. Trajal bo 30 ur, predvidoma pa bo končan 13. tega meseca. Sluščateljem predavajo družbenopolitični delavci iz občine in medobčinskega študijskega središča.

LENDAVA — Seje sveta za varstvo okolja pri predsedstvu občinske konference SZDL so se udeležili tudi predstavniki šol, lovskih dručin, zdravstvenega doma in izvršnega sveta ter obravnavali delovno gradivo Varstvo okolja v Pomurju. Posebej pa so se zadržali pri problemih v lendavski občini. V prihodnjih letih bo temu problemu potrebno nameniti veliko več pozornosti.

LENDAVA — Občinski svet zveze sindikatov je na zadnji seji razpravljal o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja ter poročilo o delu pravne pomoči pri občinskem svetu v preteklem letu. Posebej so opozorili na zamujanje pri izdelavi vseh samoupravnih aktov v delovnih organizacijah. Pravno pomoč pri občinskem svetu, ki deluje že več kot 10 let, so člani sindikata z zadovoljstvom sprejeli in s pomočjo nje je bil odpravljen prenekaletni spor oziroma problem.

MURSKA SOBOTA — Letošnja mladinska delovna akcija na Goriškem bo predvidoma štela 400 brigadirjev in bo zvezna. Tako informacijo je bilo slišati na zadnji seji izvršnega sveta skupščine občine Murska Sobota, kjer so se dotaknili tudi vprašanja zagotovitve ustreznih pogojev: hrane in ležšč ter seveda sredstev.

LENDAVA — Koordinacijski odbor za družbene organizacije in društva pri predsedstvu občinske konference SZDL je obravnaval statute nekaterih organizacij in društev. Tako so govorili o statusu ribiške družine Lendava ter obravnavali samoupravni sporazum o ustanovitvi oziroma združitvi AMD v Lendavi. Odbor je pregledal še pravila šahovskega društva v Trnju in seznam vseh registriranih društev v lendavski občini.

LENDAVA: Taborniški odred Ljudska pravica vsako leto pripravi več akcij, da bi zbrali papir in si tako prislužili nekaj denarja za delovanje. Takšno akcijo so pripravili tudi minulo soboto, ko so obiskali vsako hišo in zbrali papir. Nekateri občani jim pri tem pomagajo, drugi pa imajo raje okoli hiš smeti in papir. Akcija je uspela, saj so zbrali več kot tona papirja in tako pomagali tudi k čistočiji okolja.

GORNJA RADGONA — Na osnovi sporazuma o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju med IMT in Avtoradgona so podaljšali pogodbo o prodaji, servisiranju in tehničnih pregledih izdelkov IMT. Po tej pogodbi bi Avtoradgona prodala 650 traktorjev z 2000 različnimi priključki. Glede na vsakoletno povečevanje prodaje bodo v tozdu Servisi razširili sedanji prodajno-servisni center za 350 kvadratnih metrov. Tako bo namenjen tudi razstavam. Velik poudarek bo dan servisiranju in oskrbi z rezervnimi deli. Za večje uporabnike so organizirali posebne ekipe, ki popravljajo na domu.

GORNJA RADGONA — Avtoradgona, tozdr Transport, je razširila svojo dejavnost. V Lenartu so odprli poslovalnico, ki se bo do konca leta organizirala v poslovno enoto. V Agrokombinatovem tozdu Poljedelstvo in živinoreja so ugotovili, da je nesmiselno — glede na svojo dejavnost — širiti transportno dejavnost, zato so skupaj z izvršnim svetom dali pobudo za prenos sredstev. Ugotovljena je bila ekonomska upravičenost, s tem pa tudi možnosti za priključitev lenarškega tozda k tozdu Transport. Avtoradgona je s tem zaokrožila ponudbo transportnih sredstev do podravske regije. Tozdr je s tem pridobil 17 kamionov in stavbno zemljišče, veliko 1407 kvadratnih metrov.

do tedna

Uveljavitev računalnika pri projektiranju

Na posvetu o programsko računalniški opremi za analizo in konstituiranje v gradbeništvu so predstavili organizacije in delovne klube uporabnikov programske opreme za gradbeništvu v Sloveniji ter način delovanja enotne računalniške mreže za reševanje tehničnih problemov v gradbeništvu. Klub uporabnikov, ki je bil ustanovljen v lanskem letu, je rezultat načrtnega dela v zadnjih 10 letih, ko so raziskovali in razvijali področje uporabe računalnika za analizo konstruk-

cij, ki je bilo pri nas praktično nerazvito, je pa zelo pomembno pri projektiranju tako s stališča varnosti kot tudi s stališča ekonomičnosti konstrukcij. Rezultat teh raziskovanj so številni programi za račun konstrukcij. Z ustanovitvijo kluba pa bodo poenotili, vzdrževali in razvijali kakovostno programsko opremo za področje gradbeništva, omogočen bo razvoj nove opreme in inštaliranje programov na dislocirane računalnike in posameznih

Budnica „razvojnim zaspancem“

OFENZIVA LENDAVSKIH SINDIKATOV

Tako kot v drugih občinah se tudi v Lendavi delavske družbenopolitične organizacije (občinski svet) in osnovne organizacije (sindikata) nič več ne obotavljajo, ko se je treba spopasti s konkretnimi problemi. Koliko so pri tem uspešne, je drugo vprašanje, gotovo pa je taka naravnost že sama po sebi hvala vredna.

Po zaključnih računih so v lendavskih sindikatih »vzeli na muho« tozdr mariborskega Primata. Elmino temeljno organizacijo Elektromaterial, delovno organizacijo Gorenje Varstroj in Integralov kolektiv Promet in delavnice.

V prvem primeru gre za organizacijo, ki je »zaspala« v razvoju in so se ji izredno povečale zaloge gotovih izdelkov. Zlasti prvomenjenji vzrok (z vsemi spremljajočimi vzročno-posledičnimi pojavi) za negotov položaj Primatovega tozda je vezan na funkcije, ki jih opravlja oziroma bi jih do »dislociranega podjetja« v Lendavi morala opravljati matična organizacija v Mariboru.

Vse to je pripomoglo, da so v kolektivu pridelali v lanskem poslovnem letu 70 milijonov dinarjev izgube. Resda jim jo je uspelo — ob pomoči Ina-Nafte, Gorenja Varstroj in Planikinega tozda v Turnišču — v februarju pokriti, s

tem pa preprečiti, da bi bili delavci prikrašani pri osebnih dohodkih, vendar gre za kratkoročen ukrep. Izdelan sanacijski program predvideva korenitejši, dolgoročnejši poseg — tudi do ločene kadrovske spremembe — ki bi do konca prvega polletja morali dati prve spodbudne rezultate.

V Elmini temeljni organizaciji Elektromaterial končujejo pripravo elaborata za združitve z Elektrokontaktom iz Zagreba. Ta naj bi zaposlenim prinesla bistveno ugodnejši položaj — v prihodnosti bi rekli: napela jim bo ohlapna jadra razvoja — in zanesljivejši prihodnosti. Do srede maja se bodo zaposleni odločili za ali proti.

Z dovolj nenavadnim položajem se lendavski sindikalisti srečujejo v Gorenju Varstroj, kjer so bistveno zvišali plače — v poprečju znašajo 40 in več tisoč dinarjev — pa je kljub temu že več kot 30 delavcev vložilo zahteve za ponovno ovrednotenje posameznih del in nalog. Na občinskem sindikalnem svetu menijo, da bosta potrebni temeljita analiza in predvsem obračun z delovodskomojstrsko mentaliteto, ki je v tej delovni organizaciji navzoča že nekaj let. Kar zadeva razmerje v 175-članskem Integralovem tozdu Promet in delavnice, je treba poudariti, da pripravljajo dolo-

čene organizacijske spremembe, vendar bo o tem treba podrobneje in celoviteje spregovoriti. Ko smo že pri spremembah v samoupravni organiziranosti kolektivov, naj spomnimo, da so jih izpeljali v Gidosu, tako da imajo poslej namesto enovite delovne organizacije dva tozda: Komunalna in Obrtno-inštalacijska dela ter skupne službe. Po eni strani jih je k temu primoral zakon, po drugi strani pa težnja, da ponudijo kakovostnejše in cenejše storitve. Letos bodo v Lendavi tudi temeljito analizirali, če ne bi bilo smotno zdaj ločenih skupnih strokovnih služb za sise materialne proizvodnje in za sise družbenih dejavnosti združiti.

Se beseda dve o prekinitvah dela ali izsiljenih sestankih! Sestanki so lani izsilili le v Varstrojevi tovarni varilne opreme, in to zavoljo nizkih plač. Glede večjih odsotnosti z dela (absentizem) ni podrobnejših podatkov. Kar pa zadeva druge oblike nezadovoljstva delavcev, je to še posebno prisotno na področju vzgoje in izobraževanja. Posredujejo kajpak osebni dohodki, zlasti na osnovnih šolah, kjer imajo pouk samo v slovenskem jeziku. Nekoliko boljše je položaj učiteljev na dvojezičnih šolah, kjer zaradi dodatnih obremenitev dobijo dodatne dohodke.

B. Žunec

Programska seja OK SZDL M. Sobota

Svobodna menjava dela v precepu

Osnovna ugotovitev iz dokaj obširne in tudi zolčne razprave o uresničevanju svobodne menjave dela v družbenih dejavnostih soboške občine, ki jo je v Murski Soboti pripravila OK SZDL, je v tem, da gre za dolgoročni proces, ki se v zdajšnjih zaostrenih gospodarskih razmerah srečuje z vrsto pomanjkljivosti. Na to je v uvodni razpravi opozoril tudi predsednik OK SZDL Stefan Čahuk, ki je dejal, da družbene dejavnosti še vedno obravnavamo zgolj kot porabo. Ob tem je omenil tudi nepravčasnost načrtovanja glede dogovorjenega obsega storitev, preobsežno administriranje, premajhno aktivnost družbenopolitičnih organizacij v ozdih in zavzetost delegatov ter tudi pomanjkljivo samoupravno organiziranost sisov. Kritično se je opredelil tudi do republiških gradiv, ki ne dajejo dovolj političnih usmeritev za reševanje problemov, zato se vse bolj oddaljujemo od motivov in ciljev svobodne menjave dela.

Z njim se je strinjal član predsedstva OK SZDL Martin Puhan, ki je poudaril, da omenjena poraba onemogoča dejansko uresničevanje svobodne menjave dela. Kar je zakonsko opredeljeno v republiki, je dejal, ne bi smelo biti odvisno od ekonomske moči občine, ampak bi se razlike naj pokazale le pri dopolnilnem programu na področju izobraževanja. Opozoril je tudi na nesmotnost ustanavljanja več komisij in odborov v silih in prenašanje več zadev na zasedanja skupščin. Vodja strokovnih služb sisov Franc Farič pa se je zlasti zadržal ob organiziranosti interesnih skupnosti, ki marsikje šepa in ne ustreza širšim družbenim potrebam. V razmislek je dal pobudo: ali je v vsaki občini resnično potrebna raziskovalna skupnost. Po njegovem mnenju je premalo učinkovito delo temeljnih delegacij v ozdih in KS, zato naj bi evidentiranju delegatov namenili več pozornosti v družbenopolitičnih organizacijah, predvsem v socialistični zvezi in sindikatih. Ni pa bil za to, da vlogo delegacije v celoti prevzel delavski svet.

V razpravo se je vključil tudi predsednik PMS SZDL Boris Prajcar, ki je poudaril, da je programiranje še vedno preveč kompli-

cirano, standard družbenih dejavnosti pa odvisen od ustvarjenega dohodka, zato se ni moč izogniti omejevanju porabe. Pri tem se je polvalno izrazil o nekaterih neposrednih oblikah svobodne menjave dela, ki so jih uveljavili v združenem delu, hkrati pa je predlagal, da bi pri skupščinah sisov imenovali ožji operativni organ. Precej kritičen pa je bil v svoji razpravi delegat iz Mure Karci Sukič, ki je opozoril, da kratak čas ne more biti poglavitno opravilo za pomanjkljivosti v svobodni menjavi dela. Po njegovem se te problematike v frontni organizaciji lotevajo površno, kar je še posebno značilno urejanje razširjene reprodukcije, ki je v omenjenem gradivu najslabše

opredeljena. Prav tako niso sprejemljive skrajnosti glede formiranja delegacij v ozdih. V razpravi sta sodelovala še Alojz Sela iz OVIZ, ki je opozoril na slabo delo z delegati, za kar so odgovorne subjektivne sile in vodstveni delavci, in podpredsednik OK SZDL Koloman Cigut, ki se je zavezal za zaostroitev odgovornosti na tem področju.

Ob tej priložnosti so delegati sprejeli operativni program dela za leto 1985, obravnavali predlog o uvedbi članarine v organizacijah SZDL in priprave na delegatske volitve v letu 1986 ter se seznanili s potekom akcije zbiranja dodatnih sredstev za kirurgijo.

Milan Jerše

Mladi se usmerjajo na šolanje v Maribor

Na programsko-volilni konferenci SZDL so delegati razpravljali o načrtu zaposlovanja v letošnjem letu, ki bi na osnovi samoupravnega sporazuma moralo temeljiti na produktivnem in ekonomsko upravičenem zaposlovanju, zmanjšalo naj bi se število delavcev na neproduktivnih in administrativnih mestih. Na novo in nadomestno bo potrebno zaposlovati pripravnike. Doseči bo potrebno skladnost med izobraževanjem in zaposlovanjem z ustreznimi politiko vpisa v šolo. Toda, to bo težko doseči, saj se po podatkih strokovne službe tudi v Radgoni povečuje število tistih, ki po končani osnovni šoli iščejo takojšnjo zaposlitev, teh je okrog 22 odstotkov, vzrok za to je še dokajšnje povpraševanje po nekvificirani delovni sili. Za radgonsko občino je značilno vse večje vpisovanje mladih v šole izven regije, in to predvsem v Maribor. Izven regije se šola že okrog 40 odstotkov mladih. Zato so se razpravljali zavzeli, zato, da se v regiji dogovorimo o mreži šol in ugotovimo kaj rabimo.

Neustrezna kadrovska politika vpliva tudi na štipendiranje, ki kaže na to, kakšen je odnos do kadrov v občini. Tri četrtine štipendistov dobiva štipendije iz solidarnostnih sredstev, četrtina pa je kadrovskih štipendistov; v razvith predelih Slovenije je ravno obratno. S takšno kadrovsko zasedenostjo pa verjetno ni moč računati na uspešen preustroj gospodarstva. Na koncu so sprejeli stališče, da je potrebno ugotovitve in stališča, ki so bila sprejeta, vnesti v srednjeročne načrte občine.

Na konferenci so sprejeli finančno poročilo in načrt. Izvedli so še nadomestne volitve za nekatere člane v organih SZDL, izvolili pa so tudi novega sekretarja občinske konference Toneta Vodana.

J. Votek

RUDI JAUŠOVEC — 50-letnik

Dragi Rudi, no, zdaj pa imaš, o čemer si mi pripovedoval že nekaj časa. Vedno si rad rekel: »Veš, Manka, kmalu bom srečal Abrahamo, tudi mene že lovi čas, čeprav sem bil nekoč tvoj šolar.« Pa sta se ujela, kaj — Ti in Abraham, ki že počasi odštevata človeku leta.

Vem, Rudi, doma si bil na Rožičkem vrhu in si se prisemegal na svet v majhni prleški hiši, ki je živela skromno življenje, kot so živele skromno vse hiše in viničarske kočice v tistih časih. Menda so potem učitelji na Kapeli, kjer si obiskoval vsaj eno šolo, spoznali, da si bister »keheke« in so pregovorili tvoje starše, da so te poslali na nižjo gimnazijo v Gornjo Radgono, od tu pa si šel v Mursko Soboto, kjer si maturiral na višji gimnaziji, kot smo takrat rekli. In potem te je vodila pot dalje — vpisal si se na univerzo, kjer si dve leti obiskoval filozofsko fakulteto. Kot ugleden študent si vodil tudi Prleški klub in tvoj podpis sem našel tudi na častni diplom

mojega očeta, ki ste mu jo dali ob njegovi osemdesetletnici.

Pa so te menda gmojne razmere prisilile, da si opustil študij in kmalu si se vozaril na svojem mopedu kot dopisnik Obmurskega vestnika, ali kako že, po naših bregačah in grabah, srečeval naše ljudi, pisal o njih in njihovih tegobah, o življenju naše obmejne pokrajine, obiskoval si seje, kjer so najbrž že takrat govorili, da bo treba to in to skratka: bil si vnet, skrben in sposoben dopisnik našega pomurskega časopisa, kjer

Programska seja
OK ZKS LjutomerPremalo
borbeni
in
revolucionarni

Letošnji letni programski obračun ljutomerskih komunistov je bil v celoti v znamenju težav gospodarjenja in seveda razprav o sklepih po 13. seji CK ZKS. Delo Zveze komunistov v občini je na programski seji — udeležil se je tudi Vlado Janžič, član CK ZKS — zelo kritično in samokritično predstavil Ozvald Tučič, predsednik partijske organizacije.

Pravi, da je bilo delo občinskega komiteja obremenjeno s celotno družbenoekonomsko problematiko. Gre predvsem za slabo gospodarjenje ljutomerskega Tehnostroja, ki je v minulem letu prigrisoval 307 milijonov dinarjev izgube. Od letošnjega prvega januarja imajo v tej delovni organizaciji začasni delni ukrep družbenega varstva, v tozdu Proizvodnja vozil in kmetijske mehanizacije pa od 1. aprila popoln začasni ukrep. Ob vsem tem pa je komite nekoliko manj obravnaval vsebino dela in delovanje OO ZK. To pa seveda ne pomeni, da so komunisti v občini Ljutomer reševali samo družbenoekonomsko problematiko. V sodelovanju s komitejem in predsedstvom so se vključevali v reševanje vseh problemov v občini. Sodelovanje z osnovnimi organizacijami je bilo preko zadolženih članov občinskega komiteja. Na programski seji pa so ugotovili, da bi bilo potrebno razširiti in poglobiti. Ena od ugotovitev, ki jo povzemamo, je tudi ta, da so bili komunisti pri reševanju problemov gospodarjenja premalo revolucionarni, borbeni in delavni. Komunisti imajo veliko idej, kako družbenoekonomsko problematiko rešiti, le ljudi za akcijo ni dovolj. Tako ostane največkrat samo pri pripravi, do konkretnih akcij Ljutomer, saj se lahko spomnimo številnih problemskih konferenc družbenopolitičnih organizacij (kmetijstvo, inovativnost, kadrovska politika ...), kjer je ostalo samo pri sklepih, ki niso bili doslej realizirani. Komunisti v OO ZK naj večkrat pričakujejo veliko akcijo z vrha, sami pa pozabljajo, da mora akcija izhajati iz okolja, kjer delajo in živijo. Skratka — programska seja ljutomerskih komunistov je bila kritična in samokritična. Razpravljali, bilo jih je veliko, nekateri svoje razprave niti niso mogli v vključiti v delo programske konference, so v celoti povzeli trenutno stanje v vrstah komunistov z vsem tistim, kar bi morali reševati, pa doslej niso. In prav to so najboljša programska izhodišča ali pa vsaj konkretna dopolnila tistem, kar so doslej že pripravili. In kot je na koncu dejal morali konkretizirati in jih prenesti v tista delovna okolja, katerim so tudi namenjena. Sicer bodo zopet ostale le črke na papirju in ponovne ugotovitve o neopravljenih nalogah ljutomerskih komunistov.

Dušan Loparnik

50-letnik

so tudi cenili svojo prizadevnost in sposobnosti.

Potem pa — po nekaj letih — te je pregovoril takratni sekretar občinskega komiteja ZK Edo Kranjčević, da prevzameš vodstvo radgonske, takrat še ljudske, univerze. Zaman si se otepaval sicer prijaznega, odgovornega dela, in tako si se vpregel v voz izobraževalnega zavoda in ta voz prevažal še danes — uspešno in prizadevno.

Seveda je še treba povedati, da si bil sprito predanosti današnjemu človeku in družbi izbran za sekretarja občinskega komiteja ZK, bil si republiški poslanec kulturno-prosvetnega zbora in prav zaradi svojega vsestranskega dela si je pred časom delil predsednik skupščine občine Gornja Radgona red dela s srebrnimi žarki, kar je le skromno priznanje za vse, kar si napravil za našega človeka in družbo. Pa nam živi še dolgo in veselo, dragi Rudi!

Tvoj pajdaš Manko Golar

GORJE PAMETNEMU!

Po naslovu sodeč, bi moral biti referat Petra Perša, predsednika pomurskega društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav na nedavnem običnem zboru v Murski Soboti izvaljen in udaren kot le kaj, a je žal ostalo le pri obetajoči napovedi in neprebranem referatu. Vsega devet, bolj ali manj, starih znancev" iz organizacij združenega dela, se je 26. marca zbralo v sejni sobi območne gospodarske zbornice in samoumevno se zdi, da bi pomenilo serviranje ničkolikokrat in ne vse se kje vse prežvečenih posplošitev — recimo: „zgrešene odločitve se več ne smejo sprejemati, ampak morajo biti v prihodnje podprte z znanjem in v rokah strokovnih ljudi" in podobne — čisto nakladanje, če ne kar „posiljevanje" prepričanih o prepričanem. (Mimogrede: običnega zbora decembra ustanovljenega, torej „rosno mladega" društva, bi se moralo udeležiti najmanj 30 inovatorjev; nekaj več je namreč na posamezne naslove romalo va- bi!!)

Bermudski trikotnik:

Sicer pa še bolje, da Perš ni prebral omenjenega referata, saj bi — kot se da iz njega razbrati (v rokopisu nam ga je „podaril" za „priložnostno rabo") — samo dodatno zagretil že tako zagrenjene, v sodnih sporih in pravih za priznanja in plačila „pogruhtavščini" prekajene inovatorske duhove. Ti so se razgovorili kar za debele tri ure in verjetno bi še besedovali (beri: udrihali čezpodcenjevanje poklicne in množične inventivnosti in inovativnosti), če se ne bi vsem pomalem mudilo po takšnih in drugačnih opravkih. Najzanimivejše, mestoma kar zajedljivo premišljanje si je privoščil gost sestanika (reči občni zbor glede na število navzočih le nekoliko preambiciozno zveni!) Ljudvik Cotar, član slovenske zveze DIATI iz Maribora. Med njegove sočnejše prebliske gotovo sodijo tisti o bermudskem trikotniku („človek-zavist-dinar"), ki mu še dolgo ne bo mogoče priti do živega. Vemo, kam je meril, zato bi

bilo (sprenevedavo in parolaško) umovanje o nagrajevanju inovatorjev — kot je sicer z nagrajevanjem delavcev v združenem delu in družbenih dejavnostih — ironija, da, kar cinizem. „To, da bi dali ob izplačilih osebnih dohodkov v kuverte vsem enako vsoto iz naslova prihrankov od izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov v podjetju, so sindikalisti triki, in s tem na svoj način podpiramo lovce na denar, ki jih ne manjka," smo razumeli gostobesednega Cotarja. Glede na dolgoletne izkušnje, ki si jih je nabral v svoji karieri po mariborskih tovarnah — kjer ponekod (ZIV TAM, TSN in druge), kar zadeva množično ustvarjalnost, žanjejo izvrstne

DIATI nimajo recepta, saj je njegovo poslanstvo mnogo bolj daljnosežno: biti gonilna sila tehnično-tehnološkega razvoja v pokrajini. Njegova namera je potemtakem, da preraste v sredotežno organizacijo od koder bi se ustvarjalni potencial Pomurja — to nas rahlo spominja na „apetite" imeti v pokrajini razvojni center! — povezoval z organizacijami združenega dela, občinskimi raziskovalnimi skupnostmi, mariborskimi DIATI, Novumom (centrom za tehnološke inovacije) iz Ljubljane in sploh vsemi — tudi šolami — ki jim je za udeležanje visokodonečnega poziva: nasloniti se moramo na lastne sile. Še več: v svoj program je društvo zapisalo,

Po podatkih Zveze DIATI Slovenije je bilo lani v okviru množične inventivne dejavnosti ustvarjenih prek osem tisoč »pogruhtavščin«, prek svobodne menjave dela (pogodb) pa je sodelovalo okrog 2500 avtorjev. To je glede na skupno število zaposlenih v republiki — v oktobru 1984 jih je bilo zaposlenih 823 tisoč — še vedno skromno. Poklicno se z organizacijo inovacijskega gibanja v Sloveniji ukvarja kakih 75 organizatorjev MID (množične inventivne dejavnosti) v službah industrijske lastnine v tovarnah, v specializiranih delovnih organizacijah (patentna pisarna, Novum in drugi) pa 45 delavcev.

dosežke — ni razlogov, da mu ne bi verjeli. Torej naj dobijo tisti, ki si zaslužijo, ki so skratka avtorji inovacij.

Pobožne želje?

Pa ravno pri metodologiji obračunavanja inovacijskih dosežkov — poenostavljeno: gre za prikazovanje inovacijskega dohodka oziroma obračunavanje prihranka — se najčesteje lomijo kopja in zapletom, ki jim sledijo ali tožbe in sodni postopki ali skrušen sklep prizadetega („piš me v uh", kaj bi se preklal!"), ni videti konca. Tudi v pomurskem

da kani oblikovati skupine strokovnjakov in pripravljati manjše, manj zahtevne programe za posamezne tozde, na primer beltinsko Komunjo. V „kislo jabolko" ustanavljanja krožkov za izboljševanje proizvodnje, ki smo si ga drznili — vsaj delno poznavajoč slovenske razmere — sami sprožiti, saj jih tu in tam že s pridom koristijo, niso bili voljni ugrizniti. Pač, le v toliko, da so pravzaprav podaljšana roka DIATI in da moramo predvsem upoštevati tudi pri inovacijah ekonomske zakonitosti.

B. Žunec

S trdim delom do drugega mesta

V osnovnih šolah v občini Ljutomer delujejo številni klubi OZN, med najaktivnejše pa vsekakor sodi tisti na osnovni šoli v Veržetu. Na nedavnem tekmovanju so članice tega krožka: Alenka Belović, Andreja Petermeli in Slavica Rauter, pod vodstvom mentorice Milene Sabotin, premagale vse ovire in se preko občinskega in regijskega tekmovanja udeležile republiškega finala, ki je bilo v Škofji Loki. Prav to pa je bil povod, da smo se napotili mednje in pripravili tale pogovor:

Uspešna ekipa iz osnovne šole v Veržetu s svojo mentorico.

Tovarišica Sabotinova, bi predstavili vaš klub OZN?

„Klub OZN deluje na naši šoli že vrsto let, seveda pod različnim mentorstvom. V delo kluba vključujemo učence od 6. do 8. razreda. Obravnavamo predvsem aktualno problematiko — krizne situacije v svetu, lakota v Afriki, gibanje neuvršenih... Letos smo se tudi prijavili na kviz — tekmovanje klubov OZN, katerega tema je bila Zunanjepolitična dejavnost Jugoslavije in svetovna dogajanja ter temeljni podatki Organizacije združenih narodov. Na tekmovanju smo se začeli pripravljati že lansko leto oktobra. Moram povedati, da so člani kluba pri delu zelo aktivni, predvsem pa kritični."

Kot smo že povedali, so se tekmovanja udeležile Alenka, Andreja in Slavica, vse tri učence osmega razreda veržetske osnovne šole. Takole so pripovedovale o pripravah na tekmovanje, tekmovanju in doseženem uspehu:

Alenka BELOVIČ: „Priprave na tekmovanje so bile temeljite, saj smo od oktobra naprej morale redno spremljati vse dogodke, ki so bili zajeti v temo. Prebirale smo časopise, poslušale radio in gledale televizijo. Pomembnejše

podatke smo izpisovale, o vsem tem pa smo se tudi pogovarjale. Do republiškega finala smo morale premagati več ovr: občinsko, regijsko in polfinalno tekmovanje. Vse te stopničke smo uspešno premagale. Tekmovanje je bilo zelo zahtevno in težko.

Andreja PETERNELI: P. tek tekmovanja, predvsem pa republiškega finala, je bil zelo napet. V Škofji Loki so bile same dobre ekipe, ki so premagale podobne težave kot me. Oster boj se je bil med nami in zmagovito ekipo iz Nove Gorice. Ves čas smo upale in pričakovale kakšno lažje vprašanje, da bi bile boljše in na koncu zmagale, vendar pa nam ta zadnji boj ni uspel. Sicer pa je drugo mesto za nas prav tako velik uspeh.

Slavica RAUTER: Od oktobra smo se temeljito pripravljale na tekmovanje. Področja smo si razdelile in pri delu popisale več kot štiri zvezke in jih napolnile tudi s časopisnimi izrezki. Če odkrito povem, drugega mesta v Škofji Loki nismo niti pričakovale. Tega še ne moremo verjeti, težko dojemamo, da smo res skoraj najboljša ekipa v republiki. To so nepozabni trenutki.

DUŠAN LOPARNIK

O NEGI NA DOMU

V petek so v Križevcih pri Ljutomeru končali tečaj za nego bolnika na domu, ki jo je s pomočjo medicinskih delavcev organizirala krajevna organizacija SZDL Križevci. Tečaja za laično nego se je udeležilo 15 krajanov iz krajevnih skupnosti Logarovci, Berkovci in Križevci, v glavnem svoji težjih invalidov, nekaj pa jih je sodelovalo tudi zaradi sosedске pomoči. Usposobljeni krajanji bodo s svojim znanjem in aktivnostjo pripomogli k boljšemu varstvu bolnikov in razbremenili zdravstvene delavce.

D. L.

Ob 40-letnici tragične smrti župnika DANIJELA HALASA

Danijel HALAS, rojen 24. 6. 1908 v Črenšovcih, je bil župnik v Polani. „Dne 16. 3. 1945 se je proti večeru vračal iz Lendave prek Hotize v Polano. Na Hotizi so ga še videli, a v Polano se ni vrnil. Našli so ga mrtvega s prestreljeno glavo v Muri pri vasi Kot. Pokopani je bil v Polani 21. 3. 1945." (Jože Smej)

Dekan Ivan Jerič je maja 1945 uradno izpovedal: „Orožnik Debrečen iz Dolnje Lendave je kot komandir patrulje ubil župnika Danijela Halasa iz Polane ter truplo vrgel v Muro."

Dr. Jože Serbec je maja 1945 izpovedal: „Znano mi je tudi, da je šel župnik Danijel Halas iz Polane v velikem tednu k brivcu v Lendavo in se je proti večeru vračal domov. Med potjo sta se mu pridružila dva orožnika, češ da ga bosta spremljala. Ko pa so pri Hotizi prišli blizu Mure, sta ga ustrelila in truplo stlačila v grmovje."

Novi čas štev. 1 z dne 14. aprila 1945: „Župniku Halasu v spomin Meseca marca so Madžari ubili župnika Halasa. Bil je zaveden Slovenec. Devet mesecev je bil 1941. leta zaprt v Budimpešti v ječi najkrvoločnejšega vojaškega sodišča. Tudi pozneje ni klonil pred

madžarskim terorjem, zato ga je Szalasijski režim obsodil na smrt in ga dal zavratno umoriti.

Njegovo smrt bomo maščevali! Iztrebili bomo s slovenske zemlje zadnjega njilaša in vse tiste, ki so jim pomagali. Maščevali bomo stotisoče žrtev, ki jih imajo na vesti po vsej Sloveniji in Jugoslaviji nemški, italijanski in madžarski fašisti ter njihovi hlapi — četniki, belogardisti, nilaši in drugi izdajalci."

Iz ogrske obtožnice: Ivan Camplin, Mihael Jerič, Janez Bejek, katoliški župniki, so septembra 1941 izjavili v Camplinovem stanovanju, da s svoje strani odsvetujejo sabotažna dejanja, se pa strinjajo z idejami in cilji gibanja, posebno glede ustanovitve neodvisne Slovenije. Način pa, kako bodo podpirali osvobodilno gibanje, ki ga vodijo komunisti, bo določil dekan v Turnišču Ivan Jerič. Danijel Halas, župnik v Veliki Polani, je bil zelo naklonjen gibanju. Janez Bejek, župnik pri Sv. Sebastianu, je dajal denar za Rdečo pomoč.

Obsojeni: Ivan Camplin na 5 let, Mihael Jerič na 4 leta in Danijel Halas na 14 mesecev zapora.

Jože Janež

Umrl je Stefan Žido

Po kratki bolezni je v 77. letu umrl Stefan Žido, po domače Lužarin Stevek iz Čepincev. Na njegovo zadnjo pot so ga pospremili številni krajanji in sodelavci, s katerimi je živel in delal, ter se mu tako zahvalili za pomemben prispevek k razvoju domačega kraja.

Tovariš Stefan se je rodil 1908. leta na severnem Goričkem v vasi Čepinci. Težka so bila njegova otroška leta, saj se na malem posestvu na slabi goriški zemlji preživljala družina z desetimi otroki. Takoj po končani osnovni šoli se je večkrat še kot otrok moral podati na sezonsko delo v Baranjo in je s svojim zaslužkom staršem pomagal prehranjevati številno družino. Ko so dorasli, so se vsi razen njega razkropili po svetu za boljšim in večjim kosom kruha. Stevek je ostal doma pri starših na skromni Goriški kmetiji, kjer si je ustvaril družino.

Prišla je okupacija, ki tudi njemu ni prizanesla. Madžari so ga mobilizirali in znašel se je v raznih delovnih taboriščih. Dočakal je

svobodo in se takoj vključil v družbenopolitično življenje in delo v Čepincih. Med prvimi je bil izvoljen v krajevne ljudske odbore, bil je v gradbenem odboru, ko so gradili zadružni dom v Čepincih, kjer je samo v enem letu prispeval 105 delovnih urniških dni, da ne govorimo o elektrifikaciji vasi in ostalih komunalnih gradnjah. Bil je soustanovitelj KZ Čepinci, nekaj časa njen predsednik, poleg tega je bil dolga leta občinski odbornik.

Veliko nočnih ur je skupaj z ostalimi sodelavci prebedel pri peioletki, ko so načrtovali povojno gradnjo. Za svoje požrtvovalno delo je bil odlikovan z redom zaslug za narod.

Čepinčani so z njim izgubili požrtvovalnega, delovnega, nadvse poštenega sovaščana, njegovi sodelavci pa iskrenega tovariša. Ostaliho v srcih bivših sodelavcev in prijateljev ter vseh vaščanov Čepincev kot človek, ki je izgovarjal za blaginjo domačega kraja in celotnega predela Goriškega.

Koloman Korpič

Svet osnovne šole Rogašovci razpisuje prosta dela in naloge

— snažilke — kuharice

za določen čas, s polnim delovnim časom. Nastop dela 1. 5. 1985.

Rok prijave 15 dni po objavi.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

KOMPAS JUGOSLAVIJA, TOZD MEJNI TURISTIČNI SERVIS, LJUBLJANA, Pražakova ul. 4

OBJAVLJA

prosta dela in naloge za delo v poslovni enoti Gornja Radgona:

1. natakar — 3 delavci za nedoločen čas,
2. kuhar — 1 delavec za nedoločen čas,
- 1 delavec za določen čas,
3. čistilka — 1 delavec za nedoločen čas.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- pod tč. 1) — KV natakar,
- znanje dveh tujih jezikov,
 - 1 leto delovnih izkušenj,
 - poskusno delo 2 meseca;
- pod tč. 2) — KV kuhar,
- 1 leto delovnih izkušenj,
 - poskusno delo 2 meseca;
- pod tč. 3) — osnovna šola,
- poskusno delo 1 mesec.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge na naslov Kompas Jugoslavija, TOZD Mejni turistični servis, Ljubljana, Pražakova ul. 4, v 8 dneh po objavi.

INDUSTRIJSKI KOMBINAT PLANIKA KRANJ TOZD TOVARNA OBUTVE TURNIŠČE

OBJAVLJA

po sklepu delavskega sveta dražbo za prodajo naslednjih vozil:

1. Tovorni avtomobil — kombi, zastava 412 NF, registracija MS 505-00, leto proizvodnje 1977, v voznem stanju. Izklicna cena je 100.000,00 din.
2. Kombinirano vozilo — kombi, zastava 1500 TK, registracija MS 395-92, leto proizvodnje 1979, v voznem stanju. Izklicna cena je 100.000,00 din.

Javna dražba bo v ponedeljek, 15. 4. 1985, ob 12. uri v Planiki, tozdv Tovarna obutve Turnišče, Prešernova ulica 4.

Oba avtomobila si lahko ogledate uro pred začetkom dražbe.

Pravico udeležbe na javni dražbi imajo pravne in fizične osebe.

Interesenti morajo pred dražbo položiti 10 odstotno varščino od izklicne cene vozila.

Davek plača kupec.

Mercator - Sloga

Delavski svet MERCATOR — SLOGA, trgovina na drobno, debelo ter gostinstvo, p. o. Gornja Radgona

razpisuje

prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili

1. RAČUNOVODJA
2. SAMOSTOJNI KOMERCIALNI REFERENT ZA DROBNO-BLAGOVNI PROMET
3. SAMOSTOJNI KOMERCIALNI REFERENT ZA REPRODUKCIJSKI MATERIAL IN TEHNIKO BLAGO
4. NOTRANJJI KONTROLOR IN TAJNIK SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- pod zap. št. 1 morajo imeti kandidati srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri z delovnimi izkušnjami nad 5 let,
- pod zap. št. 2 in 3 morajo imeti kandidati srednješolsko izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri z delovnimi izkušnjami nad 5 let,
- pod zap. št. 4 morajo imeti kandidati srednješolsko izobrazbo politične ali komercialne smeri z delovnimi izkušnjami nad 5 let.

Kandidati se imenujejo za dobo 4 let, po poteku te dobe so lahko ponovno izbrani.

Kandidati naslovijo svoje prošnje z ustreznimi dokumenti v roku 15 dni po razpisu na naslov:

Razpisna komisija MERCATOR-SLOGA, p. o. Gornja Radgona, Partizanska 12 a.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od poteka roka za prijavo.

Komisija za delovna razmerja MERCATOR — SLOGA, trgovina na drobno, debelo ter gostinstvo, p. o. Gornja Radgona

objavlja

prosta dela in naloge v PE POHIŠTVO, Gornja Radgona

PRODAJALEC II

Pogoji:

- kandidati morajo imeti trgovsko šolo z delovnimi izkušnjami od 1 do 3 let,
- od kandidatov se zahteva sposobnost komuniciranja s strankami ter prijaznost in vljudnost do strank.

Kandidati naj naslovijo prošnje z ustreznimi dokumenti v roku 15 dni po objavi na naslov: Komisija za delovna razmerja MERCATOR-SLOGA, p. o. Gornja Radgona, Partizanska 12 a.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka roka za prijavo.

KRITICNO O SOBOŠKI KULTURI

Čeprav so se kot osnovni na sekciji razpravi o kulturi poziciji problematične organizacije in materialnega pomanjkanja ter v zvezi s tem prostorske stiske pri dejavnosti društev, je v Murski Soboti vzrok za stanje, kakršno je in s katerim očitno nismo zadovoljni, globlji. Tiči v odnosu do kulture, pa naj gre za tako imenovano profesionalno ali ljubiteljsko, kakor zdaj imenujemo amatersko kulturo. Že delitev je sama po sebi odveč, saj je bolj kot to, kako se imenuje, važno, kaj lahko ustvarjalec v kulturi da od sebe in kako so potem organizatorji to sposobni posredovati. V Murski Soboti ne preveč uspešno, zato je bilo na rovaš kulturniške in siceršnje birokracije izrečeno veliko kritičnega. Da je do pogovora o soboški kulturi sploh prišlo, pa je vzrok v napovedani problemski konferenci o kulturi, ki jo še v tem mesecu načrtuje občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva. In prav je, da je prišlo, ker so imeli možnost povedati svoje mnenje, predloge, pobude in kritiko vsi, ki jim je kaj do nadaljnjega razvoja kulture in niso vključeni v razne organe (delegacije in podobno), kjer bi lahko govorili in odločali. No, priložnost ni bila povsem izrabljena, kajti odzvalo se je le dvaintrideset ljudi, pa še med temi redki, ki so bili pripravljeni sodelovati.

V tehitnem uvodnem prispevku se je Irma Benko dotaknila stanja, kakršno je v mestu Murska Sobota. Najprej je predstavila poklicne kulturne ustanove, ki se povezujejo v Kulturni center Miško Kranjec. Med njimi je Pokrajinski muzej še vedno preveč zaprta institucija, ki bi jo kazalo bolj odpreti obiskovalcem, tudi Sobočanom, katerih je kaj malo med statistično zabeleženimi 12 tisoč obiskovalci.

V edinem soboškem kinematografu, ki naj bi po dogovoru s programskim svetom zadovoljeval potrebe tudi po umetniških filmih, preveč prevladuje komercialnost, opravičilo zanjo pa iščejo na upravi s tem, da je kino Park gospodarsko samostojna enota in so pač najvažnejša sredstva. Kratkovidna politika pri oblikovanju sporeda, na katerega v zadnjem času vplivajo tudi težave z distributerji, pa

preveč zapostavljena, v delegacijah in potem na skupščinah pa o tem skoraj ni ničesar izrečenega. Če že kdo, imajo v glavnem besedo izvajalci, uporabniki pa številke in nepoznavanje naredijo pasivne udeležence sej.

Zato je prav, da so glasni, kot je bil na omenjeni sekciji razpravi prvi razpravljalec Ludvik Žalik, ki je z nostalgijo govoril o Soboti nekoč in danes, škoda le, da preveč osebno in na trenutke pod ravni, ki naj bi družila kulturnike na skupu, katerega rezultat naj, bi bil prvi korak k izboljšanju kulture. V njej je za pihalni orkester, ki vadi prostorsko omejen in na dotrajanih instrumentih, osnovno gotovo ustrezniji prostor in posluh za godbo, ki jo bomo, če prej ne, prav gotovo pogrešali ob prvomajski budnici v mestu in ob različnih slovesnostih, na katerih sodeluje.

Prav tako že skorajda nepogrešljiv je sindikalni mešani pevski zbor Stefan Kovač, ki si po sedemnajstih letih uspešnega nastopanja zasluži svoj prostor, v katerem bi lahko hranil odličja, ki so jih pevci prejeli. Prav tako pa najde ustrezniji prostor za vadbo, kot je učilnica. Ne le zaradi tega, ker si morajo pevci najprej narediti prostor in premikati stole in klopi, tako pred pričetkom, kot ob koncu vaj; tudi zato, ker je učilnica nizka, nastopi pa na odrih v dvoranih z visokimi stropi. Tam je akustika drugačna in se glas velikokrat izgubi prav zato, ker so pevci ubrani na drugačno zvočnost. Od njih pa pričakujemo veliko, in tudi zborovodja Tomaž Kuhar ni ravno nezahteven, čeprav je za trud, ki ga vlaga, premalo poplačan.

To, da se morajo uspešni kulturni ustvarjalci najprej dokazati drugod, če jih doma sploh upoštevajo, je v primeru skupine Zaslini izhod več kot očitno. Avtor večine izvrz-nih besedil in skladb, Jože Zadravec, je opozoril, kako se že več kot pet let, kar delujejo, zanašajo predvsem nase in morajo imeti poleg glasbene tudi organizacijsko sposobnost, težave pa so tako pri pridobitvi prostora za vadbo, kot koncerte. Pri tem pa so vrata na stečaj odprta ceneni estradi z visoko ceno, ki pa jo pri nas kaj radi

FRANC MESARIČ: SLEP OD BARVE, 1984, akril, platno, 80 x 100 cm.

V Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec v Murski Soboti je od danes do 5. maja na ogled PREGLEDNA RAZSTAVA SLIK 1970—1985 akademskega slikarja Franca Mesariča. Občutek imamo, da se je slikar Franc Mesarič z vsem notranjim gnevom zrelega umet-

nika, ki se želi dokončno spopasti s seboj in svojo umetnostjo, zagrizel v iskanje nove barvne in vsebinske ekspresije. Najprej je nastopila eksplozija barv in sedaj ponovno predmet figura — avtioportret. Spomin na prehojeno pot ostaja v detajlu, novo je v barvi, ki stisnjena neposredno

iz tube ali pa doživeta v svoji objektivni čutni materialnosti. nalepljena v kolaž-tehniki oživlja predmetnost. Tako je v lični katalog, ki je izšel ob odprtju razstave, zapisala Meta Gabršek-Prosenec in ob videnem ji je verjeti. bb

Potem ko so že stekle priprave na jubilejno folklorno prireditev v Beltincih — 15. folklorni festival od 1. do 4. avgusta 1985 —, je pred dnevi pripravljani odbor pregledal opravljeno delo in postavil usmeritve za naprej.

Programska shema festivala bo ostala v lanskih okvirih, kljub temu, da bo treba precej spremeniti finančni plan prireditve zaradi višjih podražitev, kakor so prireditelji sprva računali. Tako bo četrtek večer ponudil obiskovalcem predstavitev dveh knjig belinskih rojakov (dr. Jožeta Zadravca Domače zdravilstvo in Franca oz. Petra Novaka Slovar domačih narečnih besed), ki bosta dotlej izšli pri Pomurski založbi. Petkov večer bo namenjen ljudskim godcem, pevcem in prikazovalcem običajev; v soboto bo eminentni gost na festivalnem odru folklorna skupina FRANCE MAROLT s celovečernim programom slovenskih in jugoslovanskih plesov, medtem ko bodo po raznih krajih Pomurja, vsekakor pa v Radencih in Moravskih Toplicah, gostovali

plesalci iz Pulja, Porabja, Sel na Koroškem, Sakalovec, pobratene Paračina in Gradiščanskega, kakor tudi gostje iz prijateljskega Fürstenfelda v Avstriji. Nedeljski program bo potekal kakor po običaju v belinskem parku, popestrili pa ga bosta še skupina madžarske narodnostne skupnosti iz lendavske občine in domača folklorna skupina. Seveda bo ob začetni programski zasnovi, ki se bistveno ne bo spremenila, še prostor za morebitno vključitev kakšne skupine, ki bi v tem času gostovala na našem območju. Ves program bo spremljala etnografska razstava, ki bo letos posvečena izdelovalcem ljudskih predmetov in pripomočkov iz vrbovega šibja, koruznega ličja in slame, torej pletarjev. Organiziran in predvsem obogaten z veliko pestrejšo ponudbo bo tudi tradicionalni sejem, saj je končno ideja o kakovostnem in raznovrstnem, predvsem pa izvrz-nem in nečistem spominku, našla odmev nad izdelovalci tega blaga. Tekmovanje (oziroma prikaz ljudskih iger) bo dobilo nove razsežnosti, saj vlada za to vrsto običaja vse večje zanimanje.

Osnovni sklep jubilejnega festivala, ki nosi od nedolgo tega vsakokrat posebno obeležje, je poudarek na srečanju manjšinskih folklornih skupin iz domovine in zamejstva. Res se bodo v programu pojavile nekatere skupine, ki

so na belinskem odru že gostovale; ker pa so se prav ob teh srečanjih stakale trdne vezi med gojitelji folklorne (ob tem pa tudi narodno zavedne) tradicije med manjšinami in njihovimi matičnimi narodi, in njihovi matični narodi, je prav ob praznovanju 40. obletnice naše osvoboditve in graditve bratskih in miroljubnih medsebojnih odnosov to srečanje novo potrdilo naše družbene usmeritve. Na seji odbora je bilo posebej poudarjeno, da bo storjeno vse, da bodo ta srečanja tekla spontano in prirčno in da bodo stiki med udeleženci poglobili in utrdili vezi med njimi.

Ohrabrujejoče je, da kaže velik interes za pomoč prireditvi, ki si je že zdavnaj utrdila mesto med vidnejšimi slovenskimi te vrste, domače združeno delo. Pokroviteljstvo bo letos prevzela Radenska, precej sredstev pa bodo prispevale tudi druge delovne organizacije, bodisi v okviru svobodne menjave dela preko soboške kulturne skupnosti, ki se posebno trudi pri urejanju teh odnosov, bodisi preko direktnih povezav prireditelja, Kulturnoumetniškega društva Beltinci.

Sicer bodo prireditelji letos več pozornosti posvetili propagandi in splošnemu videzu kraja v času festivala. V ta namen bodo izdali zgibanko s podatki o festivalih doslej, Beltinci — krajin in dejavniki v KS — pa bi naj v teh dneh očistili in folklorno dekorirali svoj domači kraj. Zanimiva je tudi ideja, da bi organizirali eno izmed rednih letnih skupščin Združenja folklornih skupin Slovenije, ki datumsko sovpada s festivalom, prav v teh dneh v Beltincih. Vsekakor bi bil to koristen prispevek predvsem k informiranosti o belinskem festivalu, posebno pa še ob razmišljanjih, da bi se folklorni festival v Beltincih že prihodnje leto združil z drugo veliko republiško folklorno manifestacijo — Prazničnimi dnevi slovenske folklorne, ki je sicer že več let v Piranu, vendar se kažejo pri njej določene težave; manjka ji predvsem vračilenost v okolje, v katerem poteka. O združitvi obeh manifestacij bo seveda že v bližnji prihodnosti tekla poglobljena razprava med ZKO republike in občino Murska Sobota, končno besedo pa bodo morali povedati prireditelji belinskega festivala. Festival ima namreč že potrjeno in dobro sprejeto programsko usmeritev, ki je ne bi kazalo bistveno spreminjati, poleg tega pa je treba najti ustrezen odnos med prirediteljem in republiški institucijami pri finančnem pokritju take skupne folklorne manifestacije, čeprav bi bila le-ta po predlogu bienalnega značaja.

PLETENI IZDELKI

Med belinskim folklornim festivalom bodo v Beltincih na ogled pleteni izdelki iz vrbovega šibja, slame in koruznega ličja: košare, cekarji, sejanke, čebelji panji, koši za zrnje, krušne košarice, brezove metle, škorblja, košure za jedila, solenke, copati in drugo. Odvisno seveda od tega, koliko in kaj bodo napletle pridne in večje roke tistih pletilcev, ki pri svojem delu ne uporabljajo plastičnih in drugih materialov. Razstava bo prodajna, prav tako pa bodo originalni pleteni izdelki na voljo na velikem sejmu v okviru osrednje festivalne prireditve. Čim prej se je torej potrebno lotiti dela, izdelke pa kulturnoumetniškemu društvu Beltinci prijaviti do 1. maja. Foto: D. L.

Kulturni koledar

ČETRTEK, 11. APRILA
MURSKA SOBOTA — V Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec bo ob 19. uri **otvoritev pregledne razstave slik domačina — akademskega slikarja Franca Mesariča 1970 — 1985**. Razstava bo odprta do 5. maja. Na otvoritvi bo zapel Prekmurski oktet pod vodstvom Aleksandra Vlaja.

PETEK, 12. APRILA
LJUTOMER — V domu kulture bo ob 20. uri **slavnostni koncert ob 20-letnici Ljutomerskega okteta**. Poleg slavljencev bodo kot gostje nastopili še Gasilski oktet iz Gornje Radgone, Saleški oktet iz Šoštanja, Rudarski oktet iz Titovega Velenja in VIS Učičani iz Titovega Učica.

SOBOTA, 13. APRILA
LENDAVA — Ob 20. uri bo v dvorani Ina-Nafte premiera predstave Pomurskega gledališke studia **ROKOKOJSKA VOJNA**.

PONEDELJEK, 15. APRILA
MURSKA SOBOTA — V grajski dvorani bo ob 19. uri gledališka predstava **En dan z Edvardom** v izvedbi učencev soboškega srednješolskega centra.

razstave

MURSKA SOBOTA — V študijskem oddelku knjižnice Kulturnega centra Miško Kranjec bo od 12. aprila do 10. maja na ogled razstava „Politik, publicist, literarni zgodovinar in jezikoslovec dr. Anton Vratuša.“

LENDAVA — V galeriji Lendava so razstavljene barvne monotipije in akvareli Antea Trstenjaka (1984—1970) in zbirle umetnostne galerije Maribor.

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak je razstavljenih 28 karikatur Remigija Bratoža. Razstavo posreduje umetnostna galerija

RADENCI — Razstavnem salonu hotela Radin so razstavljene dela karikaturlista Bogdana Potnika iz Kamnika.

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so Dorothy Eden: ZAMENJANA NEVESTA (Tržiški tisk), Vardjan Čermaj: SOJNE, OKENSKE IN BALKONSKO RASTLINE (Cankarjeva založba) in Anton Polence: ŽIVI SVET (Mladinska knjiga).

KULTURNI NAGRAJENEC

KUD LUDVIK ROGAN Tišina

Kulturnoumetniško društvo, ki je pred kratkim praznovalo 10. obletnico ustanovitve in nepretrganega delovanja, z jasnimi cilji, načrtno in odgovorno vodi in izvaja kulturno politiko v krajevni skupnosti. Povezuje se z ostalimi dejavniki v kraju, z družbenopolitičnimi organizacijami in šolskim kulturnoumetniškim društvom, sodelovanje s krajevno skupnostjo pa je pripomoglo, da su na Tišini uredili primerne prostore za kulturno delovanje. Društvo se vključuje tudi v širši slovenski prostor: oktet je redni gost Letnega odra v Rušah, sodeloval je na srečanjih slovenskih oktetov v Šentjernej in na občinskih ter medobčinskih srečanjih. Gledališko-recitacijska skupina ima za sabo več celovečernih recitalov in gledaliških uprizoritev in je prispevala velik delež k razvoju gledališke kulture v občini. V društvu je vključena tudi knjižnica, ki z rednim delom širi bralno kulturo med občani. Razveseljuje in posnemanja vredno pa je tudi dejstvo, da društvo namenja veliko pozornost izobraževanju kadrov, kar se pozitivno odraža pri dejavnosti. Tako je zapisano v obzorniku: „Podelitev priznanja, pripisan pa kaže tudi to, da je poleg lastne kulturne ustvarjalnosti veliko tudi gostovanj kulturnih skupin od drugod, kar pester kulturno podoba na tišinskem odru. bb

ZAPEČATENA USODA PUCONSKIH OPEKARNARJEV

RAZGALJANJA IN ZAVAJANJA

Nenavadno ostro, izrazito čustveno poantirana, je decembra lani izvenela izjava direktorja soboškega tozda Gradbeništvo Pomurje — ta je (še vedno) pod streho mariborskega SGP Konstruktorja — Stanislava Polaniča, ko je v Razmišljanjih, ki so lahko osnova za izdelavo analize stanja za izstop iz delovne organizacije SGP Konstruktor, med drugim navrgel: „Kljub neomejeni solidarnosti odgovornosti v naslovu SGP Konstruktor, te solidarnosti nikoli ni bilo in je pri tako zastavljenih stvareh kot so tudi ne bo. Primer likvidacije opekarne Puconci je zadosten argument za prejšnjo izjavo. Že s sanacijskimi programi, ki so bili v svojem bistvu zavajalske narave — tako do družbenopolitične skupnosti kot do delavcev tega tozda — še bolj pa pri pokrivanju izgube v celoti s strani tozda Gradbeništvo Pomurje, je razgalila to lažno solidarnost.“

Ne gre za pogrevanje že znanih dejstev in okoliščin, v katerih je očitno morala biti zapečaten usoda puconskih opekarnarjev, marveč za to, da s skoraj enoletne časovne oddaljenosti kar najbolj jedrnat premislimo o tem izrednem ukrepu in njegovih širših razsežnostih ter posledicah v pomurskem prostoru. Povod temu je nedavni „pogreb“ opekarniške tradicije v Puconcih (razstrelili so namreč dimnik opekarniške pečči), vzrok pa v nameravani ločitvi gradbenega tozda Pomurje v Murski Soboti iz družine Konstruktor, ki jo — nekaj iz objektivnih, nekaj iz subjektivnih razlogov — tamo hude težave. „Tudi zdaj moram ostati pri omenjeni izjavi,“ je bil dosleden samemu sebi Stanislav Polanič, ko smo ga povprašali, kaj mu je pravzaprav narekovalo tako „trdo diagnozo stanja“. Spomnili smo se namreč lanskoletnih pogovorov z njim in nekaterimi najodgovornejšimi ljudmi iz mariborskega Konstruktorja, ko so — tik pred likvidiranjem Konstruktorjeve opekarne v Puconcih — ubirali, vsaj iz oči v oči, mnogo bolj spravljive tone, vendar — kot je zdaj na dlani — s figo v žepu. Ta kratko so potegnili zaposleni v tozdu, medtem ko se najodgovornejšim ni takorekoč nič zgodilo. Vsi smo pomaleh krivi za to, da je po osmih desetletjih — ob opekarnah v Dobrovniku, Nemčevcih in drugih krajih Pomurja — še v Puconcih konec opekarniške proizvodnje, smo lahko doslej večkrat slišali. Zakaj pa se niste pravočasno, že v 70-ih letih, ko je naložena politika po vsej državi doživljala pravi razcvet, pobrigali za njeno posodobitev in „spali“ v

razvojnih hotenjih, nas je zanimalo. Ni bilo sredstev, so nas odpravljali, a ne samo nas, ampak tudi brezštevne razpravljalce, politike in gospodarstvenike vpletene v predikcijske postopke. Delavci opekarne — nazadnje vsega 51 — so imeli pri vsem tem malo moči in vpliva, kar potrjujejo zbori, na katerih smo sodelovali, in pogovori z njimi, ko so se že ob enoletni prisilni upravi pridružili: „Ne bomo dovolili, da nam zapro opekarne. Če bo treba, bomo tudi štrajkali!“ Zgodilo se je prvo in tudi če bi štrajkali, več deset milijard dinarjev, kolikor bi bilo potrebnih za posodobitev opekarniške proizvodnje, ni bilo mogoče nikjer izvesti.

V Konstruktorjevem tozdu Gradbeništvo Pomurje v Murski Soboti so po tem, ko je bila neizbežnost ukinitve opekarne v Puconcih nesporna in so odpadle vse druge različice, pohiteli in delavce prerazporedili na druga dela in naloge. Nekaj so jih upokojili, nekaj jih je ostalo doma, 11 si je našlo zaposlitev drugje (v tovarni kremenčevega peska v Puconcih, Agromerkurju, KZ Panonki in drugje), 30 pa so jih zaposlili v tozdu Gradbeništvo Pomurje. Zemljišče in kompleks opekarniških poslopij je odkupila KZ Panonka, ki bo tu zgradila sodobno hladilnico s sortirnico sadja in podobne predelovalne zmogljivosti. V Pomurju, kjer se nam — kar priznamo — ponekod že maščuje podvajanje proizvodnih zmogljivosti, ostajajo še opekarne v Gornji Radgoni in Križevcih. Upajmo, da imajo prihodnost.

B. Zuneč

NAPOSLED TUDI TELOVADNICA

Osnovna šola Edvarda Kardelja bo navsezadnje le dobila nujno potrebno telovadnico. Ki jo bodo poleg šolarjev uporabljali tudi učenci posebne osnovne šole Prekmurske brigade in krajevne skupnosti. Objekt, katerega dve inačici idejnega projekta so obravnavali na zadnji seji izvršnega sveta v Murski Soboti, naj bi bil večnamenski. Poleg telovadnice, v kateri projektanti predvidevajo kar štiri kolesarske igranje oziroma rokometno igranje, bo imela dvorana tudi premienne tribune za okoli 900 gledalcev. Čeprav je tako imenovana zahodna inačica nekoliko dražja (po sedanjih cenah naj bi po predračunu stala 199 milijonov dinarjev, kar je za 18 milijonov več kot vzhodna) je po dosežani razpravi sodeč ustreznjša, pa tudi uveljavljanje novogradnje bi bilo cenejše. Dvorana naj bi bila velika 2383 kvadratnih metrov, o tem, za katero inacijo so, pa bodo povedali uporabniki in ostali v javni razpravi do 18.

aprila, ko se bodo Sobočani opredeljevali tudi o spremembi zazidalnega načrta v okolici osnovnih šol Edvarda Kardelja in Prekmurske brigade. Pri tem bodo gotovo upoštevali dejstvo, da tako razvojno moteni, kot ostali otroci morajo pozimi gostovati v TVD Partizan in je njihova telovadna ura zaradi oddaljenosti telovadnice krajša. Gotovo pa bo z novo telovadnico v šoli manj prehladov, saj se pri vadbi otroci ogrejejo, med potjo pa predvsem v hladnih dneh prehitro razhladijo.

Odločitev o gradnji telovadnice je nujna tudi zato, ker naj bi v kratkem pričeli graditi novo poslopje osnovne šole Prekmurske brigade, izvedba pa je odvisna od načrtovane gradnje omenjene telovadnice. Sredstva zanjo pa bo učitno potrebno zbrati s podaljševanjem samoprispevka, saj v sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah in ob gradnji tako zahtevnega objekta kot je kirurgija ne bo šlo drugače.

Brigita Bavčar

Skrčitev spiska kršiteljev izplačila OD

V lanskem letu so organizacije združenega dela s področja gospodarstva v soboški občini razporedile za osebne dohodke in skupno porabo čez 6,4 milijarde dinarjev ali za 50,9 odstotka več sredstev kot leto prej. Tako so se ta sredstva na zaposlenega delavca povečala za 44,3 odstotka. Glede na doseženo 57-odstotno rast dohodka in usmeritve resolucije bi lahko sredstva za osebne dohodke in skupno porabo porasla za 45,6 odstotka. Pri tem je zanimivo, da se je delež teh sredstev v dohodku v primerjavi z letom 1983 celo znižal, in sicer od 47,3 na 45,5 odstotka. Do tu so zadeve usklajene z določili družbenega dogovora in resolucijskimi okviri, toda kazaleci, ki prikazujejo delovne in poslovne rezultate, so se v lanskem letu poslabšali. Izjema so le izvojni rezultati, kjer je zaznati nekatere pozitivne premike.

Po drugi strani pa so organizacije združenega dela znižale v celoti delež akumulacije v dohodku za 1,4 strukturnih točk, kar je v nasprotju z določili dogovora, ki govori o zagotavljanju hitreje rasti sredstev za reprodukcijo od rasti dohodka in ohranjanju enakega deleža akumulacije v dohodku kot leta 1983. Po podatkih iz zaključnih računov ugotavljajo, da je v letu 1984 15 oziroma 50,9 odstotka razporedilo za osebne dohodke in skupno porabo več sredstev kot dopuščajo določila resolucije. V zvezi s tem so na seji izvršnega sveta zavzeli stališče, da bi iz tega spiska izločili vse tiste organizacije, ki ne dosegajo povprečnega osebnega dohodka v gospodarstvu. Poleg tega pa zahtevajo pisne obrazložitve od Živnorojsko-veterinarskega zavoda, Dimnikarja Beltinci, Projektivnega biroja, KG Rakičan ter Gozdnega in lesnega gospodarstva Murska Sobotna, kjer so v večji meri prekoračili določila družbenega dogovora. Ker maso bruto osebnih dohodkov soboškega gospodarstva presegajo tudi v 12 organizacijah s področja negospodarstva, bodo tudi tu preverili točnost podatkov. Sicer pa bodo prečiščeno besedilo obravnavali tudi delegati skupščinskih zborov.

Milan Jerše

INDIP Lendava

40 novih delovnih mest

V industriji dežnikov Indip Lendava bo letos na voljo 40 novih delovnih mest. V teh dneh bodo dobili nove šivalne stroje, s katerimi bodo delale mlajše delavke, ki se bodo prej usposobile v Murinem centru za usposabljanje kadrov.

Nedvomno so nova delovna mesta v Indipu pomemben prispevek k večji zaposlenosti v občini Lendava.

Sicer pa je trenutno v Indipu zaposlenih 337 delavcev. Le-ti so v lanskem letu dosegli dobre poslovne rezultate; čisti prihodek je bil višji kar za 96 odstotkov. Omogočil jim je ustrezna sredstva za skladi in za primerne osebne dohodke, ki zdaj v povprečju znašajo že 29 tisoč dinarjev.

Letos bodo v Indipu izdelali 320 tisoč dežnikov in senčnikov ter 70 tisoč vetrovk, ki jih bodo izdelali za soboško Muro.

Š. S.

EKOCID NA POHODU

Bogastvo ustvarja siromaštvo

Ekologija postaja ključni pojem znanstvenih in družbenih opredelitev. Kje iskati vzroke za tako močno zavedanje ljudi o svojem okolju, ki ni samo problem okolja kot takega, ampak se poleg biološkega odraža tudi v socialnem okolju človeka? Resnica je, da je vsaka proizvodnja uničevanje. To dejstvo je toliko časa skrito, dokler proizvodnja pritiska na naravne vire enostransko in učinkuje nepovratno in so ti viri videti neizčrpn. Vendar se vse to sedaj začne vračati kot bumerang z vsemi svojimi negativnimi posledicami. Resnici na ljubo so se ekonomske investicije opravičevale in se še posebej pri nas opravičujejo le zaradi profita.

V sodobnem svetu (na Zahodu) gibanja za čisto okolje (»zelani«) zahtevajo, da se pri tem upoštevajo tudi drugi kakovostni dejavniki, ki se nanašajo na življenje in stroške ob onesnaževanju okolja. Ob tem se to, da pomeni uničevanje okolja tudi uničenje socialnega okolja človeka, ki je vse bolj ogroženo. Gibanja za čisto okolje na Zahodu dobivajo veljavo, imajo vse več politične in tudi druge moči, česar se zaveda tudi kapital in dopušča sprejemanje izredno ostrih kriterijev za varstvo okolja. pa najsi bodo naložbe ekonomsko še tako opravičene. Gledati ni potrebno daleč, če se ozremo do sosed (Avstrija), vidimo, kakšen je njihov odnos do okolja. Kot zgled navedimo počitavanje jedrske elektrarne, boj proti gradnji hidroelektrarne na Donavi, akcija za oživitve Mure.

PROFIT NAS IZTREBLJA

Vprašanje, kako je pri nas, se upravičeno zastavlja. Izpostaviti je potrebno samo nekatere značilnosti t. i. vključevanja v mednarodno delitev dela. Tudi pri nas je še zmeraj ves »razvoj« opredeljen glede na ekonomsko uspešnost, kriza pa postavlja zahteve po popolnem izkoriščanju naravnih bogastev, česar se tudi držimo. Pri nas so namreč najbolj uspešne tiste industrije, ki jih je razviti svet opustil, sprejeli pa smo jih kot manj razviti in razvoja potrebna dežela, ki je ob tem povsem zanemarila temelje svojega sistema. Čeprav ta tekst presega pomurske okvire, se mi vseeno zdi vredno

opozoriti na katastrofo, ki grozi naši republiki in tudi pokrajini.

Problematika okolja v Sloveniji je naravnost katastrofalna, zemlja, voda, zrak so vsak dan bolj onesnaženi. »Če vemo, da vsak dan vdihnemo 12.000 litrov zraka, nam ne more biti vseeno, kaj vdihavamo zaradi industrializacije, ki jo pojmujejo kot naš razvoj, čeprav smo vsak dan bolj zdravstveno ogroženi.« pravi Alenka Bizjak. Nadaljuje pa s tem: »Najbolj uspešne delovne organizacije nič ali skoraj nič ne dajo za varstvo okolja. Npr. Elan.« Vnojevo nagajenec, spuščajo odplake z lakirne pri vasi Vrhnje v tla, odplake se neke zbirajo, toda kje, se še ne ve, nadalje tovarna usnja Konus, ki je prejela Kraigherjevo nagrado in izvaža 90 odstotkov proizvodnje, deluje brez čistilnih naprav in vse odplake spušča v Dravinjo. V odplakah je kemikalija lateks, in ta ribam lepi škрге. Posledice izpuščanja odplak so vidne vse do Vidma ob Ščavnici. Nagajeno je bilo tudi podjetje Livar iz Ivančne Gorice, ki je prav tako hud onesnaževalec okolja. Kljub sodobnim tehnološkim postopkom niso nič storili proti onesnaževanju okolja. »

VODE V SLOVENIJI NAJBOLJ ONESNAŽUJEJO SVINJSKE FARME

Farma v Nemščaku in ostale v Pomurju ter perutninske farme, veljajo za največje onesnaževalce vode v Sloveniji. Vse namreč delujejo na principu ihanske tehnolo-

gije, ki je prav tako bila nagajena. Zaradi take tehnologije propada naravni park Kopački rit v Vojvodini. Skratka, vode propadajo zaradi stranskih produktov, ki spremljajo proizvodni proces. Umira reka Krka, zaradi farmacevtske industrije, ogrožena je reka Soča, zaradi pritoka Koritnice, v katero spušča rudnik svinca Raibel v Italiji svoje strupene odpadke, velik onesnaževalec je Salonić Anihovo. V zadnjih dvajsetih letih še nismo uspeli orestiti ekocida v Vremski dolini, ki ga povzročata Lesonit in tovarna organskih kislin v Ilirski Bistrici. Bred nam pa je že nov zločin v Beli krajini, kjer je tovarna kondenzatorjev Iskra zastropila Krpu, zajetje pitne vode, čeprav je jasno, da so za posledice vedeli na občini in v republiki. Na tem območju ljudem odsvetujejo rojevanje otrok, ker se jim v tretji generaciji želahnokorodijospački. V Krpu namreč spuščajo poliklorirani binilil PCB, ki ima dolgotrajne posledice, ker se nabira v kosteh, ledvicah, jetrih in je kancerogen.

Eden izmed vzrokov je neupoštevanje zakonitosti v naši družbi. Pri nas ne spoštujemo niti normativov svetovne zdravstvene organizacije o nadzoru človeške prehrane in pitne vode, zato bi bilo treba enkrat že začeti upoštevati naravnovarstvene zahteve. Ekološka zavednost je en del patriotizma, ki bi ga morali v naši družbi bolj spodbujati, »je povedala Alenka Bizjak.

Toda žal je ekološka zavest še zmeraj stvar posameznikov oziroma peščice, ki je še vedno zatirana oziroma nezaželjena, kajti prvi in edini je še zmeraj ekonomski interes, ki se bo odrazil v bolni družbi, ki to že je.

Tudi v naši regiji je tako, kako si sicer razlagati velike farme, začetek sistematičnega namakanja z gnojivko v apaski dolini, odlaganje organskih odpadkov na smetišču v Nemčevcih (poginjene živali in druge podobne odpadke), toda če se obrne na inšpekcijo ali pa predsednika komiteja za urbanizem, bosta odgovorila, da velja sklep pristojnega organa, kljub temu da se krajani s tem ne strinjajo in je tako odlaganje protizakonito. Kratkoročne posledice so vidne, o dolgoročnih se nihče ne sprašuje. Pojavljajo se problemi podtalnice v Lendavi, beltinska čistilna naprava pa še ne deluje. Sicer pa je problem podtalnice nasploh prisoten v Pomurju, ampak republiški birokratski interes (beri družbeni interes op. J. V.) je pridobitev obdelovalne zemlje z megalomanskimi projekti melioracij, ki uničujejo okolje, pa tudi zemljo. V agronomiji, ki se kot stroka podreja temi glavnim interesom, se ni moč zaslediti strokovnega »disident«, ki bi zagovarjal biološko zdravo in čisto kmetijstvo in prehrano, kljub temu da so glede na posestne strukture za to objektivne možnosti. Sicer pa je to le nekaj naštetih pomurskih problemov, o katerih bomo, upajmo vsaj, v prihodnje spregovorili podrobneje.

Janez Votek

SE ENKRAT RESNICA O CENEJŠI SEMENSKI KORUZI

V Vestniku št. 11, z dne 21. marca 1985, je bil objavljen na prvi strani članek pod naslovom »Resnica o cenejši semenski koruzi«. V zvezi s člankom je KZ Radgona piscu B. Hegedušu poslala pojasnilo.

V zadruzi smo se odločili za nakup naslednjih količin semenske koruze:

OSSK 247 20.000 kg — prejeli smo 24.000 kg.

Pioneer — DEA 4.000 kg — semena te sorte ne dobimo,

ZPSK — 42 4.000 kg — prejeli 4.000 kg.

BC 28-11 3.000 kg — prejeli 3.350 kg.

ZPSK 37 t 6.000 kg — ki ga še nismo dobili

Vse sorte so priznane za naše območje in tudi kakovostne.

V sprejetem Odloku o intervencijah pri proizvodnji hrane v l. 1985 Ur. l. SRS št. 4 z dne 8. 2. 1985 in Navodilih za uveljavljanje intervencijskih ukrepov v l. 1985 Samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v SRS ni nikjer navedeno, da je pogoj za uveljavljanje regresa 100,00 din kalibrirano seme.

Med priporočenimi sortami so vse sorte, ki smo jih naročili. Pri prevzemni sorti OSSK 247 v količini 24.000 kg (članice

sozda ABC POMURKE so prejete te koruze 300.000 kg) smo ugotovili, da po našem mnenju seme ni kalibrirano. O tem smo obvestili kmetijsko inšpekcijo, ŽVZ Murska Sobotna in sozda ABC POMURKA. Seme smo takoj dali dobavitelju in vrnilo račun, ki nam ga je poslal.

Dobavitelj semenske koruze je sporočil telefonsko in telegramsko, da koruze ne bo zamenjal, ampak nam jo bo zaračunal kot nekalibrirano seme, na kar smo mi pristali. Koruzo bi lahko dobavitelj prevzel, saj je bila v skladiščih KZ izločena iz

prodaje, vendar se je raje odločil, da jo deklarira kot nekalibrirano in kot tako proda nam.

Na osnovi reklamacije smo prejeli nov račun in na osnovi zakonskih določil določili prodajno ceno semenske koruze.

Mi nismo vznemirjali pridelovalcev, saj o igri, ki so jo režirali delavci v sozdu, naši kmetje niso vedeli. Mislim, da smo delali kot dober gospodar. Če je dobavitelj pristal na to, da nam je zaračunal iz celotne pošiljke 300.000 kg semenske koruze kot nekalibrirano 24.000 kg, je pristal na osnovi svoje ugotovitve, da seme res ni kalibrirano.

Tako smo prihranili za cenejšo proizvodnjo koruze 1.800.000 din pri 24.000 kg semenske koruze. Cilj sozda bi moral biti, da za celotno količino uspe z reklamacijo, ne pa, da se ubada z mislijo, kako dokazati nam kupcen, da je to seme kalibrirano.

KZ Radgona

Kinošolsko društvo Lendava vabi na

Drugo zvezno razstavo psov

vseh pasem v Pomurju, ki bo 14. aprila na razstavišču v Gornji Radgoni.

SREDNJEŠOLSKI CENTER TEHNIŠKO-PEDAGOŠKE USMERITVE MURSKA SOBOTA na podlagi sklepa delegacije delavcev v svetu Centra razpisuje prosta dela in naloge

SEKRETARJA

za nedoločen čas. Pogoji: višja pravna šola, 2 leti delovnih izkušenj.

Kandidati naj se pred vložitvijo prijave informirajo o konkretnih razpisnih pogojih osebno ali telefonsko, prav tako pa jih vabimo na razgovor, ki naj ga najavijo (telefon: 21351).

Ustrezne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: SREDNJEŠOLSKI CENTER TEHNIŠKO-PEDAGOŠKE USMERITVE, naselje Veljaka Vlahovica 12, Murska Sobotna. Vse prijavitelne kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po poteku razpisa.

BO LETOS MANJ VINA?

Kar precej smo se namučili, ko smo na kapelskem in radgonskem območju iskali večjega zasebnega vinogradnika, ki mu pomeni pridelovanje grozdja in vina enega večjih virov dohodka. Večina vinogradov je namreč v družbeni lasti, lastniki največjih vinogradov (in takih na najbolj sončnih legah) pa so avstrijski državljani. Ljudje, ki živijo ob teh vinogradih v skromnih hišah, so le plačana delovna sila, skrbijo, da so vsa dela v vinogradu opravljena ob pravem času, vendar sami nimajo velike koristi. Redki so, ki imajo večjo površino svojih vinogradov. Po navadi so to stare in trdne družine, ki se z vinogradništvom ukvarjajo že stoletja. Po vseh goricah — Slovenskih goricah, Lendavskih goricah, Strehovskih goricah in na Gorickem — je največ majhnih lastnikov goric.

Tudi v Policah, kjer smo se ustavili, je le četrtina vinogradov v zasebni lasti, večino zlahtne kapljice s teh hribov pridelata Kmetijski kombinat Gornja Radgona. Jože Puhar s Polic je torej eden tistih redkih, ki ima več kot hektar vinograda, večino grozdja in vina pa proda. Sam pravi, da če ne bi

nizacij. Cena vina bo letos ugodna za vinogradnike (samo v zadnjih nekaj mesecih se je cena vina v trgovinah večkrat dvignila, čeprav pridelovalci grozdja in vina od tega ne bodo imeli takšne koristi kot mnogi posredniki), zato je škoda, da bo tako majhen pridelek. Stari gospodar Irgolič, ki

vanju »več puščati« kot navadno. Dober pridelek grozdja je v veliki meri odvisen od dobrega obrezovanja, da pa to obvlada, moraš živeti od malih nog s trsi, tako kot rastejo trsi, se tudi ti izpopolnjuješ. Druga pomembna stvar pri vinogradništvu in za pridobitev dobrega vina je dobro kletarjenje. Pri nas se že od nekdaj držimo reda, da tam, kjer je jabolčnik, ostane vedno jabolčnik, kjer je rdeče vino, bo zmeraj rdeče vino, in v sodih, kjer je kakovostno belo vino, bo vedno le to vino. »

Tudi delavci Vinogradniškega gospodarstva Kapela so v začetku aprila obrezovali še zadnje trse. Z delom so začeli že februarja, vendar so morali obrezovanje za nekaj časa prekiniti zaradi hudega mraza. Vsako leto začnejo ob enakem času, letos pa so začeli nekoliko prej, ker imajo posajenih strto več površin kot lani. Eden od sto delavcev, ki delajo na 180 hektarjih vinogradov, Ivan Križanič, nam je povedal, da bi bil, če ne bi bilo tako močne pozebe, letošnji pridelek rekorden, tako pa bo verjetno za polovico manj grozdja in s tem tudi vina. Najbolj je prizadelo tretji, četrti in peti letnik trte. Podobna pozeba je bila, se spominja Križanič, pozimi 1980/81, vendar so sedaj tiste nasade obnovili. Upajo, da ne bo take spomladanske pozebe kot leta 1954, ko so bili ob 95 odstotkov pridelka, oziroma ga sploh ni bilo.

Puharjevim s Polic je pridelovanje grozdja in vina kar precejšen vir dohodka, vendar ne tudi edini. Skupaj imajo 10 hektarjev obdelovalne zemlje, na srečo so vsa polja okrog hiše, in čeprav je območje precej hribovito, so imeli do sedaj vedno dober pridelek. Poleg pšenice in koruze sejejo tudi sladkorno peso, vendar v prihodnje verjetno ne več, ker nimajo dovolj površin (prejšnje leto so imeli v najemu 5 hektarjev zemlje). Tako pa morajo na desetih hektarjih pridelati tudi dovolj krmne za 20 glav živine. Od tega je osem krav mlekaric, ki dajo dnevno čez 70 litrov mleka. Verjetno so Puharjevi eni redkih, ki mleka ne oddajo mlekarji; na željo mnogih sosedov, ki so brez krav, in zaradi oddaljenosti zbiralnice, večino mleka prodajo zasebno. Bernarda Peček

Samo od dohodka, ki ga daje nekaj več kot hektar vinograda, se ne bi dalo živeti, pravi Jože Puhar s Polic pri Gornji Radgoni, zato se ukvarja tudi z živinorejo in poljedelstvom. Na desetih hektarjih pridelata dovolj krmne za nekaj več kot 20 glav goveda, prideluje pa tudi pšenico in do lanskega leta še sladkorno peso. Slednje letos ne bo sejal, ker nima dovolj njiv, saj je izgubil zemljo, ki jo je imel v najemu od Kmetijskega kombinata Radgona.

bilo zares dobro, ga ne bi mogel vsako leto vsega prodati. Grozdja proda letno okrog 5 do 6 ton, ostalo vino pa ostane v kleti. Mnogi gostilničarji so njegovi stalni odjemalci, veliko vina proda tudi preko sindikalnih orga-

se je ravno odpravil obrezovat še zadnje trse, je rekel: »Po mojem mnenju bo letošnja letina manjša za 50 ali 60 odstotkov, vendar vseeno ne bo tako slaba, kot nekateri prerokujejo. Najbolj je pomrznila sorta šipon, in zaradi pomrznilave sem moral pri obrezo-

TURNISCE: cene pujskov

Na sejem v Turnišče so rejci pripeljali minuli četrtek, 4. aprila, le nekaj nad 50 pujskov, starih od 7 do 10 tednov. Prodali so v glavnem vse, razen nekaj slabših živali, cena pa se je gibala okrog 10.000 dinarjev za par. Sejem se začne vsak četrtek ob 7. uri.

Petina celotnega prihodka

Živilskopredelovalna industrija je v lanskem letu ustvarila 19,6 odstotka celotnega prihodka v gospodarstvu soboške občine. Ta delež se je v zadnjih treh letih povečal za 2,3 odstotka, kar kaže na to, da se ta industrija v občini razvija hitreje od republiškega povprečja. V Sloveniji je namreč živilskopredelovalna industrija lani ustvarila le slabe 4 odstotke celotnega prihodka gospodarstva ali za 0,24 odstotka več kot v letu 1981. Temu ustrezen pa v soboški občini ni delež dohodka, ki ga ustvari ta industrija. Ta je lani znašal le 9 odstotkov v dohodku občine. L. K.

ZE TRETJE PRIZNANJE

Za obisk pri Ivanu Bunderlu smo imeli prav poseben razlog. Pred kratkim je namreč prejel diplomu oziroma priznanje Tovarne sladkorja v Ormožu za dober hektarski pridelek sladkorne pese. To pa ni edina diploma; prvo je prejel že leta 1979 za uspeh pri pridelovanju sladkorne pese, drugo pa leta 1982 za dosežene dobre rezultate.

Bunderlovi iz Veržaja imajo bogate izkušnje pri pridelovanju sladkorne pese, saj se ukvarjajo s to poljščino že od začetka, se pravi od leta 1978. Vsako leto

zasejejo čez 1 hektar površin s sladkorno peso, odvisno od razpoložljivih površin, vedno pa so imeli dobre pridelke. Ivan Bunderl pravi: »Če zemljo dobro obdeluješ, dobro pognojiš in jo dobro pripraviš za setev, imaš tudi dober pridelek. Da smo imeli dober hektarski donos sladkorne pese, in letos tudi najboljši, je bilo potrebno prej veliko dela in nege, okopavanja in škropljenja.« Po njegovem mnenju je pridelovanje sladkorne pese najbolj donosno, in če ne bi imeli v hlevu živine, bi se ukvarjali le s to kulturo.

Vendar je v hlevu vedno okrog 125 glav živine (trenutno 23) in na 9 hektarjih obdelovalnih površin je potrebno pridelati tudi krmno za vse. Na tej površini pridelajo vse za krmno živino — za svoje potrebe in tudi za prodajo. Tako poleg sladkorne pese sejejo še koruzo, pšenico (nekaj je prodajo, nekaj pa pustijo za domačo porabo), ječmen in oves. Vse to mešajo in s tem krmijo živino, tako da krmil sploh ne kupujejo, razen za teleta.

Seveda krmijo tudi prašiče, vendar predvsem za domače potrebe, nekaj pa jih vsako leto tudi prodajo.

Zanimalo nas je, kdo vse dela pri hiši, saj je že s samo sladkorno peso precej dela, poleg tega pa je tu še živina.

Ivan Bunderl je povedal, da ima največ zaslug za dobro vodeno kmetovanje zet, ki največ dela na kmetiji (poleg tega pomaga tudi tetam na njunih kmetijah). Čeprav je po poklicu mizar, se je odločil za kmetijstvo in se mu popolnoma posvetil. Tudi hčerka, ki je sicer zaposlena, pomaga ob vsaki priložnosti.

To leto bodo imeli Bunderlovi poleg dela na poljih še obilo dela doma, saj so začeli graditi novo hišo. Verjetno je vsaj nekaj malega k temu prispeval tudi izkupiček od sladkorne pese.

B. Peček

»Letos sem prejel že tretje priznanje za uspehe pri pridelovanju sladkorne pese, tokrat za najboljši hektarski donos, vendar je bilo potrebno prej veliko dela in skrbne nege,« pravi Ivan Bunderl iz Veržaja.

GEZA DŽUBAN, KMET INŽ.

MOŽNOSTI PRIDELOVANJA ZDRAVILNIH RASTLIN

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

»Rastline vsebujejo več spojin, kot bi jih kemiki sintetizirali v nekaj stoletjih. Če bi prodrli v vse skrivnosti farmacevtske spretnosti narave, bi dobili tisoče zdravil za bolezni, ki jim sodobni človek še vedno ne more doživeti. Danes gremo v drugo renesanšo zdravljenja z zdravilnimi rastlinami!« To so zbrane misli nekaj strokovnjakov, ki so se ukvarjali z zdravilnimi rastlinami, z vsebnostjo različnih učinkovin in zdravljenja z istimi.

Vsak dan je poznanega več, toda še zdaleč premalo, da bi odkrili različne aktivnosti narave. Z odkrivanjem bistva različnih bolezni se pojavljajo tudi nove zahteve pri zdravljenju. Raznovrstnost domačih zdravilnih rastlin omogoča pripravo različnih in cenejših zdravil na osnovi domače surovine. V Sloveniji poznamo nekaj sto zdravilnih rastlin, njihova pomembnost je različna, nekatere med njimi so najcenejša sintetična tovarna.

Takšne in podobne ugotovitve so narekivale Društvu kmetijskih inženirjev in tehnikov, da je organiziralo predavanje za vse zainteresirane o možnosti pridelovanja zdravilnih rastlin na območju Prekmurja. Hmeljarski inštitut v Žalcu ima kolekcijski vrt zdravilnih rastlin, eden najbolj bogatih v Jugoslaviji. Je rezultat dela dr. Toneta Wagnerja in njegovih sodelavcev, ki so uspešni zbrali čez 200 zdravilnih rastlin, analizirali so njihove lastnosti in možnosti pridelovanja v različnih oziroma v naših razmerah. Kratek pregled dela in pomembnosti pridelovanja rastlinskih drog je podal dr. Wagner na predavanju, ki ga je organiziralo Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Prekmurja v sodelovanju s Kmetijsko šolo Rakičan. Podoben posvet je bil v februarju organiziran na osnovni šoli Genterovci.

Hmelja namreč ni možno uporabiti v druge namene kot pivovarski industriji.

Na osnovi izkušenj pri pridelovanju hmelja sta se vzporedno razvijala znanost in delo na področju pridelovanja zdravilnih rastlin. Ker je izkušenj pri pridelovanju rastlinskih drog v svetu dovolj, je bilo nekatere potrebne prenesti in preizkusiti ali uvesti v naših razmerah. Preskrba z rastlinskimi drogami je znana. Zdravilne rastline nabiramo v naravi ali jih pridelamo v velikih količinah s pomočjo sodobne ali prirejene mehanizacije. Pridelane ali nabrane rastline prevzame odkupna mreža, ki poskrbi za dodelavo, sortiranje in pokrivanje. Del tega lahko opravi tudi proizvajalec. Tako sortiran in pakiran material prevzame predelava, ki po določenih postopkih preda droge ali pa grede rastline v naravno pripravo.

Pomembno vlogo pri tem imajo predpisi, ki urejajo promet, kakovost ipd. Preko lekarništva,

strokovno-pospeševalna služba. Dobra stran pridelovanja rastlinskih drog je poleg vsega tudi v tem, da lahko hitro menjamo njihov izbor — odločimo se za druge, s katerimi dosežemo boljše učinke.

Bistvene lastnosti nekaterih zdravilnih rastlin:

Hmeli — učinkovina v storžih, grenke hmeljne kisline, eterična olja, ki pomirjajo, uspavajo in ženejo na vodo.

Baldrijan — v koreninah vsebuje eterično olje, ki pomirja osrednji živčni sistem, možgansko skorjo, posebno čustvene centre.

Encijan (rumeni svišč) — zbujata tek, pomaga pri izboljšanju kondicije bolnikov, uravnava vrenja v črevesju in ustavlja driske.

Angelika — z vsebnostjo eteričnih olj, kumarinskih kislin in česlovin, zbujata tek, miri želodčne bolečine, lahko odvaja tudi seč.

Luštrek — listje vsebuje eterično olje, ki se uporablja kot začimba.

Brin, gabez.

Velikocvetni lučnik, arnika, angelika, šentjanževka.

Povzetek predavanja je podan v nadaljevanju sestavka.

Rastlinske droge so sekundarni metaboliti zdravilnih začimbni rastlin. Njih lastnost je, da se uporabljajo v majhnih količinah, poglavito vlogi imajo v zdravstvu.

Človeštvo je do obdobja paracelzusa uporabljalo le naravna zdravila, ko je prešlo na razne sintetične pripravke, ki so pozneje preplavili svet. Danes si praktično ne moremo predstavljati zdravljenja brez tablete in injekcije. Kljub razširnosti in industrijski proizvodnji, so postala nekatera zdravila izredno draga, poleg tega pa je narava še zmeraj najboljša sintetična tovarna. Tako postajajo ponovno aktualna domača zdravila, pripravljena iz doma nabranih ali pridelanih zdravilnih rastlin. V svetu in tudi pri nas je težnja, da se pridelovanje zdravilnih rastlin uvede kot kmetijska panoga.

Hmelj je zaradi svojih lastnosti in vsebnosti učinkovin zdravilna rastlina. Hmeljarski inštitut Žalec je v več kot 30-letnem delu uspel pri pridelovanju hmelja obvladati tri bistvene elemente:

1. poznati rastlino;
2. pridelati potrebno količino hmelja in
3. istega prodati v vseh razmerah.

običajno s vključitvijo zdravnika (ali tudi brez njega) pride zdravilo (in droga v njem) do pacienta.

V fitoterapevtiki imamo opravka po jakosti z močnimi (forte) zdravilnimi rastlinami, kot so volčja česnja ali naprtec, pri katerih so znane izolirane učinkovine atropin ali digitoxin. Nato je skupina vmesnih (arnika) in blagih zdravilnih rastlin (melisa, glog, kamilica). Iz njih dobimo širok naravni kompleks učinkovin.

Ob uvajanju pridelovanja zdravilnih rastlin so pomembni različni dejavniki. Pomembna pomoč oziroma informacija je razpoložljiva literatura. S pomočjo te in drugih informacij sprejemamo odločitve in definiramo interese pridelovanja. Za izbrane rastline je potrebno oskrbeti seme ali sadike, vzoredno se nekeje formira vrt zdravilnih rastlin. Na ta način pridemo do poskusnega pridelovanja, za širše pridelovanje pa je že potrebno izobrazevati pridelovalce. Za širšo proizvodnjo je že potrebno lastno semenarstvo in izdelana tehnologija pridelovanja. Tukaj je potrebno že definirati pridelek, njegovo količino, kakovost in uporabo. Ob formiranju donodkovne celote, ki zajema pridelavo, predelavo in porabo, ima pomembno vlogo

Navadni gabez — učinek česlovin, ugodno vpliva na celjenje ran, opeklin, mazanje poškodovanih delov, športniki blažijo bolečine mišic.

Navadni regrat — grenčine in inulin blago in trajno pospešujejo delo vseh izločevalnih žlez, prav posebno jeter, želodca in ledvic, ter tako na odpravo žolčnih kamnov in ledvičnega peska.

Navadni potrošnik cikorija — zaradi grenčine, ki jo vsebujejo korenine, zbujata tek ter pomaga pri želodčnih težavah.

Pravi pelin — grenčine, ki jih vsebuje, pospešujejo tek, ter varujejo želodčne bolnike pred napadi (v pelinovem eteričnem olju je strupeni tujon. Zastrupitev z njim povzroča božjasti podobne krče in nezavest, čisto celo smrt — v Franciji prepoved pridelave pelinkovca).

Pehtran — eterična olja in kumarinske spojine pospešujejo tek, pomagajo pri želodčnih težavah. Uporablja se kot začimba, za pripravljanje potic ter izdelavi gorčice.

Žajbelj — žajbeljevo eterično olje ima poseben učinek na znojenje, miri namreč možgansko središče, ki uravnava telesno toploto kožne čutnice, nekoliko znižuje tudi količino sladkorja v krvi.

(Konec prihodnjije)

Zaživelo delo mladih

Delo mladih v osnovni organizaciji ZSMS v Cerkvenjaku je po očetnem zaustavitvi ponovno zaživelo. Po sedanjih začetnih zagnanosti lahko pričakujemo, da bo ta generacija mladih dostojen naslednik na področju mladinskega dela nekaterih prejšnjih generacij, ko so bili prav mladi iz Cerkvenjaka najaktivnejši v lenarški občini in celo med najboljšimi osnovnimi organizacijami v republiki. Ena izmed prvih nalog, ki je pred njimi, bo obnove mladinskega kluba. Tega bodo začeli obnavljati še ta mesec.

Franc Bratkovič

Z OBCUTKOM IN STRPNOSTJO

Invalidska delavnica Solidarnost v Murski Soboti je delovna organizacija posebnega pomena. V njej združuje delo 56 zaposlenih, od oktobra preteklega leta pa pod njenim okriljem na Cvetkovi 10 deluje poseben oddelek z 12 varovanci pod vodstvom defektologinje Angele Benko.

Prijetno je že delovno okolje: nekoč zasebna hiša, v kateri je sredi mesta še nekaj zelenja, svoje pa dodaja k vzdušju glasba. Zvedavi in zgovorni so varovanci, katerih delovni dan se pravzaprav močno razlikuje od tistega v drugih delovnih organizacijah. Več je rekreacije in tenkočutnosti, s katero mlada voditeljica posebnega oddelka opravlja svoje delo. Na vprašanje, kakšen je njihov program, je odgovorila: »Sestavlja ga dva elementa, delo in prosti čas. Delo temelji na enostavnih opravilih, ki jih varovanci glede na svoje sposobnosti lahko opravljajo. To so predvsem kooperantska dela, povezana z združenim delom, kot so lepljenje

škate in etiket za Pomurski tisk. Sodelujemo tudi z obrtniki, predvsem tovarštem Mladenovičem, ki nam daje material za prebiranje.»

V lastnem programu, ki ga imajo pripravljenega za čas, ko zmanjka naročil, je poudarek na izdelavi tapiserij in gobelinov ter šivanju prtičkov.

Prosti čas, ki je del varstva, pa prispeva k ohranjanju in razvijanju telesnih in duševnih ter socialnih dejavnosti varovancev.

Ta čas izkoriščajo za aktivne odmore, telovadbo ob glasbi, med delom in po njem, reševanje problemov v obliki pogovorov in razvedrilne igre šah, karte, dominó in družabne aktivnosti. Med slednjimi je najprijetnejše gotovo praznovanje rojstnih dnevo varovancev. Le-ti pa skrbijo tako za posodo, ki jo uporabljajo, kot okolje, in da življenje poteka normalno.

Ker gre za posebne delovne sposobnosti in so rezultati drugačni, kot v ostalih delovnih

Ob ustanovitvi je Solidarnost po besedah njenega direktorja Aleksandra Krpiča pri delu ovirala izrabljena strojna oprema. Zadaj je nekoliko bolje, vendar se pojavlja nov problem — prostorska utesenjenost v delavnici ob Titovi cesti. Čeprav so lani uspešno poslovali in jim tudi letos ni sile, pa se naložbe (nadgradnje obstoječih prostorov) ne upajo lotiti, ker je prevelik stroškovni zalogaj za njihove finančne zmogljivosti. Zato se raje odločajo za sprotno zviševanje osebnih dohodkov zaposlenih. Ti so lani znašali 18 tisoč dinarjev, letos pa bi se naj po prvem trimesečju povzpeli na 22 tisoč dinarjev. Pomoč pričakujejo od svojih ustanoviteljev in upajo, da bo širitev njihove dejavnosti zajeta v naslednji srednjeročni plan.

organizacijah, tudi plačilo odstotka od povprečja. Za svoje delo so varovanci sicer nagajeni, toda vsota je mnogo manjša, na njeno višino pa vpliva sposobnost in prisotnost.

Posebne pomena pri takem delu pa je odnos. Angelin je topel in dober, zato je tudi odziv tak. Po besedah zgovorne Suzane iz Brezovce tovarišica zelo dobro skrbi za nje, in jo imajo zato radi, dobro pa se razumejo tudi med seboj. Kot samosvoja velika družina so, in zato ob ustanavljanju take in podobnih delavnic mora biti vedno v ospredju prav to in ne le sredstva, za katera vemo, da jih je v zadnjem času vedno težje najti.

SOLIDARNOST — oddelek varovancev na Cvetkovi ul. 10

foto: A. Abraham

Brigita Bavčar

Zavarovalna skupnost Triglav — Pomurska območna skupnost

DENAR ZA PREVENTIVO

sredstva za zgraditev vodnih zajetij s površino po 60 kubičnih metrov.

Lendavska gasilska zveza bo dobila posojilo za popravilo osterjša gasilskega doma in ureditev prostorov za stalno službo. Občinska gasilska zveza Murska Sobota pa prav tako kredit za nakup centrale za sprejemanje obvestil o požaru in ureditev priključkov.

Kreditna sredstva bodo namenili tudi Varstroju iz Lendave, Agroservisu iz Murske Sobotice in Lini iz Apač za inštaliranje požarnovarnostnih naprav v požarno in eksplozijsko nevarnih prostorih. Nekateri krajevne skupnosti bodo lahko zaprosile za kredit, ki bo omogočil gradnjo hidrantov. Za nakup opreme in zaščitnih sredstev za delo veterinarske službe na farmi v Nemščaku pri Beltincih je prav tako predviden kredit. Veterinarska postaja Murska Sobota pa bo dobila sredstva za nakup laboratorijske opreme za preiskave in diagnostiko za živalske bolezni. Sredstva, ki jih ne bo treba vrniti, bo dobil žvirojsko-veterinarski zavod Murska Sobota za zatiranje mastitisa in za izvrševanje zaščitnih ukrepov proti kužnim, vzrejnim in parazitskim boleznim. Sis Slovenije za obrambo pred točo pa bo dobil od zavarovalne skupnosti v Murski

Soboti posojilo za nakup raket za obrambo pred točo.

Delegati oziroma izvršilni odbor Zavarovalne skupnosti Triglav pa ne pozabljajo tudi na bolnišnico v Murski Soboti. Odločili so, da iz določenega sklada dajo sredstva za nakup analizatorja, ki je potreben pri laboratorijskih preiskavah. Nepovratna sredstva bo dobila tudi uprava za notranje zadeve v Murski Soboti za nakup avtomobila za ugotavljanje hitrosti vožnje (radar!). Društvo paraplegikov Pomurja pa je zaprosilo in bo dobilo denar za nakup elektronske komande „gisupleks“ za preurejen osebni avto za invalide. Zavarovalna skupnost Triglav je letos prvič namenila tudi več sredstev za obveščanje in vzgojo občanov. Gre za informiranje preko radia in Vestnika, za dejavnost svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, za ustrezne oblike usposabljanja v šolah in vzgojnovarstvenih ustanovah.

Denar, namenjen za preventivo, se bo prav gotovo bogato povrnil, saj bo omogočil večjo varnost pred požari, boleznimi, nesrečami... zaradi tega pa bo imela zavarovalna skupnost manj odškodninskih zahtevkov.

Š. SOBOČAN

LENART

V GASILSKIH DRUŠTVIH DOBRO DELAJO

V krajevnih skupnostih občine Lenart deluje deset prostovoljnih gasilskih društev, gasilsko društvo imajo še v delovni organizaciji Marles v dveh delovnih organizacijah pa jih pravkar ustanavljajo. V vseh društvih deluje kar 650 aktivnih članov, med njimi kar 136 žensk. Veliko pozornost posvečajo strokovnemu izpolnjevanju in skrbi za podmladek. Na osnovnih šolah delujejo tudi društva »Mladi gasilec«, kjer se tako mladi ob pomoči mentorjev in strokovnih sodelavcev iz gasilskih društev seznanjajo s pomenom gasilstva.

Gasilci v tej občini pa precej skrbijo namenjajo tudi vzdrževanju in dograditvam gasilskih domov. Tako so v zadnjih letih največ truda pri obnovenih delih in širitvi domov vložili v Oseku in Gradišču, v Cerkvenjaku pa gradnjo nov gasilski dom, ki bo tudi največji v lenarški občini. V njem bodo tudi prostori za delo krajevne skupnosti in matičnega urada.

Franc Bratkovič

Pred 40 leti je vzhajala krvava zarja

Ivo Orešnik

Oblast OF v Prekmurju vpostavljena v senci topovskih granat

Tako je iz Beograda 5. aprila odpotovala posebna delegacija vidnih slovenskih politikov in vojaških osebnosti in sicer Jože Rus kot vodja delegacije (podpreds. AVNOJ, član predsedstva SNOS in podpredsednik Izvršnega odbora OF Slovenije), Lado Ambrožič-Novljan, generalmajor (član SNOS), Franc Svetek (član AVNOJ, SNOS in IOOF, član glav. odbora sindikatov Jugoslavije), polkovnik dr. Jože Brilej (član SNOS), dr. Vladimir Krivic, (član SNOS) sekretar delegacije.

Delovne direktive jim je pred odhodom iz Beograda dal Kardelj. Ambrožič naj bi izvedel mobilizacijo in povezal prekmurske enote s Štajersko, Brilej organiziral notranjo upravo, preostali pa politično oblast. Z delegacijo sta prispela še dva kamiona sodelavcev, ki so postali sestavni del upravnega aparata v okrožju in okrajih. Med njimi so bili prof. Janko Liška, ki je po prihodu delegacije postal sekretar soboškega okraja OF in KP, Boris Kocjančič, Bogdan Osolnik, Izlok Žagar kot mladinski aktivist, Jurij Gusičič (bivši dopisnik v New Yorku), Marija Vilfan za tisk, itd. Člane delegacije in spremstvo je v Pincah pri Lendavi že pozdravila in legitimirala obmejna straža lendavske komande mesta, sprejel pa jih je tudi sekretar OF v Lendavi in Murski Soboti. Delegacija je bila slabo informirana o razmerah v Prekmurju in so bili prijetno presenečeni, ko so pokrajine našli že vojaško in politično organizirano in v polnem delovnem zagonu. Delegacija SNOS je postala začasni predstavnik ljudske oblasti v Prekmurju, obenem je pred-

stavljala del slovenske vlade s sedežem v Murski Soboti. Delegacija je nadaljevala delo dose-danjih oblasti, organizirala zborovanja in mitinge, izdajala odredbe, izvedla splošno mobilizacijo, vzpostavila sodišče, pričela urejati šolstvo, ustanovila dnevnik Novi čas, ki je bil tisti čas edini dnevnik, ki ga je izdajala OF. Vojaško oblast je predstavljal general Ambrožič, komandant prekmurskega vojnega območja je postal major Josip Berkopec, njegov pomočnik pa Joško Stefanec iz komande mesta Salovci. Bor je postal vojni referent območja. V Murski Soboti so organizirali tečaj za vodilne kadre (komisarje) na komandah mest, v Črenšovcih je bila 13. aprila konferenca aktivistov za lendavski okraj, kjer so predavali člani SNOS in usposabljali za mobilizacijo, nabiralne akcije, organizacijo pošte, prometa, šol, zaščito narodne imovine ipd.

Podoben zbor aktivistov je bil za soboški okraj 17. aprila. 22. aprila je bila konferenca mladinskih aktivistov in izvoljen 9-članski okrajni odbor ZMS. 27. maja je bil ponovni zbor aktivistov soboškega okraja, na katerem je bil izvoljen 38-članski plenum okrajnega odbora OF in 7-članski izvršni odbor OF. V izvršni odbor okraj odbora OF Murska Sobota so takrat bili izvoljeni Janko Liška za sekretarja, Jolanka Kuhar za tajnico, Lea Talanyi za ZSM, Miroslav Ravbar za prosveto, Ciril Trudič za socialno skrbstvo, Franc Šebjanič za propagando in Feri Novak za gradnjo in obnovo. Izpolnjeni so bili tudi drugi organi, ki so jih postavili že v začetku aprila, tako avto-komanda, OZNA, imenovane komisije za ugotavljanje zločinov okupatorja in komisija za upravo narodne imovine, javni tožilec itd. Opravili so tudi spremembe v

komandah mest. Nekaj besed o teh komandah. Prva komanda mesta je bila formirana 2. aprila 1945 v Salovcih. Tam je od druge polovice marca 1945 delovala domača partizanska skupina Aleksander Janko, Stefan Stefanec in Aleksander Fartek. Skupino je vodil Aleksander Janko, predvojni komunist (sprejet v Zagrebu). Vsi trije so pobegnili iz madžarske vojske in za seboj potegnili še okrog 25 dezerterjev. Navedeni trije so razorožili 3 gestapovce ter jim zaplenili motocikel, čez nekaj dni pa so razorožili še 5 Nemcev na železniški postaji v Salovcih in preprečili uničenje postaje, minirane mosta in nekaj mlinov, pregnali so tudi Nemce iz mačkoveškega tunela. Že po 25. marcu so organizirali v Salovcih vaško četo iz dezerterjev, 1. aprila pa dobili stik s partizansko skupino iz prekmurske čete. Mirtič, ki je bil informiran o dejavnosti skupine, jo je pohvalil, postavil komando mesta v Salovcih, prvi komandant mesta je postal Aleksander Janko, komisar pa Stefan Stefanec. 11. aprila je major Berkopec postavil za komandanta mesta Salovci Jožka Stefanca, Janka Aleksandra pa za komisarja avtočete v Murski Soboti.

Joško Stefanec je bil komandant mesta Salovci vsega 5 dni, nakar je postal pomočnik komandanta območja, komandant mesta Salovci pa je postal Ivan Horvat, borec prekmurske čete.

Okrog Salovske skupine so bile nejasnosti, zato smo to komando obširneje opisali. Prve dni aprila so se formirale še druge komande mest, nekatere pa kasneje. V Murski Soboti je bil prvi komandant mesta Andrej Mlinarič iz Brato-

nec, za njim Alojz Špiler (borec kozjanskega odreda) in končno Andrej Mlinarič iz Bratonec, za njim Alojz Špiler (borec kozjanskega odreda) in končno Franc Vidic. Komisarji pa so bili v Murski Soboti: prvi Janez Titan, iz Kroga, nekaj časa Franček Mirtič (obenem komisar območja) in nato Peter Vujec. V Beltincih komandant Otokar Erjavac, komisar Mihael Erjavac. Na Tišini komandant Franc Merčun-Savel, komisar Stefan Flisar iz Črnelavec. V Moščancih je bila komanda le krajši čas, komandant pa Ivan Kolenc iz Turnišča. V Gornjih Petrovcih je bil komandant Jožko Slavič, komisar pa Stefan Novak, v Lendavi komandant Maks Šiško, komisar pa Ljudež Žalik, kasneje pa Koloman Balažič. V Bogojini je bil komandant Stefan Zelenko,

komisar pa Jože Varga-Jurček. Pri Gradu je bil komandant Ferdo Šešek, komisar pa Peter Vujec. V Rogašovcih, komandant Drago Kovačič (iz kozjanskega odreda), komisar pa Alojz Sand. SNOS je nekatere teh komand ukinił že v drugi polovici aprila, nekatere pa so ostale do konca junija 1945.

Komande mest so imele svoje intendature, krojaške in čevljarke delavnice, referenta za opremo in oborožitev, službo za preskrbo ipd. Pri komandah so bile tudi tako imenovane zaščitne čete, ponekod pa so se formirali zaščitni bataljoni vojske.

Po osvoboditvi so bili po Prekmurju številni mitingi oziroma zborovanja. Prvo je bilo 7. aprila v Murski Soboti na grajskem dvorišču, kjer so padle prve prekmurske žrtve leta 1941, nakar so se zborovanja kar vrstila; ponekod (Bogojina) se je zbralo več tisoč ljudi. Na mitinge so prihajali tudi ljudje iz Porabja in Radgonskega kotra. Številni mitingi so bili ob prvem maju, ob dnevu zmage pa veselja ni bilo ne konca ne kraja.

Ljudje so praznovali, jedlo se je in pilo ter plesalo, streljalo in vrisalo. Večina mitingov je bila skupaj z Rdečearmejci, kjer so tudi sanii pripravili program, pesmi, ples in druge zabavne točke. Slovenske zastave so ponovno plapolale po vseh vaseh, množice ljudi so pele partizanske pesni, poslušali govore naših in ruskih predstavnikov. Bila je lepa pomlad in novo življenje na vsakem koraku.

(Nadaljevanje prihodnje)

Del spremstva delegacije SNOS ob prihodu v M. Soboti.

Član delegacije SNOS Franc Svetek govori na zborovanju v Bogojini 29. aprila 1945.

PRESIBAK GLAS DELEGATOV

Krajevna skupnost Lendava je največja v občini, pa zaradi tega tudi z največjimi problemi. V lanskem letu so uspeli na nekaterih področjih uresničiti referendumski program, ki je bil pred-

vsem usmerjen v gradnjo letnega kopališča in vaškega doma v Trimlinih. Gradnjo bodo letos nadaljevali, doslej pa so v bazen že vložili 22 milijonov dinarjev, prav toliko pa jih bodo verjetno še potrebovali.

Predsednik sveta krajevnih skupnosti Stanko Tačina meni, da je potrebno z gradnjo nadaljevati čim hitreje, da inflacija ne bo porabila denarja, ki ga občani zbirajo s samopriskupkom. Delovanje krajevnih skupnosti Lendava pa je v zadnjem času zamrlo predvsem zaradi neaktivnosti delegatov in delegacij. Njihovega glasu ni slišati na sejah občinske skupščine in samoupravnih interesnih skupnosti. Zamrlo je tudi delovanje krajevnih konference SZDL, saj se občani le redko zberejo in pomagajo pri delu. V Lendavi menijo, da bi bilo potrebno ustanoviti več rajonskih odborov, da bi delo lahko boljše zaživel. Bolj bi se morali izkazati tudi komunisti, predvsem pri delu v krajevni skupnosti. Žal pa je tako, da so v dveh osnovnih organizacijah v Lendavi člani zveze komunistov v glavnem upokojenci.

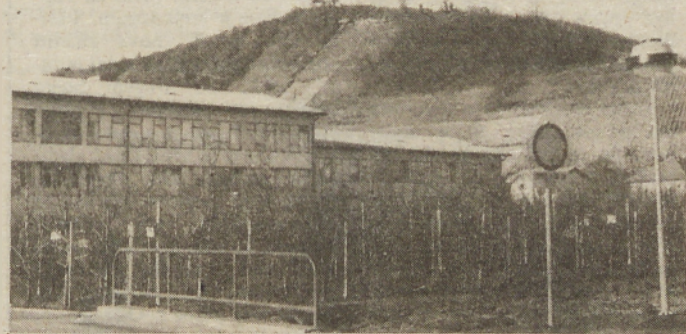
Za boljše delovanje krajevnih skupnosti pa bi bilo potrebno povezati tesnejše stike z organizacijami združenega dela. Skupno bi morali reševati probleme, saj delavci živijo v krajevni skupnosti, torej jim ne bi smelo biti vseeno, kakšno je okolje, v katerem živijo. To povezovanje z

delovnimi organizacijami nikakor ne more zaživeti, zato bo potrebna pomoč komunistov pa tudi občinskih organov in sindikatov.

V programu dela za letošnje leto pa so pomembne naloge, ki naj bi mobilizirale prebivalstvo. V ospredju je seveda dograditev kopališča, doma v Trimlinih, ureditev avtobusne postaje v Lendavi in sodelovanje s turističnim društvom pri urejanju okolja, v katerem živi nekaj nad 5000 prebivalcev krajevnih skupnosti. Pomembno skrb namenijo tudi pripravi na volitve v prihodnjem letu. Predlagati namreč nameravajo takšne delegate, ki bodo skrbeli za razvoj krajevnih skupnosti in katerih glas bo slišati v vseh skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in občinski skupščini.

V krajevni skupnosti se pripravljajo tudi na izdelavo srednjeročnega programa razvoja, že sedaj pa razmišljajo o tem, da bi krajevni samopriskupnik imeli tudi v bodoče in si tako pomagali pri uresničevanju načrtov.

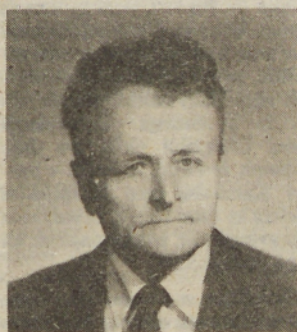
Jani D.

Osnovna šola Drago Lugarič v Lendavi je nekakšno središče kulturnega in športnega življenja mesta. V prostorih šole se sestajajo tudi zbori občanov. Žal za aktivnosti v Lendavi ni prostorov. Šele pred kratkim je krajevna skupnost začela urejevati svoje prostore, kar bo omogočalo večjo aktivnost.

Franc Grah sedemdesetletnik

Te dni slavi 70 let nadvse plodnega življenja Franc Grah iz Gorice. Rodil se je v revni kmečki družini. Kmetovanje mu je bilo vedno poglavitni vir, da preživi sebe in svojo družino. Že kot mladenič pa ga je navduševalo tudi delo v različnih društvih. Ta dejavnost je sčasoma prerasla v aktivno družbenopolitično delo na različnih področjih. Takoj po vojni se je aktivno vključil v utrjevanje ljudske oblasti. »To so bili težavni in hkrati nepozabni

časia, pravi jubilar in dodaja: »Če se danes spomnim teh let, me prevzame nekakšna notranja vznemirljivost, pa tudi zadovoljstvo, da nam je uspelo uresničiti želje.

Franc Grah je vse svoje moči usmeril v napredek svojega okolja. Nekoč je bila to občina Puconci, zatem pa krajevna skupnost s sedežem v tej vasi. Bil je vrsto let njen predsednik, nadvse uspešno pa je opravljal tudi številne druge funkcije. Bil je odbornik občinske skupščine, zagnan aktivisti socialistične zveze, predsednik gasilskega društva, predsednik poravnalnega sveta in še bi lahko naštevali.

Takorekoč ni bilo organa, društva ali akcije, kjer ga ne bi vključili. Je pač človek z izrednimi osebnimi lastnostmi. Vrednote kot so družabnost, dostopnost, razumevanje, komunikativnost in organizacijske sposobnosti so jubilarju pri njegovem neutrudnem delu za družbo navrgle marsikateri uspeh.

Jubilantova več kot 40-letna amaterska funkcionarska dejavnost je bila resnično plodna. Številna priznanja in odlikovanja, med njimi tudi odlikovanje Predsedstva Jugoslavije, so le simbolična zahvala za njegovo dolgoletno neutrudno delo s človekom in za človeka.

Kljub svojem 70 letom je jubilar še zmeraj krepak mož, poln ustvarjalne energije. Začelimo mu še vrsto let trdnega zdravja in uspeh pri nadaljnjem delu.

L. K.

Bakovčani bi radi več razumevanja

Čas teče, mnoge stvari so iz dneva v dan dražje. Tega se zelo dobro zavedajo tudi v Bakovcih, zato so na zborih občanov o nekaterih zavlačevanjih »nekoliko glasnejši. Asfaltiranje vaških cest so s sredstvi iz krajevnega samopriskupka posvetili veliko pozornosti, poldrugi kilometer občinske ceste že dolgo čaka na novo asfaltno prevleko, potrebna je razširitev vodovodnega omrežja, so sredi dograjevanja zdaj že sorazmerno drage mliške veže, končno pa so na vaško-gasilski dom z združenim delom in sredstvi namestili kralj in okoli primerno ostrežje. Pod njim bodo postopoma uredili avtomatsko strelišče za streljanje z zračno puško. Prej ravna streha je namreč ob nalivih puščala toliko vode, da bodo precej sredstev rabili še za obnovo spodnjih prostorov.

Krajevna skupnost, organizacije i društva se trudijo, da bi najprej uredili in zagotovili najnujnejše že zdaj, ko je začetna precejšnja razširitev kraja. Vsega pa, kljub dobri volji, ne bodo zmogli sami. Predvsem gre tu za tisti poldrugi kilometer asfalta na občinski cesti, za dodatno opremo gasilskega društva in civilne zaštite, širitev vodovodnega omrežja z novim zajetjem. Sicer pa se bodo o tem temeljito pogovorili pred novim referendumom o krajevnem samopriskupku, ki bo še pred koncem leta.

KAKO DOLGO ŠE POUK V PETIH LOČENIH STAVBAH?

Kako pa je v bakovski matični šoli? Kljub obljubam o gradnji novega šolskega poslopja teče pouk še vedno v petih ločenih stavbah. Dve sta stari nad sto let. Dvanajst oddelkov v osmih učilnicah. Štiri so še kolikor toliko znošne za pouk, ostale pa imena UČILNICA resda ne zaslužijo več. Tesnoba in zastarelost. Kdaj bodo v Bakovcih končno začeli z gradnjo sodobne šole? Načrtovanja, obljube za obljubami, odlaganja, izgovori. Nič čudnega, če vaščani povedo kakšno grenko na račun odgovornih v občinskem središču. Takšno neodgovorno ravnanje v tem šolskem letu občuti že 270 učencev skupaj z osemnajstimi pedagogi...

Že pred začetkom gradnje vaško-gasilskega doma so v Bakovcih močno protestirali, vendar ni zaleгло. Hoteli so okoli primerno ostrežje, nikakor pa ne ploščadi. Po zamakanjih, ki so v spodnjih prostorih povzročila veliko škodo, pa jim je končno uspelo. Nad domom so z združenimi sredstvi in delom uredili primerno ostrežje.

Otroško varstvo — v enoti VVZ — je v nekoliko boljšem položaju, čeprav bodo tudi tam kmalu zelo na tesnem. Že zdaj imajo v vrtcu okrog 60 otrok, v prihodnjem obdobju pa jih bo rabilo vzgojnovarstveno zavetišče še več. Bakovci se bodo širili. Krepko nad sto novih gradenj in medgradenj je predvidenih. To pa je podatek, ki mora načrtovalcem malo širše odpreti oči.

STROGE KAZNI ZA NEODGOVORNE

Malo širše pa bodo morali v prihodnje odpreti oči vaščani sami,

posebno takrat, ko nekateri neodgovorno odmetavajo smeti, odpadke in ropotijo tudi tam, kjer je vse to najbolj na očeh. Predstavniki krajevnih skupnosti pravijo, da nekaterim malomarnim opozorila zaležejo, pri premošnjih pa bodo potrebni ostrejši ukrepi. Če ne bo šlo drugače, bo skupščina krajevnih skupnosti sprejela svoj odlok. Imajo redno odlagališče, kljub temu pa v Mokošu, za grmičevjem ali kje drugje, leži marsikaj neodgovorno odvrženega. Kazni bodo stroge. Vsi skupaj hočejo živeti v čistem in zdravem okolju.

Janko Stolnik

ČENTIBA

Mladi so pogasili požar

Čestokrat karamo mlade, češ da se ukvarjajo samo s športom in zabavo, toda mladi v Čentibi znajo tudi marsikaj drugega. Uspešni so v kulturnem društvu, priskočijo na pomoč vsem in ob vsakem času. Tako so pred dnevi pogasili požar v vasi, ki bi lahko povzročil hudo nesrečo na domačiji Kostričevih. Mladi so prvi opazili požar in prihiteli na pomoč. Ko so na kraj požara prišli gasilci, je bilo praktično že vse opravljeno. Tako potezo mladih v krajevni skupnosti pozdravljajo in zatrjujejo, da bo sodelovanje mladih v prihodnje še boljše.

Jani D.

Spodnja Ščavnica

S SAMOPRISPEVKOM BODO ZBRALI 15 MILIJONOV

V krajevni skupnosti Spodnja Ščavnica, ki obsega 6 zaselkov v občini Gornja Radgona, se bodo 21. aprila odločali o uvedbi krajevnega samopriskupka za prihodnjih pet let. Na ta način naj bi v tem obdobju zbrali 15 milijonov dinarjev. V glavnem naj bi bil ta denar namenjen za komunalno ureditev cest in v njihovi krajevni skupnosti; asfaltirali naj bi 2 km ceste iz Spodnje Ščavnice proti

Lesanom, ostalo pa bi namenili za grančenje cest.

Krajevna skupnost Spodnja Ščavnica spada med nerazvite skupnosti v občini Gornja Radgona, kjer jih je skupno 10. V zadnjih letih je ta krajevna skupnost precej pridobila, vendar vedno na račun lastnih prispevkov občanov. V njej namreč ni niti ene delovne organizacije ali kakega industrijskega obrata. Tako se vsi

zaposleni vozijo na delo drugami, in sicer 308 delavcev, ostali se ukvarjajo s kmetijstvom. Za samopriskupnik naj bi dali zaposleni kar 2 odstotka od osebnih prejemkov.

Pričakovati je, da bo referendum uspel, saj so občani in krajevne skupnosti tudi v preteklih letih s skupnimi akcijami reševali najrazličnejše stvari.

Franci Klemenčič

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTO

NESREČA Z MOTORNO ŽAGO

Predzadajo sredo okrog 10. ure je 32-letni Franc Šandor iz Črenšovca z motorno žago podžagal brezo ro drevo, nato pa je v zarezo zabil sekuro. Breza se je zasukala in začela padati. Šandor je poskušal odskočiti, vendar se je spotaknil in padel. Drevo je padlo nanj in mu prizadejalo smrtne poškodbe.

1. aprila se je smrtno ponesrečil 35-letni Franc Dominko iz Bablinec. Na prikolici je zlagal vejeve, se vanj zapel in padel na tla. Na kraju nesreče je umrl.

V Vučji gomili se je hudo poškodoval električar Dezider Zelezen. 35 let, iz Kočkanec. Med delom je stal na lestvi, ki je bila na zidarskem odru, le-ta se je prevrnila in je padel v globino 130 centimetrov.

4. aprila v popoldanskem času se je hudo poškodoval Ciril Zupančič iz Branoslavca. Pomagal je prijatelju v gozdu, med delom padel na list motorne žage in se hudo poškodoval po prsnem košu.

6. aprila je nastal požar na stanovanjski hiši Stefana Gomzija v Dolgovaških gorah. Ta dan je pihal močan veter, dvignil je ptičevino streho, ki se je dotaknila električne napeljave. Nastala je iskra, ki je zanetila požar. Gmotna škoda znaša 500 tisoč dinarjev.

V preteklem tednu se je v Pomurju zgodilo veliko prometnih nesreč. Poglejmo nekatere večje!

V Štročji vasi je v ostrem ovinku zaneslo na levo na neutrjeno bankino tovorni avto Mlekoprometa, ki ga je vozil Branko Klinc iz Cezanjevca. Po 80 metrih vožnje po njej se je vozilo prevrnilo na bok. Škoda znaša 500.000 dinarjev.

V Tešanovcih Marjan Kodila, 23 let, iz Sela z motornim kolesom ni uspel izpeljati desnega ovinka, zadel je ob rob pločnika, padel in obležal s hudimi poškodbami. Nastala je tudi materialna škoda za 40.000 dinarjev.

Neprimerna hitrost je vzrok za prometno nesrečo na regionalni cesti med Genterovci in Kamovci. Nesreča se je zgodila 7. aprila okrog 21. ure. Na avtu, ki ga je vozila Jurka Cuk iz Dobrovitke, je škoda za 300.000 dinarjev. Poleg voznice pa so se poškodovali še trije potniki. Noben od njih ni bil prijet s pasom.

V ponedeljek, 8. aprila, se je zgodila huda prometna nesreča na železniškem prehodu pri Petišovcih. 28-letni Darko Rob iz Murškega Središča, ki je vozil osebni avto zastava 750, ni upošteval znaka »stopa, zato se je zalezel v lokomotivo. Hudo so se poškodovali voznik, 30-letna Gordana Rob in 26-letni Alojz Rob. Prepeljali so jih v bolnico v Čakovce. Gmotna škoda na avtu znaša 200 tisoč, na lokomotivi pa 50 tisoč dinarjev.

Komaj se je začela sezona sladoleda, že zastupitev! V Turnišču v slaščičarni Nuhija Adenščakja se je zasturpilo 20 otrok, od katerih so 13 odpeljali v bolnico. Slaščičar je takoj odpotoval v Makedonijo.

ŠaŠ.

BISERNA POROKA — Zakonca Antonija in Franc Divjak — oba stara 87 let — sta nedavno v Domu oskrbovancev Rakičan proslavila redek in visok jubilej — 60-letnico skupnega življenja. Kot viničarja sta ves čas skromno živela v Murščaku v radgonski občini in sta si morala marsikaj odrgati od ust, da sta se lahko v siromašnih razmerah dostojno preživljala. V rakičanski dom oskrbovancev sta se preselila pred približno letom dni in pravita, da se v novem okolju dobro počutita. Ob jubileju jima je predsednik radgonske občinske skupščine Jože Kolb izročil biserno poročno plaketo in darilo skupščine občine, predstavnica skupnosti socialnega skrbstva pa 15.000 dinarjev. Ob tem poveljmo, da je bil Franc Divjak tudi udeleženec borbe za severno mejo 1918/19, kot Maistrov borec pa prejema priznanjino. Ob biserni poroki želimo zakoncu Divjak še veliko srečnih dni in obilo zdravja!

-se

JAKOV ŽULJEVIČ (1927 — 1985)

Druga aprila je v M. Soboti umrl Jakob Žuljevič, upokojeni častnik naše vojske, 100-odstotni vojaški vojni invalid. Rodil se je 31. 3. 1927 v slikoviti dalmatinski vasi Gardun pri Sinju. Bil je sin siromašnih dalmatinskih staršev. Končal je osnovno šolo v rodnem kraju, po vojni pa v Soboti srednjo ekonomsko šolo; med zadnjo vojno pa je končal tudi visoko šolo trpljenja.

Kot 16-letnik se je na začetku leta 1943 pridružil osvobodilnemu gibanju. Bil je vojna mladinske skupine, ki je pod vodstvom Partije opravljal določene naloge. In kot je sam zapisal, je bil za njega zelo srecen dan 15. julij 1943. leta, ko so ga sprejeli v Zvezo komunistične mladine (SKOJ) in mu zaupali funkcijo skojevskega sekretarja v domači vasi. 8. 9. 1943. se je ob kapitulaciji Italije kot skojevce pridružil II. triljski četi, ki je kaj kmalu postala sestavni del 2. bataljona A. brigade XX. dalmatinske divizije. Bil je desetar v omenjeni enoti, potlej pa so ga uvrstili v I. divizijsko četo 70. divizije. Ude-

ležil se je podčastniškega tečaja v vasi Bitulič pri Sinju, potem pa ga imenovali za komandirja voda izvidnikov. V sredini leta 1944 je sprico hudih vojni naporov resno zbolel in napočil so ga na zdravljenje v bolnišnico VIII. korpusa na otok Vis. In ko je za silo ozdravel, ga spei pošljejo na tečaj, tokrat v radiotelegrafski, ki je trajal več mesecev in ga je končal pri štabu II. udarnega korpusa v Nikšiću v bratski Črni gori.

Od tod ga kot radiotelegrafista vodijo v štab 37. divizije v Titovem Učicu, kjer je služboval do začetka 1947. leta. Julija 1945 so ga kot skojevca sprejeli v vrste K.P.J. Prejel je številna odlikovanja in priznanja za vojne in povojne zasluge. Kot aktivni oficir je služboval tudi v soboški garniziji, po upokojitvi pa deloval tudi v Zvezi vojaških vojni invalidov. Zvezi borcev in organizacij rez. oficirjev in podoficirjev, kolikor mu je zdravje to dopuščalo, saj je bil, kot smo uvideli, že omenili, 100-odstotni vojni invalid iz NOB.

Jože Janež

ne zgodi se vsak dan

Proteza za gluhe

Dandanes zdravniki že znajo pomagati glušcem in jim vsaj delno vrniti sluh s pomočjo številnih slušnih naprav in tudi že s pravimi slušnimi protezami, ki nadomestijo poškodovani del ušesa. Tako so medicinski strokovnjaki in inženirji izdelali umetne slušne koščice in celo bioelektronski nadomestek za uho. Ta uspeh označuje pomembno prelomnico in nakazuje čas, ko bo medicina sposobna zamenjati okvarjeno uho z umetnim.

Prvi takšen nadomestni del so izdelali na medicinski fakulteti univerze v Tel Avivu in sicer del bobniča. Izraelska proteza je izdelana delno iz keramike, delno pa iz naravne kosti.

NE DELAJ PRIMERJAV

— Pomisli. Pred petindvajsetimi leti sem dobil v plačilni kuverti toliko kot moram zdaj odšteti za steklenico piva.

— Zakaj pa piješ pivo. Sicer da podi zadovoljen, da v današnjem času dobiš v kuverti po dva, tri milijone...

VSTALA OD MRTVIH

O življenju petnajstletne DIEDRE SILVERMAN v newyorški bolnišnici Coney Island pravijo zdravniki »mali medicinski čudež«, kajti dekle je bilo že 40 minut utopljeno v ledenomrzli vodi, ko so jo rešili in ni več kazalo znamenj življenja. V avtomobilski nesreči je Diedro skupaj s štirimi sopotniki vrglo v vodo in le ona je ostala živa. Zdravniki menijo, da je preživela predvsem po zaslugi svojega razvitega »sesalskega potapljaškega refleksa«. Človek ga izgubi okoli desetega leta starosti, pri nekaterih živalih, na primer tujenjih, morskih prašičkih in delfinih, pa se ohrani vse življenje. Telo z njim ustavi prodiranje vode v pljuča in poveča dotok krvi v možgane. V bolnišnici so dekletu umetno izzvali komo, da bi si njen organizem pridobil mineralno ravnotežje, preden bi prišla k zavesti. Po desetih dneh se je zavedala, njeno duševno stanje pa je bilo enako stanju sedem do osemletnega otroka. Odtlej se ji duševno in telesno zdravje vrača z vsakim dnem, vendar bo trajalo še nekaj časa, preden si bo opomogla od preživetve travme.

BOLJŠE LUČI

Tudi avtomobilski žarometi niso ušli posodobitvam, ki so se jih lotile velike avtomobilске tovarne, da bi izdelale čimboljši in čim varnejši avtomobil. Vozila Volkswagna, Audijs, Mercedes in Jaguarja so v preteklih mesecih že preskusila nove žaromete, namenjene še posebej nočni in zelo trdi temi, v kateri so običajne luči dotaj nemočne.

Novi žarometi so kos še tako gosti megli in nudijo vozniku dodatno varnost pri nočni vožnji in vožnji v težkih vremenskih razmerah. Vsa modrost novih žarometov je v zbiralnem steklu, ne v žarnicah. Steklo deluje na podoben način kot leče pri projektorjih: vso razpoložljivo svetlobo zbere v goriščnici in jo v obliki močnega žarka usmeri naprej.

Avtomobilsko novost so izdelali v zahodnonemški tovarni Hella. Proizvajalec trdi, da so novi žarometi dražji od klasičnih le za slabo

petino. Ker so polovico manjši od dosedanjih, jih ne bo težko dodatno vgraditi v katerikoli avtomobil.

Neki zahodnonemški državljani je v časopisu »Westdeutsche Allgemeine« objavil naslednji žanrovani oglas: »Iščem takšno, ki je zlobna, nezvesta in ki laže«. Kakšen je bil rezultat, ni znano.

xxx

Iz daljnje Kitajske pa je prispela naslednja novica: 63-letna Kitajka je rodila krepkega sina. Da je oče star 64 let, seveda ni več nobena novica.

drugje smo prebrali

24-letni gradbeni delavec Mirko Stams iz Dresdona (Nemčija) zbira opeko; 300 jih že ima. Če imate kakšno odveč, mu jo pošljite.

xxx

Na neki prireditvi v belgijskem Beerselu so naredili omleto iz 25 tisoč jajčk. Bilo je je dovolj za 2 tisoč ljudi.

STROJ ZA ENERGIJO

Američan Joseph Newman izpodbija splošno veljavno znanstveno načelo, da se nič ne izgubi in da nič ne more nastati iz nič, da se torej vse samo spreminja in pretvarja. Newman trdi, da je iznašel stroj, ki pridobi več energije, kot je porabi.

Njegova zamisel je v popolnem nasprotju z veljavnimi naravnimi

zakoni, ki pravijo, da človek energijo samo spreminja iz ene oblike v drugo, ne more pa je ustvariti. Toda v vsakem od teh procesov se nekaj energije tudi izgubi, tako da ima na primer avtomobilski motor samo 45-odstotni izkoristek, električni motor 90-odstotnega, stroj na jedrski pogon pa več kot 99-

odstotnega.

Newman trdi, da njegov »stroj za energijo«, slednje povečuje. Nihče se ne ve, kako naprava deluje, ker »izumitelj« nikogar ne pusti blizu. Že šest let poskuša Newman stroj patentirati, vendar mu to doslej ni uspelo. Med njegove, sicer uporabne patente, spada na primer naprava, ki od vetrobrana odvrta deževne kaplje.

REVNI DIPLOMATI

Komisija newyorške mestne uprave za odnose z OZN neprizadeto sporoča, da dolgujejo diplomatska predstavništva pri svetovni organizaciji več sto tisoč dolarjev lastnikom hiš, družbam za električno energijo, plin in telefon. Na upnike nima visoki položaj dolžnikov nobenega vpliva, tako da so brez slepomišenja pustili v temi celo same voditelje veleposlanstev. Diplomatska imuniteta sicer varuje diplomate, da jih lastniki hiš ne morejo vreči iz stanovanja, četudi ne plačujejo najemnine redno, vendar jim stanovanje brez elektrike, plina in telefona kaj malo pomaga.

Med kroničnimi dolžniki so diplomati iz Malija, Centralafrške republike, Gambije, Čada, Zaira, Benina, Konga, Mavretanije in Nigra, iz držav torej, ki se same otepajo s pomanjkanjem, nimajo deviz ali jih zmorejo le poredko pošiljati. Nekateri misije so rez denarja že več mesecev, čadske diplomate že nekaj časa vzdržujejo kolegi iz drugih držav s prostovoljnimi prispevki. Od 159 diplomatskih misij, kolikor jih je skupaj v New Yorku, jih deset ne zmora plačevati računov, pa tudi več drugih se otepa s finančnimi težavami. Ciprski predstavnik Konstantin Musotas je predlagal, da bi ustanovili zasebni sklad, s katerim bi plačevali dolgove, dokler jih ne povrne matična država.

B. Heuvelmans
pripoveduje:

ANAKONDA IN STRAŠNE „MORSKE KAČE“

Neverjetni Garnerjev 11-metrski udav je še vedno pritlikavec v primerjavi s „sucurijem gigante“, o katerem je zbran cel dosje Lorenza Hagenbecka. Ta je po svoje popolnoma prepričan o obstoju te pošasti. Osebo namreč zelo dobro pozna dva duhovnika, ki sta mu zaupala svojo dokumentacijo in ki o njihovi iskrenosti niti najmanj ne dvomi. To sta sveta očeta Heinz in Fricke.

Prvo pričevanje nam podaja sam oče Victor Heinz:

„Med velikimi poplavam 1922. leta, 22. maja, okrog 3. ure, da bom natančen, sem se odpeljal iz kraja Obidon s čolnom po reki Amazoni; zdajci sem sredi vodnega toka opazil nekaj čudnega. Na razdalji 30 metrov sem jasno prepoznal ogromno vodno kačo. Za razloček od „sucuriju“ so Indijanci, ki so me spremljali, pošast zaradi njene velikosti imenovali „sucuriju gigante“ (orjaški udav).

Zvita v dva kolobarja, se je pošast mirno in počasi oddaljevala.

Moja posadka je vsa drhteča nehala veslati. Vsi smo kot okameneli opazovali to strašno žival. Njeno debelino sem ocenil na obseg 300-litrskega soda za

olje, vidno dolžino pa na 25 metrov. Ko smo se dovolj oddaljili in ko so se moji veslači upali spet spregovoriti, so mi rekli, da bi nas pošast zmlela kot navadno škatlico vžgalic, če ne bi pred tem požrla nekaj velikih povodnih prašičev.

Južno od Obidosa je bila ubita ena od teh pošasti najbrž medtem, ko je požirala povodnega prašiča v močvirju ob obali. V njenem želodcu so bili štirje odrasli prašiči. Na nekem drugem mestu na obali sta bila najdena dva velika kupa odpadkov v obliki krogel, med katerimi so bile živalske dlake. Iz enega je molela kost goveje noge.

Drugo pričevanje izhaja prav tako od očeta Heinza:

„Moje drugo srečanje z orjaško vodno kačo je bilo 29. oktobra 1929. Da bi se izognil hudi vročini, sem sklenil, da bom okrog 19. ure odplul po reki proti Alemqueru. Okrog polnoči smo se znašli nad ustjem reke Piaba, ko je moja posadka v navalu nenednega strahu začela z vso močjo veslati proti bregu. „Kaj je?“ sem zavpil in vstal.

„Tamle, ogromna žival,“ so mrmrali veslači, vsi razburjeni.

Tedaj sem začutil, kako voda pljuska, kot da je pripeljal mimo parnik. Nekaj metrov nad vodo

sem zagledal dve modro zeleni luči, podobni svetilnikoma na poveljniškem mostu rečnega parnika, in zavpil:

„Saj to je vendar ladja! Veslajte stran, da nas ne prevrne!“

„Que vapor que nada,“ so mi odgovorili. „Una cobra grande!“

Kot okameneli smo z izbuljenimi očmi gledali, kako se nam pošast približuje; odmaknila se je in preplavala reko prej kot v eni minuti, medtem ko bi mi za to potrebovali 10 do 15-krat več časa. Šele ko smo prišli na kopno, se nam je vrnil pogum. S kriki smo hoteli znova zbuditi pozornost kače. Prav tedaj je začel nekdo na drugem bregu mahati s patrolno svetilko opozarjajoč, da je nekdo ogrožen. Kača se je vzpela nad gladino, mi pa smo jasno opazili razloček med svetlobo svetilke in fosforescentnimi očmi pošasti. Pozneje, ko smo se vračali, so mi prebivalci tega področja zagotavljali, da prebiva med ustjem reke Piaba neki „sucuriju gigante“.

Po teh dveh lastnih srečanjih se je oče Heinz, ki je sprejemal vse pripovedi o kačah velikankah dotlej z največjim dvomom, vrgeel na strastno preučevanje tega vprašanja. Tako je tudi zbral tovrstno gradivo in ga izročil Lorenzu Hagenbecku, ki ga je za to zaprosil. Med tem gradivom zasluži omembo poročilo očividca, portugalskega trgovca Reymonda Zima, dobro znanega očetu Heinzu. Takrat je stanoval devet let nasproti mesta Faro ob reki Jamundi. To pričevanje je objavil neki dnevnik v Rio de Janeiru.

(nadaljevanje prihodnjič)

Novi napitek iz Sovjetske zveze

Neka tovarna v Ašhabadu, glavnem mestu Turkmenije, je poslala na trg svoj novi proizvod, napitek balzam. Nova pijača baje ni le zelo okusna, ampak tudi zdravilna, saj je narejena iz puščavskih zdravilnih zelišč, sadnih sokov in posebnega puščavskega medu. Osvežilni okus mu daje korenina rastline, ki raste v puščavi Karakum med Kaspijskim morjem in Amu Darjo. Iz balzama pripravljajo čaj, ledeni napitek ali pa ga dodajo kavi.

Osvežilno sestavino karakumske rastline sta odkrila dva znanstvenika, vsebuje pa tudi 17 drugih puščavskih zdravilnih zelišč, ki dajejo pijači nenavaden okus, jagodni sok, sok posebne vrste dinje, puščavski med, vsega 29 sestavin, ki jih je v Turkmeniji na pretek.

Trdijo, da je nova pijača vsaj tako dobra kot kokakola, da pa je poleg tega še zelo zdravilna. Sedaj menda pripravljajo elaborate za proizvodnjo balzama. Kokakole, ki se je po moskovski olimpijadi močno uveljavila, z novim napitkom ne nameravajo izpodrinuti, pač pa računajo, da bodo balzam izvažali.

TUDI ZARADI VAŠOČE

— Poročil sem se z Japanko.
— Zagotovo si se močno zaljubljal.
— Tudi ne preveč.
— Meni razlog pa si moreš misliti.
— Vse, nipo je imel lažjo tako daleč.

MED BOSEDJI

— Srečala sem, da gredila novo hišo.
— Kakšno, da naj bi? Srečala...?

NE SAMO V SLUŽBI

— Srečal sem, neprijetno zame.
— Šel, opraviš, zaspal sem.
— Torej si najpomembnejši, iz tvoj doma splo...

Sita poziranja pred kamerami, se je britanska manekenka Erica Preston oddolila, da bo odslej veliko bolj posvečala rokoborbi. Na nekem tovrstnem ženskem tekmovanju je že zmigala

NE ZGODI SE...

Zares, ne zgodi se vsak dan kaj takega kot nekega poletnega dne v Tekasu: toča je ubila nekaj tisoč ovc. Francoz Alphonse Duhamel je naredil stensko uro. Nič takega, boste rekli... toda celoten mehanizem te ure je iz starih koles. Vsak dan pa se zgodi, da je lahko v Sovjetski zvezi kaznovan voznik avtomobila, če ga primerno ne opere.

lesnina pohištvo
MURSKA SOBOTA, Bakovska 1

vsekakor preberite

ZIVLJENJE MED CVETJEM

Ko se odločate, kakšne rastline si boste omislili za sobo, balkon ali za vrt, je dobro, da povprašate strokovnjaka za mnenje, saj je skorajda vsak balkon, vrt ali soba primerna druga roža. Lončnice, balkonske rože je treba prilagoditi razmeram glede na lego stanovanja, balkona in vrta. Nekaj je treba vedeti tudi v zemlji in seveda rastlinah samih. Želeli bi vam pomagati z mini koledarjem za nekaj posameznih rastlin.

CIKLAMA: cvete od junija do marca. Ciklama ima rada svetel, hladen prostor, nizko temperaturo (najbolje med okni). Rada ima enakomerno zalivanje, cveti več let, poleti počiva.

AZALEJA: cvete od decembra do marca na svetlem, hladnem, ne sončnem prostoru, pri kakšnih 15 stopinjah Celzija. Azalejo razmnožujemo z brstiči.

PISANI BRŠLIJAN: je zimzelena rastlina s pisanimi listi. Je

nezahtevna glede prostora. Pri prestabi svetlobi izgubi liste. Potrebuje enakomerno zalivanje. Bršljan je vzpenjalka in jo razmnožujemo s potaknjenci.

BEGONIJA: Cveti praviloma od avgusta do oktobra ali pa kar celo leto. Rada ima svetel in sončen prostor, enakomerno zalivanje. Njena posebnost je, da ne prenaša toplotnih nihanj.

FUKSIJA: Cveti od aprila do oktobra, najraje v polsenci, poleti ji najbolj ugaja pri 20 stopinjah, pozimi pri temperaturi do 8 stopinj Celzija. Za rast potrebuje humusno in hranljivo zemljo, pozimi je ne zalivamo, da ne poganja.

PELARGONIJA: Cveti od aprila do oktobra na soncu, na balkonu, pozimi pa jo imejmo v hladnem, vendar svetlem prostoru. Rada ima enakomerno zalivanje; pozimi jo pustimo, da se osuši.

FIKUS: Je najbolj znana zimzelena rastlina, ki ima najraje prostor ob oknu. Ne sme pa biti na soncu, saj ima tudi poleti najraje temperaturo kakšnih 18 stopinj, pozimi pa od 12 do 15 stopinj Celzija in ob enakomernem zalivanju. Na prestabi svetlobi luknjičasti listi postanejo celoborni.

HIBISKUS: Cveti od julija do septembra pri enakomernem zalivanju in na normalni sobni temperaturi. Pozimi potrebuje le zmerno zalivanje. Potrebuje srednje težko zemljo, sicer odvrže cvetove.

VSE JE JASNO
— Inšpektorica gor, inšpektorica dol... Ste tudi doma tako ostri, dosledni in zajedljivi?
— Vprašajte moža pa boste zvedeli, kdo je kdol

ČLOVEK IN PREHRANA

Pomen fižola v prehrani

Fižol vsebuje 86 odstotkov vode, 1,2 odstotka beljakovin, 0,14 odstotka maslo, 5,4 odstotka ogljikovih hidratov od tega polovica sladkorja. V 100 gramih stročjega fižola je 243 mg kalija, 56 mg kalcija, 44 mg fosforja, 0,8 mg železa, 19 mg vitamina C, 0,36 mg karotina, 0,11 mg vitamina B2. V strokih je glukokinin, ki izredno zmanjšuje količino sladkorja v krvi in ga zato priporočajo za zdravljenje sladkorne bolezni.

Čaj iz fižolovih luščin uporabljamo tudi pri vodenici, kroničnem nasmukozu in ledvičnih boleznih, ledvičnih mehurja, davici in prostatu, ledvičnih kamnih in peslca. Raztaplja sečno kislino in jo odvaža s sečem. Čaj iz fižolovih luščin pripravimo tako, da na hitro prevremo luščine in jih nato odcedimo. Tudi pri kuhanju stročjega fižola uporabimo vodo za čaj. Iz fižolovih cvetov pripravimo čaj zdravi protein in ledvične kamne.

S fižolovo moko pa naredimo zdravilno sluz. Vse otekline, vnetja in izpuščaje. Se učinkovitejša za zdravljenje pa je grahova moka, iz katere pripravimo kašast oblik, ki ga polagamo na izpuščaje ali čire.

Nič nas ne sme presenetiti

Turizem in družbena samozaščita

Jugoslavija je ena najbolj odprtih držav na svetu. Je privlačna in zanimiva za mnoge turiste, ki radi prihajajo k nam na počitnice, obiske, zdravljenje in popotovanja. Poleg tega pa je Jugoslavija tudi država, skozi katero potuje veliko tranzitnih potnikov. To pa tudi omogoča, da prihajajo v našo državo nezaheljeni gosti, ki jim niso po volji naša samoupravna ureditev, neuvrščena politika in ugled v svetu. Naša budnost mora biti zato toliko večja povsod, kjer delamo in živimo. To še posebej sedaj, ko se srečujemo z nekaterimi gospodarskimi težavami.

Pri vsem tem mora svojo vlogo odigrati družbena samozaščita, ki ji v zadnjem času tudi namenjamo veliko pozornost. Za Pomurje, ki je tik ob meji in s toliko mejnimi prehodi, to še posebej velja. Na to opozarja mnogo kriminalnih in tihotapskih dejavnosti skupin ali posameznikov. Zato z vidika družbene samozaščite mejni prehodi zahtevajo precejšnje napore in maksimalno sodelovanje vseh dejavnikov: turističnih organizacij, avto-moto društev, carine in drugih mejnih služb. Pomurje je

torej pokrajina, ki je lahko bolj izpostavljena prihodom nezaheljenih gostov, tu lahko ljudje tudi opazijo gosta, ki utegne ilegalno preiti mejo. Vse to terja od nas, ki tukaj živimo, visoko stopnjo budnosti in obveščanja.

Tudi v prihodnje si bomo prizadevali za čimvečji priliv deviznih sredstev, ki jih potrebujemo, in s tem tudi privabljanje tujih turistov k nam na počitnice, zato bomo morali upoštevati aktualna vprašanja našega sistema družbene samozaščite, če želimo kot turistična dežela ohraniti pridobljen ugled. Turistične organizacije, ustrezne službe, družbenopolitičnih skupnosti in krajevne skupnosti ter drugi odgovorni dejavniki bodo zato morali zagotoviti najvišjo možno stopnjo varnega bivanja in zadovoljstva naših gostov. Na ta način bomo samo potrdili našo gostoljubnost kot države miroljubne in neuvrščene politike s socialistično, samoupravno in humano zasnovano lastnega razvoja na osnovi prijateljskih odnosov z drugimi državami.

F. M.

zavarovalstvo

Zavarovanje živali

M. L. iz Mlajinec sprašuje, v katerih primerih zavarovalnica krije škodo zavarovanja živali?

Odgovor zavarovalne skupnosti Triglav: Zavarovanje živali obsega vsak nenaden, od zavarovalčeve volje neodvisen dogodek, ki deluje v glavnem od zunaj in naglo na zavarovano žival ter ima za posledico njen pogin ali okvaro zdravja, ki zahteva zdravniško pomoč. Za neugodno se štejejo tiste dogodki: požar, strela, eksplozija, vihar, poplava in hudournik, snežni plaz, zemeljski plaz ter padec zračnega vozila; povozitev ali trčenje z različnimi vozili, udarec s kakim predmetom ali ob kak predmet, medsebojno ruvanje živali, ranitev z orožjem, pad, spodrsnjaj in podobni zunanji dogodki; utopitev; mehanična zadušitev zaradi zunanjih vzrokov; napad divjih zverí in kačji pik; delovanje elek-

tričnega toka; vročina in mraz; zastrupitev s kemičnimi strupi.

Predmet zavarovanja živali so: kopitarji v starosti od 4. meseca do izpolnjenega 18. leta oziroma do izpolnjenega 21. leta, če je bila žival od 15. leta starosti nepretrgoma zavarovana; govedo v starosti od 10. dni do izpolnjenega 12. leta oziroma do 15. leta, če je bila žival od 9. leta starosti nepretrgoma zavarovana; ovce in koze v starosti od 3. meseca do izpolnjenega 6. leta starosti; prašiči v starosti od 28. dne in najmanjšo težo 7 kilogramov do izpolnjenega 7. leta starosti.

Ne morejo se zavarovati: bolne živali ali živali sumljive za katerokoli kužno bolezen; izčrpane ali slepe živali, živali zaostale v rasti ter živali v slabi kondiciji; prav tako pa ne živali, ki živijo v slabih higienskih razmerah.

DA BI LAHKO NASLI, KAR ISČEMO

Ko govorimo o odlaganju stvari po stanovanju, moramo povedati, da so najbolj zanimivi in najbolj pomembni odgovori na naslednja vprašanja:

KAJ VSE MORAMO ODLAGATI? KJE MORAMO ODLAGATI STVARI? KAKO MORAMO STVARI JEMATI IN ODLAGATI?

Stanovanje v običajnem pomenu besede zajema naslednje delovanje v okviru stanovanjskega prostora: zbiranje stanovalcev v prostem času in med počitkom; spanje; delovne obveznosti in razne aktivnosti; pripravljanje hrane; uživanje hrane; vzdrževanje higiene telesa in stvari; oblačenje.

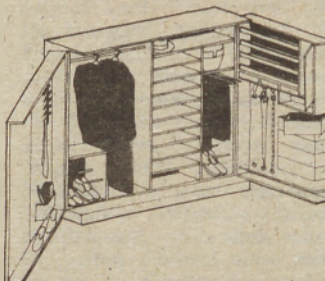
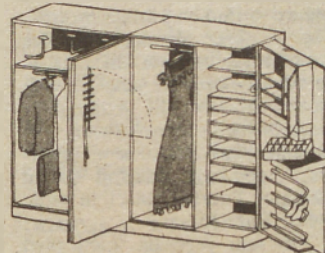
Poleg stvari, potrebnih za omenjene funkcije bivanja, pa moramo v stanovanju zagotoviti tudi prostor za odlaganje vseh tistih stvari, ki jih ne uporabljamo v stanovanju, marveč zunaj njega. To so med drugim pribor za potovanja, športni pripomočki ipd. Neustrezen prostor za odlaganje stvari lahko najhujše ovira organiziranje bivanja v stanovanju. Tudi najlepše urejeno stanovanje, estetsko mišljeno, najskrbneje izbrani dekorativni predmeti ne bodo prišli do izraza in stanovalci sploh ne bodo mogli uživati v njih, če bodo vselej zatrpani s kopico vsakdanjih drobnarij.

Osnovni element pohištva, namenjenega odlaganju, je omara. Lahko bi rekli, da so omare v stanovanjih shrambe, ki jih postavimo tja, kjer jih potrebujemo. Omara je lahko povsem zaprta in jo imenujemo garderobna, lahko pa je sestavljena iz odprtih in zaprtih pregrad in jo imenujemo regal.

Elementi, kjer odlagamo stvari, so police oziroma predali, ki so lahko samostojni, ali pa v sklopu omare ali regala. Poleg polic in predalov imamo na voljo tudi razne držaje, na katere obesimo stvari, oblačila in drugo. Najodobnejši način odlaganja stvari pa je vendarle vzdignjena omara oziroma omara od tal do stropa. Glavni razlog za njeno uveljavitev je vse večje pomanjkanje prostora ob sočasnem kopičenju stvari in predmetov, ne pa stališče, po katerem je človek merilo vseh stvari.

Omare lahko razvrščamo po

namenu, kraju ali osebi, ki jih uporablja, ali pa po vsem tem skupaj. V omarah z dobro razporeditvijo prostora in opreme lahko spravimo mnogo več oblačil in drugih stvari kot pa v neracionalnih in mračnih omarah, v katerih je bil prostor nefunkcionalno izkoriščen in so bile

Zgoraj: videz idealne omare, namenjene ženski. Spodaj: videz idealne omare, namenjene moškemu.

izdelane pred nekaj desetletji. Sodobna omara torej lahko zamenja več manjših delov pohištva v sobi in že s tem pušča več prostora v stanovanju.

Za omare splošnega namena, kakor za omare, ki jih postavljamo v spalnice in garderobe, je določena standardna globina 60 centimetrov, ki dovoljuje oblačilom, obešenim na predkah, da prosto visijo. Širina omare, v kateri obešamo oblačila vzporedno z vrati, naj bo 90 do 180 centimetrov, vendar je to odvisno tako od količine oblačil kot od tega, ali so v omari tudi predali za vse tisto, kar so včasih shranjevali v omaricah in komodah po sobah. Več prostora bomo pridobili, če višino omare v ožjem pomenu besede omejimo na tisto, ki jo zlahka dosežemo z roko, in če dodamo še omarice za shranjevanje sezonskih predmetov.

recept za vas

FINA JAJČNA JED

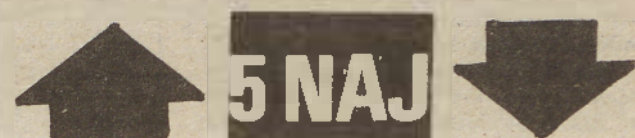

Za dve osebi potrebujemo: 4 jajca, 1 hrenovko, 1 šop mlade čebule, 1 žlico gorčice, sol, poper, 1 žličko narezanega drobnjaka, 6 dekagramov masla.

Na maslu opečemo olupljene in narezane hrenovke dodamo drobno nasekljano mlado čebulo in jo pražimo toliko časa, da ostekleni. Jajca stepemo, dodamo sol, poper, gorčico in drobnjak, vse zlijemo v ponev prek hrenovk in čebule, na vročem olju zelo na hitro vse skupaj zakrknemo.

Jemo še toplo, poleg pa serviramo redkvice ali drugo svežo zelenjavo.

RADIO MURSKA SOBOTA

Vsako sredo v oddajo 21 232

1. Teardrops — Shaking Steavens
2. Purple rain — Prince
3. Pitaju me pitaju — Oliver Mandić
4. Half a minute — Mat Bianco
5. Lipe cvatu — Bijelo dugme

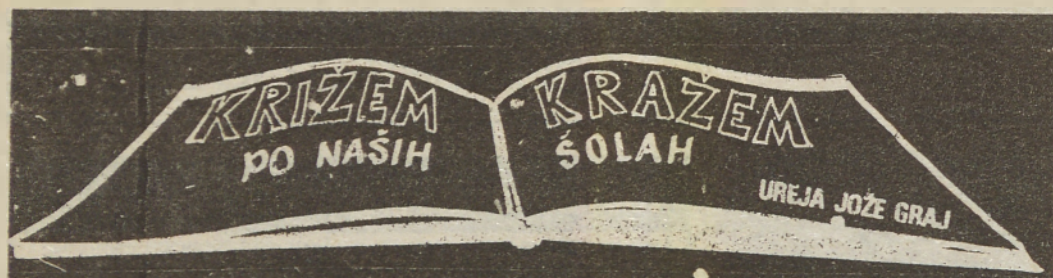
Naš in vaš predlog:

Last Christmas — Wham
Sve dok si uz mene — Novi fosili

Glasovnice pošljite na naslov Radio Murska Sobota, Titova 29/1 69000 Murska Sobota, s pripisom za 5 naj.

sestavil	spremi-	tekmo-	denarna	predlog	linnik	enojka	obiski
Marko	njanje	valnost	enota				vladar
Napast	bav pri		in Macau				
	osvetlitvi						
pesnik							
Rudolf							
velika							
tovarna v							
Mariboru							
uvodni							
članek v							
casniku							
nekdanji				mlada			
teror				kravica			
v Aiziru				spodnji			
				del noge			
avtomobilska			načrt				
oznaka							
Libanona			Sarajevo				
veliko						ena od	dvosedelni
indus.						naših	bicikel
mesto						republic	
v ZRN							
nemi							
igralac							
na odru							
rimsko			gl. mesto				
številu			Gane				
105			ravninski				
			travnik				
grški bog				klica,		Ben Nevis	
vetrov				poganjek		slovensko	
						narodno	
avtomobilska		spojina				gledališče	
oznaka		prvine					
Norveške		s kislom					
		razum					
sunkovito							
potezanje							
spojina							
živiga							
srebra							
s kovino							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: kosmina, oktober, nordidi, trias, Z, Ren, TO, Alamein, Bo, ikra, Asmara, sto, Ana, I, Sizi, Sterija, Telstar.

Zvončki

V sredo sva se s sestri napotili v gozd. Tam sem kmalu zagledala zvončke, ki so lepo cveteli. Sklonila sem se in jih začela trgati. Tedaj sem se spomnila pregovora, da je roža najlepša tam, kjer raste. Zato sem natrgala le manjši šopek zvončkov. Doma sem jih dala v vazo in jim redno dolivala svežo vodo.

Rada imam rože, toda kar tako jih ne trgam več.
Marijana Rantaša, 5. a
OŠ Bakovci

Nekaj prvoaprilskih potegavščin

Člani dopisniškega krožka na OŠ Štefan Kovač Turnišče so med učenci izvedli anketo, kakšne šale so si privoščili 1. aprila. Izbrali smo nekaj zanimivejših odgovorov.

Zvečer sem mami skrivaj naravnala kazalce na uri naprej, da je prišla eno uro prezgodaj v tovarno. Upam, da zaradi tega ni bila preveč huda. (Cilka, 8. b).

Sošolki sem rekla, da ima raztrgane blae. Zelo se je prestrašila, jaz pa sem se smejala. (Lidija, 8. a).

1. aprila sem šla v Saharo gledat, koliko je tam snega. (Marija, 8. b).

Sestri sem rekla, da sem dobila same odlične ocene. (Darinka, 8. b).

Mami sem rekel, da je pes pojedel zajca. Bila je žalostna, dokler ji nisem povedal, da je to prvoaprilska šala. (Teo, 6. a).

Učenci OŠ Turnišče

Pogled v pokrajino

Pogled v deževen dan. Saj to je samo sivo nebo in dežne kaplje. Vendar, če tak dan opazuješ s srcem, je lahko tudi zanimiv in poln življenja.

Živahno je v sadovnjaku, ko preletavajo prički z veje na vejo in se med seboj pogovarjajo; lepo je tudi v gozdu, ko dežne kaplje podrsavajo po vejah dreves in sploh — povsod je lepo. Polja počivajo, da bodo pripravljena za sejanje in saditev, to prelepo naravo pa krasijo zvončki in druge pomladanske rastline. Tu in tam srečaš kakšno divjo žival, ki že težko pričakuje pomlad. Drevje je še golo, vendar to prav kmalu dobilo listnato odejo. Trava je še vedno prekrita z rjavozelenkasto barvo. Ptice se že in se že bodo vrstile v domače kraje. Narava se počasi prebujala, zato pa nikoli ne smemo po naravi hoditi z zaprtimi očmi, saj lahko marsikaj zamudimo.

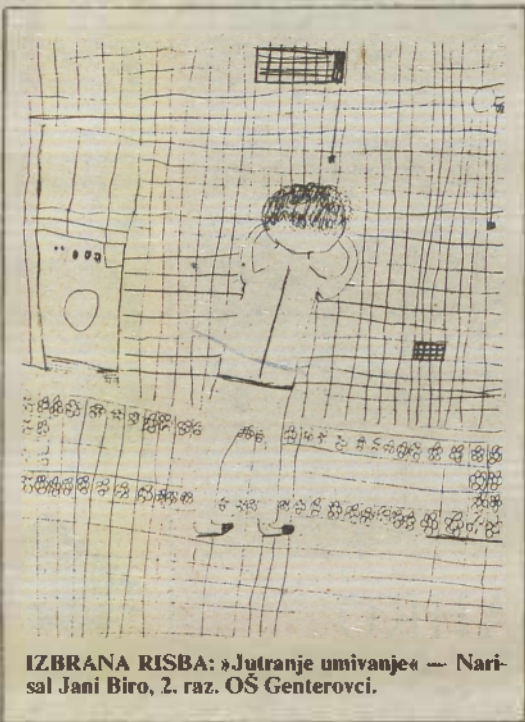
Danes je siv, deževen dan, vendar je vseeno poln življenja, le da ga moraš gledati s prave strani, saj kdor hoče videti, mora gledati s srcem.

Violeta Galič, 6. raz.
OŠ Marija Rožman Stogovci

Naše kuharice

Radi bi napisali nekaj besed o pridnih ženah, ki vse leto skrbijo za naše želodčke. To so kuharice osnovne šole Dane Šumenjak, kjer ima naša šola štiri razrede. Zato tam dobivamo tudi kosilo. Poleg tega da nas vsak dan dobro nahrani, so vedno tudi prijazne z nami. Vse, kar skuhamo, nam vedno tekne, najraje pa jemo: repo, pečenice, ocvrto meso, krompirjevo solato, kompot in puding.

Učenci 4. raz.
OŠ Prekmurske brigade
Murska Sobota

MOJI SPOMINI IZ OTROŠTVA

„Le kako se ne bi spominjala!“ sem vzklila ob priložnosti, ko me je mama spomnila na vesel dogodek iz otroštva.

Nehote sem se začela spominjati vseh svojih junastev, igrav, veselja iz otroških dni. Ob spominih nanje se mi je v srce naselila prijetna toplota.

Počasi sem začela vrteti kolo svojega življenja nazaj v otroštvo, v še nepozabljeno preteklost.

Spominjam se, da sem bila tih in priden, vendar nenehno bolehen dekl. Prehlad in kašelj sta me srečala na vsakem koraku in kadarkoli sem jima ubežala, sta me z nepredvideno naglico dohitela. Zato sem bila venomer oblečena v najtoplejša oblačila, da sem spominjala na plišastega medvedka.

Še zdaj mi vzbudita neprijeten spomin likalnik in glavnik. Saj veste, „geniji“ likajo že v tretjem letu! Brazgotina, ki mi jo je pustil likalnik, še zdaj krasi moj desni kazalec. Glavnik pa mi je prizadejal toliko bolečin, ko mi je babica česala dolge lase, da sem ga iz dna duše zasovražila. Izredno rada pa sem imela svojega medvedka, punčke in kocke pa tudi živali. Ljubezen do muce je bila tako močna, da se me je že od daleč izognila, ker sem jo vedno vlačila za rep. Tudi babičine kokoši niso imele nikoli miru, saj sem jih hotela na vsak način pobožati.

Ko sem malce dorasla, so me vpisali v vrtec. Prijateljice sem si takoj našla, vendar sem kar sijala od sreče, ko je mama prišla pome, kajti že takrat je pri meni veljal pogovor: Vseposvodi je lepo, doma pa je najlepše.

Dobili smo psa. Le kdo se ne bi prestrašil velikega nemškega ovčarja. Strašno sem se ga bala in od strahu splezala na drog za obešanje perila, kar mi nikoli prej in ne pozneje ni uspelo. To velja za moj osebni rekord pri tovrstnem športu. Z Rexom se še nekaj časa nisva prav razumela, toda sedaj sva nerazdružljiva prijatelja.

Spominov iz otroških let je še veliko. So prijetni, neprijetni, veseli, žalostni... Bi jih radi slišali? Kar pri meni se oglasi
Jutka Kiraly, 8. e
OŠ Drago Lugarič Lendava

KAKŠNA JE MOJA MAMA?

Moji mami je ime Cvetka. Je srednje postave. Stara je dvaindeset let. Dela v Kroju v Murski Soboti.

Je preprosta ženska. Z bratom nama kupi skoraj vse, kar si zaželiva, sebi pa le tisto, kar res nujno potrebuje. Če le ima čas, rada bere, posluša glasbo in rada tudi pleše.

Če naredim kakšno neumnost, se sicer krega, a mi hitro vse odpusti. Nikoli me ne pretepa. Kadar je ne ubogam, je užaljena.

Ona je tista, ki mi vedno pomaga, ko sem v stiski. Kadar sem bolan, skoraj vso noč bedi pri meni. Skrbi, da imam vsak dan čisto obleko in da imamo čisto stanovanje. Da imam srečno otroštvo in topel dom, se moram največ zahvaliti prav njej.

Želim, da bi bila vedno zdrava in še dolgo z nami, kajti vem, da je mati samo ena in da je nihče ne more nadomestiti.

Evgen Pap, 6. raz.
OŠ Prosenjakovci

CE UČITELJEV NE BI BILO

Če učitelj ne bi bilo, bi bilo nadvse lepo. Samostojno bi živeli in se lepo imeli. Imeli bi svoj prosti čas, ki bil bi samo naš.

Vedno bi se igrali in nekaj tudi brali. Po svetu bi hodili in ne bi se učili. Šole sploh ne bi bilo, zelo veselo bi bilo.

Nataša Zulim, 7. b

Če učitelj ne bi bilo, bi bilo zelo lepo. Ne bi se nam bilo treba učiti ne testov pisati in ne v šolo hoditi. Ves dan bi pohajkovali, razgrajali in dolgo spali. Bilo bi lepo, zelo lepo! Toda... kje bi denar dobili, da bi si obleko in hrano kupili? Pravite, starši bi nam dali.

A kje bi starši dobili, če se ne bi učili in bi le pohajkovali, dolgo spali in v službo ne hodili? No, zdi se mi, da bomo v šolo še naprej hodili, učitelje ubogali in teste pisali. Nič ne bo s pohajkovanjem in dolgim spanjem. V knjige se bo treba zatopiti in se učiti, učiti, učiti, če v življenju želimo uspeti.

Nataša Kuzmič, 7. b
OŠ Edvard Kardelj
Murska Sobota

Moja najljubša igrača

Ko sem bila majhna, sem si želela takšno punčko, ki bi pela in govorila. To sem povedala očetu. On pa mi je rekel, ko bom imela rojstni dan, bom dobila. Bila sem vesela. Drugi dan sem imela rojstni dan. Ko je oče šel z dela, mi je kupil prav takšno punčko, kot sem si želela. Bila je zelo lepa. Imela je črne lase in tudi obleko je imela lepo. Ime sem ji dala Jasna. Zraven sem dobila tudi majhne plašče. Čez teden dni mi je mama kupila dosti oblek. Z njo sem se najraje igrala. Še zdaj si jo velikokrat vzamem v roke in poslušam, kako poje, deklamira in pripoveduje. Ima svojo majhno posteljo, katero sem dobila od tete in strica. Imam še tudi druge igrače, ampak Jasno imam najraje.

MARJANA MARIČ, 4. raz.
OŠ ODRANCI

60 let Tovarne oblačil in perila MURA

V največji pomurski delovni organizaciji, Tovarni oblačil in perila Mura, ki danes zaposluje že okrog 5600 delavcev, pretežno ženske delovne sile, se pospešeno pripravljajo na proslavitev 60-letnice. Proslavitev tega pomembnega delovnega jubileja — leto 1985 so v murskosoboški Muri proglasili za leto kakovosti — bodo povezali s 40-letnico osvoboditve naše domovine in 35-letnico samoupravljanja. Kot je dogovorjeno, bo osrednja proslava ob 60-letnici Mure 31. avgusta. Ob tej priložnosti bodo na slovesen način predali namen razširjene prostore tozda oblačil ter pripravili veliko ljudsko zborovanje delavcev Mure in njihovih družinskih članov ter delovnih ljudi in občanov Pomurja. V tem času pa se bo izvršilo še veliko drugih dogodkov, ki bodo na dostojen način obeležili šest desetletij obstoja Tovarne oblačil in perila Mura v Murski Soboti.

VELIKAN KONFEKCIJSKE INDUSTRIJE

Kakovostne odločitve v preteklosti so močno vplivale tudi na dosežene gospodarske rezultate murskosoboške Mure v minulemu letu. Tako je znašal celotni prihodek že čez 11,06 milijarde dinarjev, kar je za 73 odstotkov več kot leto prej, dohodek se je povzpela na 5 milijard 744 milijonov dinarjev, akumulacija pa na milijardo 600 milijonov dinarjev. Ustrezno temu se je v primerjavi z letom 1983 povečal povprečni osebni dohodek na delavca za 49 odstotkov in je v letu 1984 znašal 27.482 dinarjev, povprečna produktivnost zaposlenih pa je bila nekaj nad 102 odstotka. Čisti dohodek se je v tem obdobju povečal za 74 odstotkov; od tega so 58 odstotkov sredstev vložili v osebne dohodke, ostali delež pa v razne sklade. Medtem pa se je v celotnem prihodku najmočnejše povečal poslovni sklad, in sicer za 107 odstotkov. Čeprav so v planu za leto 1984

BOŽO KUCHARIČ — zdajšnji glavni direktor Tovarne oblačil in perila Mura.

mladinskega programa. Na tujem trgu pa so šli najbolj v promet moški sakoj, vetrovke, hlače, ženske obleke, blejzerji in jakne.

„Na izvoznem področju smo dosegli 25 milijonov dolarjev prometa skupno z dobavitelji, čisti izvoz Mure pa je znašal 21 milijonov dolarjev, kar pomeni 8 odstotkov več kot leta 1983. V strukturi celotnega prihodka je delež izvoza že 33,6 odstotka. V glavnem dosegamo te ugodne rezultate na konvertibilnem območju, kamor odpade kar 96

MURA DANES IN JUTRI

odstotkov celotnega izvoza, samo 4 odstotke izvoznih poslov pa ustvarimo na klirinškem trgu. To je brez dvoma posledica ustreznega odnosa do dela in produktivnosti ter znanja vseh strokovnjakov, ki delujejo v tehničnem, tehnološkem in kompletnem poslovnem procesu,“ poudarja zdajšnji glavni direktor Tovarne oblačil in perila Mura Božo Kuharič.

Ob tem je treba imeti pred očmi izredno normalen ekonomski razvoj tega velikana tekstilne in konfekcijske industrije pri nas. Ko so se v drugih delovnih organizacijah močno zadolževali, je razvoj murskosoboške Mure temeljil na lastnih sredstvih, zato danes niso obremenjeni z večjimi krediti oziroma dolgovi za nazaj. Danes je približno 60 odstotkov Murinih zmogljivosti usmerjenih v zagotavljanje nemotenih izvoznih poslov, 40 odstotkov zmogljivosti pa na domače tržišče. To je nedvomno izredno močna razvojna možnost.

Z OPTIMIZMOM V PRIHODNOSTI

V letošnjih načrtih Tovarne oblačil in perila Mura so zapisali, da bo jubilejno leto 1985 hkrati tudi „LETO MURINE KAKOVOSTI“. To je cilj, h kateremu so tudi v vseh preteklih letih močno težili. Danes lahko z upravičenostjo trdimo, da se lahko pohvalijo z doseženim, kar je gotovo precejšnja spodbuda za nadaljnje delo Murinih marljivih delavcev. „Pri teh ciljih so naša razmišljanja drugačna od povprečnih jugoslovanskih razmišljanj na tem področju. Mi postavljamo vedno izredno visoke plane, ki jih tudi uresničujemo. Pri tem izhajamo iz analiz na zunanjih trgih, čemur prilagajamo naše proizvodne zmogljivosti. Temu so prilagojene tudi naše planske naloge v letu 1985. Letos načrtujemo 15

milijard celotnega prihodka; od tega 10 milijard na domačem in 5 milijard na konvertibilnem tržišču. Teh rezultatov pa ne bomo uspeli doseči, če ne bomo močno razvijali tudi tehnološkega znanja in kadrov. To je osnovna sestavina nadaljnjega razvoja Mure,“ meni Božo Kuharič.

Povejmo, da v prihodnosti predvidevajo prestrukturiranje proizvodnje, v glavnem na kakovostne modne izdelke. V strukturi izvoza stremijo za tem, da v največji meri povečajo klasični

kar 70 odstotkov izvoza na Zvezno republiko Nemčijo, kjer se je murskosoboška Mura zares močno uveljavila. „Mi moramo še bolj razvijati naša izvozna prizadevanja in zmanjšati tveganje na zunanem trgu. V zadnjem času se poraja prednostna naloga, to je prodaja znanja. Ocenjujemo, da razpolagamo s kakovostnim znanjem s področja konfekcijske proizvodnje, imamo pa tudi sposobne in kakovostne kadre. Ravno zdaj se pripravljamo na uresničitev

IZ PROIZVODNEGA PROCESA — z nenehno širitvijo proizvodnih zmogljivosti in izboljšanjem kakovosti izdelkov so delavci glas Mure ponesli daleč prek meje naše domovine.

izvoz. Tu pa se srečujejo z velikimi težavami, zlasti zaradi pomanjkanja kakovostnih domačih surovin in tkanin. Zato bodo skupno z domačimi dobavitelji morali vložiti ogromno naporov, da bodo lahko resnično povečali svoj klasični izvoz. Še posebej zato, ker v murskosoboški Muri računajo še na večji razmah izvoznih poslov. Danes izvažajo tekstilne in konfekcijske izdelke v povprečno 20 držav sveta, pri čemer odpade

obsežnega projekta v Egiptu. S temi prizadevanji bomo tudi nadaljevali v prihodnje. Brez krepitve kadrovskega potenciala pa ne moremo peljati tega procesa naprej, saj je čutili z velik konkurenčni boj na domačem in tujem trgu,“ opozarja glavni direktor Tovarne oblačil in perila Mura Božo Kuharič.

Spričo hitrega razvoja in velikosti je povsem razumljivo, da so največ dodatnih delavcev vseskozi zaposlovali v murskos-

oboški Muri. Izredno dinamičen razvoj v zadnjih letih in novi proizvodni programi so temu velikemu tekstilni in konfekcijske industrije omogočali, da je uspešno reševal problematiko nezaposlenosti v murskosoboški in ostalih pomurskih občinah. To je dejstvo, mimo katerega nikakor ne moremo. Pri tem pa se v kolektivu Mure dobro zavajajo, da so na tem področju že dosegli zgornjo mejo, saj v prihodnjih letih ne bo možno bistveno povečati števila zaposlenih delavcev. O tem resno razmišljajo že danes in jasno predlagajo, da je treba temu prilagoditi tudi sistem izobraževanja.

Se in še bi lahko naštevali uspehe Tovarne oblačil in perila Mura iz Murske Sobotice, ki so plod marljivosti in vestnih delavcev, toda o tem dovolj govornor priča zadovoljstvo kupcev njihovih izdelkov. Murini izdelki so v sedanjem času v večji ali manjši meri zastopani skorajda v slehernem predelu naše domovine. Hitra rast in odprte možnosti zagotavljajo delovnemu kolektivu murskosoboške Mure tudi v prihodnje nezadržan razvoj. Kot vemo, je bilo povečanje zmogljivosti tovarne iz leta v leto doseženo z vrsto ukrepov premišljene in dolgoročne politike na vseh ravneh poslovanja. In nova Mura je pokazala izredno življenjsko silo: ni bila muha enodnevnica, ni se naslanjala na druge, ampak je našla lastne izvirne poti, ki so ji omogočile najburnejši razvoj, tako da so druge delovne organizacije iskale možnosti povezovanja z njo. Zato se zaposleni v najmočnejši delovni organizaciji v Pomurju, ki spada med največje v naši državi na področju konfekcijske industrije, ne bojijo za nadaljnje pospešeno rast tovarne Mura, ki se s svojimi kakovostnimi izdelki in konkurenčnimi cenami uveljavila ne le v širšem evropskem, ampak tudi svetovnem merilu.

Milan JERŠE

NAMIZNI TENIS — KAJUHOV MEMORIAL

SOBOČANI SPET ZMAGOVALCI

Trinajsti Kajuhov memorial je zbral letos v vrhunskem delu tekmovalcev blizu 200 igralcev iz vse Jugoslavije. Sobočanom je letos spet uspel podvig, da so osvojili prehodni pokal in mladinski konkurenci, kar je že petič v zgodovini teh tekmovalcev in največ doslej, kar je osvojil kak klub.

V ekipnem delu, kjer je nastopilo 40 ekip, je prva ekipa — Benko, Benkovič — v polfinalu premagala po veliki borbi Olimpijo s 3:2 ter v finalu nepričakovano republiške prvake, ekipo Fužinarja, s 3:1, pri čemer je Benko premagal republiškega prvaka in drugega z državnega prvenstva Jamška. Druga ekipa (Kuzma, Mekicar) se je uvrstila med osmerico, in prav tako tudi tretja ekipa (Unger M., Žitek). V posamezni konkurenci mladincev je nastopilo preko 100 igralcev. Najuspešnejši med Sobočani je bil Benko z osvojenim tretjim mestom, ko je v polfinalu izgubil z zmagovalcem Gašičem (Olimpija), med osmerico se je uvrstil Benkovič, med najboljših 16 pa Kuzma, Unger M. in Žitek. V članski ekipni konkurenci je ekipa Sobote — Horvat, Benko — izgubila v tretjem kolu z zveznim prvoligašem Bosno iz Sarajeva po veliki borbi z 1:3, kjer nista izkoristila prednosti v dvojicah v tretjem setu 19:14. V posamezni konkurenci je Horvat izgubil v drugem kolu z igralcem prvoligaša Vojvodine iz Novega Sada Jankovičem z 0:2, ostali mladinci v članski konkurenci niso mogli nastopiti. Serceer pa je izgubil v drugem kolu s Frankom. M. U.

STRELSTVO

PANONIJA, SKAKOVCI IN MURA

PRVAKI

Končano je bilo tekmovalstvo v občinski strelski ligi Murska Sobota. V A ligi je zmagala SD Panonija (18387) s 24 točkami pred SCT (18173) in Noršinci B (18103) po 22 točk, Tišina 19, Cankovo 17, Grafčarjem 15, Gančani 12, Sebeborci, Križevci in Borsem Kidričem po 11, Salovci 8, Petrovci 5 ter Brezovci in Muro B po 1 točko. V B ligi je zmagala SD Ledava Skakovci (17563) pred ABC Pomurke (17299) obe imata po 24 točk. Sledijo: Gederovci in Tišina B po 20, Obrtniki, Cankova B in Bakovci po 16, Noršinci — mladina 10, Salovci B 8, 25. maj 6 točk itd. Med posamezniki je zmagal Janez Horvat (Mura) pred Štefanom Balaskom (Noršinci), Dragom Pertocijem (Tišina), Karlom Turnerjem (Nor.) in Martinom Karom (Panonija). V posamezni konkurenci je sodelovalo 170 strelcev. V pionirski ligi je naslov prvaka osvojila ekipa SD Mura (5890) s 164 krogi pred SD Koloman Flisar Tišina (5719) 164, Noršinci (5038) 124, Sebeborci 119, Salovci 108, SCT 94, Bakovci 84, Muro II 76, Cankovo 66, Tišina II 64, Salovci II 58, Tišina III 51, Noršinci II 43, ABC Pomurke 32, Muro III 28, Cankovo II 17, Noršinci III 14 in ABC Pomurke II 8 točk. Med posamezniki je zmagal Robi Červak (Mura) 2056 krogov pred Brankom Behkom (Tiš.) 1928, Robijem Pertocijem (Tiš.) 1826, Damjanom Tothom (Mura) 1751 in Zoranom Horvatom (Nor.) 1718 krogov. Sodelovalo je 100 pionirjev.

Ljutomer v prvi republiški ligi

V zadnjem kolu tekmovalja druge slovenske strelske lige vzhod je ekipa Ljutomera premagala ekipo Uniorja iz Zreč s 1444:1428 krogov, osvojila drugo mesto in se uvrstila v prvo slovensko ligo, kar je došlej največji uspeh ljutomerskega strelskega športa. Najuspešnejša v ekipi Ljutomera je bila Manuela Rudolf s 368 krogi pred Ljubom Špindlerjem 362, Stankom Kapunom 359 in Francem Rubinom 355 krogov. S. K.

SD Štefan Kovač Turnišče prvak

Končano je bilo tekmovalstvo v občinski strelski ligi Lendava, kjer je sodelovalo 11 ekip, vendar nekatere med njimi niso sodelovale v vseh kolih. Največ uspeha je imela SD Štefan Kovač iz Turnišča, ki je osvojila prvo mesto in naslov občinskega prvaka.

Vrstni red — ekipno: 1. SD Štefan Kovač Turnišče 5543 krogov, 2. SD Planika Turnišče 5322, 3. SD Jezero Dobrovnik 5244, 4. SD Štefan Kovač II 5072 in 5. SD Varstroj Lendava 4666 krogov. Posamežno: 1. Stanko Jerebic (SK) 1429, 2. Roman Kuronja (SK) 1403, 3. Franc Gruškovnjak (SK) 1376, 4. Darko Draškovič (PI.) 1374 in 5. Jože Maučec (PI.) 1359 krogov.

ROKOBORBA

Vrbanci peti v Bolgariji

V Perniku v Bolgariji je bilo mednarodno tekmovalstvo rokoborcev, na katerem so sodelovali najobetavnejši tekmovalci iz 14 držav Evrope. V reprezentanci Jugoslavije je nastopil tudi Jože Vrbancič, član RK Pomurje iz Murske Sobote, in v kategoriji do 57 kg zasedel peto mesto. Zabeležil je tri zmage in dva poraza. S tem rezultatom je Vrbancič potrdil mesto v mladinski državni reprezentanci za svetovno prvenstvo v ZDA.

SPEEDWAY

Kocmut drugi na prvi dirki

V Krškem je bila prva letošnja dirka za republiško prvenstvo s speedwayu, na kateri so nastopili tudi tekmovalci AMD Gornja Radgona in AMD Gorenje Varstroj Lendava. Najuspešnejši med njimi je bil Albert Kocmut (Gornja Radgona), ki je osvojil drugo mesto in točko zaostal za zmagovalcem Žagarjem iz Ljubljane. Horvat iz Lendave pa je zasedel tretje mesto. Kocmut, lanskega državni prvak, je edino točko izgubil v dvoboju z zmagovalcem Žagarjem.

Vrstni red: Žagar (LJ) 15, Kocmut (GR) 14, Horvat (GV) 13, Žibert, 12, Omlar 11. Gerjevič 6 (vsi Krško), Šimonka (GV) in Gorjup (KR) po 5 točk.

JUDO

PRVO MESTO MURSKI SOBOTO

V Murski Soboti je bil četrti pozivni turnir pionirjev Pomurja v judu. Rezultati — do 32 kg: 1. Cikajlo (MS), 2. Žbul (Ca.), 3. Mazuri in Kavčič (MS); do 35 kg: 1. Smodiš (Ca.), 2. Albert (MS), 3. Bransberger in Lovenjak (Ca.); do 38 kg: 1. Zrna (Le.), 2. Rittuper (MS), 3. Nemec in Horvat (Ca.); do 42 kg: 1. Breznik, 2. Vučk (Oba Le.), 3. Štolt (MS) in Horvat (Ca.); do 46 kg: 1. Šiška, 2. Erveš (oba MS), 3. Ščančar (Lj.) in Brozovič (MS); do 52 kg: 1. Šadl (Ca.), 2. Muršič, 3. Gjerkeš (oba Lj.) in Kos (MS); nad 52 kg: 1. Berden (MS), 2. Budja (Lj.), 3. Šarkezi (Ca.) in Ortman (Lj.). Ekipno: 1. Partizan Murska Sobota 98 točk, 2. Cankova 71, 3. Ljutomer 60, 4. Lendava 30 in 5. Čakovci 19 točk. Sodila sta Zdenko in Jože Kovač. T. K.

SKL — ženske

Sobočanke sedme

Končano je bilo tekmovalstvo v slovenski ženski košarkarski ligi. Ekipa Metalservisa Pomurja iz Murske Sobote, ki je tokrat nastopala nekoliko pomlajena, je pristala na sedmem mestu, kar je manj, kot so pričakovali.

Mengeš	18	17	1	1522:1100	34
Ilirija	18	16	2	1455:1159	32
N. mesto	18	13	5	1220:1208	26
Jesenice	18	12	6	1304:1134	24
Kladivar	18	8	10	1382:1320	16
Maribor	18	7	11	1167:1256	14
Pomurje	18	7	11	1068:1198	14
Metka	18	6	12	1057:1166	12
Salonit	18	2	16	1086:1362	4
Cimos	18	2	16	982:1341	4

PNL

Rezultati — 12. kolo
Ljutomer : Lipa 4:0
Odranci : Beltinka 1:2
Apače : Bakovci 3:2
Čarda : Črenšovci 0:3
Hotiza : Dobrovnik 2:0
Veržej : Turnišče 1:0

Lestvica					
Veržej	12	8	1	3	25:10 17
Turnišče	12	6	4	2	25:14 16
Dobrovnik	12	6	3	3	34:21 15
Hotiza	12	6	3	3	29:11 15
Beltinka	12	5	4	3	23:17 14
Odranci	12	5	3	4	24:22 13
Črenšovci	12	4	4	4	23:17 12
Čarda	12	4	4	4	17:17 12
Bakovci	12	3	4	5	22:25 10
Ljutomer	12	3	2	7	14:32 8
Apače	12	3	1	8	20:40 7
Lipa	12	2	1	9	14:35 5

I. MNL MS

Rezultati — 10. kolo
Rakičan : Tišina 2:0
Bogojina : Dokležovje 1:1
Puconci : Radgona 3:1
Pušča : Gančani 2:1
Tešanovci : Filovci 1:2

Tešanovci	10	7	1	2	37:17	15
Pušča	10	6	3	1	28:17	15
Rakičan	9	6	2	1	22:9	14
Tišina	10	5	3	2	26:16	13
Dokležovje	9	2	5	2	26:27	9
Filovci	10	2	5	3	22:27	9
Puconci	10	3	1	6	22:29	7
Bogojina	10	2	3	5	11:26	7
Radgona	10	2	2	6	14:28	6
Gančani	10	0	3	7	15:27	3

KOŠARKA

Občinsko tekmovalstvo

Korčan je bil prvi del tekmovalstva v košarki za pionirje in pionirke v okviru pionirskega festivala soboške občine. V tekmovalstvu pionirjev so bile ekipe iz soboških šol zelo izenačane, medtem ko je pri pionirkah prepričljivo zmagala ekipa OS III. Najboljši strelci: Brunec (Tiš.) 36, Škraban (OS II) 31 in Bohar (OS I) 23 košev pri pionirjih ter Gerič (OS III) 58, Kovač (OS I) 50 in Prem (OS II) 48 košev pri pionirkah.

Pionirji					
OS I MS	3	2	1	85:65	4
OS III MS	3	2	1	79:72	4
OS II MS	3	2	1	62:63	4
OS Tišina	3	0	3	59:87	0
Pionirke					
OS III MS	3	3	0	111:65	6
OS I MS	3	2	1	105:79	4
OS II MS	3	1	2	97:109	2
OS Tišina	3	0	3	79:139	0

KEGLJANJE

Gradis premagal Radensko Čardo

V 12. kolu tekmovalja slovenske moške kegljaške lige je vodeči in še neporaženi Gradis iz Ljubljane premagal Radensko Čardo v Ljutomeru s 5392:5089 podrtih kegljev. Posamežno: Miro Steržaj 904, Smodiš 858, Horvat 841, Drvarič 836, Kovačič 834 in Hari Steržaj 816 podrtih kegljev. V predzadnjem kolu igra Radenska Čarda doma z ekipo Tekstila Slovana iz Ljubljane.

ROKOMET

Pomurski derbi Bakovcem

V nadaljevanju prvenstva v slovenski ženski rokometni ligi je vodeča ekipa Ferotehne iz Izole v Veliki Polani premagala oslabiljeno ekipo Deloze z rezultatom 19:15. Gole za Delozo so dosegle: Hozjan 4, Kavaš 3, Kociper, Vogrinec in Gamze po 2 ter Virag in Laslo po enega. V naslednjem kolu igra Deloza v Trbovljah z Rudarjem.

V tekmovalstvu druge slovenske moške rokometne lige — vzhod so Bakovci v pomurskem derbiju premagali Krog z rezultatom 20:16. Najboljši strelci: Kozelj 7, Lebar 5 in Marič 4 za Bakovce ter Benko 7, Varga 4 in Svetec 3 za Krog. Rokometni Poleta pa so v Murski Soboti premagali Dravo s 29:28, najboljša strelca pri Poletu sta bila Katona in Merčnik. Radgona pa je doma izgubila tekmo z mariborskim Brankom 22:25. Najboljši strelci pri Radgoni: Lazarev 8 ter Klun in Sri po 6. V naslednjem kolu igrajo — Radgona: Fužinar, Branik; Polet, Drava: Bakovci in Krog: V. Nedelja. Vodi Sl. Gradec s 17 točkami pred Bakovci in Krogom po 16 točk.

Rekreacija med delom tudi v Beltinki

Rekreacija dobiva vse večje razsežnosti med delom. Gre za aktiven odmor, ki pomeni menjavo aktivnosti med delovnim procesom, hkrati pa prispeva k sprostitvi in osvežitvi, razbijanju monotonije ter k razvoju ustvarjalnosti, kar tudi pomeni doseganje boljših rezultatov dela. Vse te in še druge vrline so bile odločilne, da so se v začetku marca v DO Rašica, tozdr Beltinka iz Beltinec, odločili za uvedbo rekreacije med delom. Zato so se odločili šele po vestnih pripravah, ko so podrobneje seznanili zaposlene o koristnosti rekreacije med delom, ko so pobudo strokovnih delavcev pretehtali na samoupravnih organih, sindikalnih skupinah in zboru delavcev ter dobili povratno informacijo, da zaposleni z navdušenjem sprejemajo pobudo za uvedbo rekreacije med delom. Pripravili so pet vaj, ki jih po uvodnem avizu izvajajo ob glasbi in štetju. Rekreacijo izvajajo v času, ko najbolj upada storilnost zaposlenih, to je ob 12. uri v do-

poldanski izmeni in ob 20. uri za popoldansko izmeno. Izbrali so vaje, ki so primerne za sprostitve in razgibanje glede na zahtevnost delovnega procesa. Rekreacijo v tavnari Beltinka v Beltin- cih izvajajo z veseljem in so z do-

sedanjim potekom zadovoljni. Kot so nam povedale nekatere zaposlene, pomeni zanje rekreacija med delom tudi psihično razbremenitev in prispeva k boljšemu razpoloženju.

Feri Maučec

Rekreacija med delom v tozdu Beltinka iz Beltinec

RAZPORED TEKEM

I. MNL MURSKA SOBOTA

X. kolo — 7/4-85
Rakičan : Tišina
Bogojina : Dokležovje
Puconci : Radgona
Pušča : Gančani
Tešanovci : Filovci

XI. kolo — 14/4-85
Tešanovci : Rakičan
Filovci : Pušča
Gančani : Puconci
Radgona : Bogojina
Dokležovje : Tišina

XII. kolo — 21/4-85
Rakičan : Dokležovje
Tišina : Radgona
Bogojina : Gančani
Puconci : Filovci
Pušča : Tešanovci

XIII. kolo — 28/4-85
Pušča : Rakičan
Tešanovci : Puconci
Filovci : Bogojina
Gančani : Tišina
Radgona : Dokležovje

XIV. kolo — 5/5-85
Rakičan : Radgona
Dokležovje : Gančani

Tišina : Filovci
Bogojina : Tešanovci
Puconci : Pušča

XV. kolo — 12/5-85
Pušča : Gančani
Pušča : Bogojina
Tešanovci : Tišina
Filovci : Dokležovje
Gančani : Radgona

XVI. kolo — 19/5-85
Rakičan : Gančani
Radgona : Filovci
Dokležovje : Tešanovci
Tišina : Pušča
Bogojina : Puconci

XVII. kolo — 26/5-85
Bogojina : Rakičan
Puconci : Tišina
Pušča : Dokležovje
Tešanovci : Radgona
Filovci : Gančani

XVIII. kolo — 2/6-85
Rakičan : Filovci
Gančani : Tešanovci
Radgona : Pušča
Dokležovje : Puconci
Tišina : Bogojina

ONL LENDAVA

10. kolo, 14. 4. 1985
Nafta : Bistrica
Olimpija : Mladost
Petišovec : Mostje
Renkovci : Nedelica
Lakoš : Kobilje

11. kolo, 21. 4. 1985
Lakoš : Nafta
Kobilje : Renkovci
Nedelica : Petišovci
Mostje : Olimpija
Mladost : Bistrica

12. kolo, 28. 4. 1985
Nafta : Mladost
Bistrica : Mostje
Olimpija : Nedelica
Petišovec : Kobilje
Renkovci : Lakoš

13. kolo, 5. 5. 1985
Renkovci : Nafta
Lakoš : Petišovci
Kobilje : Olimpija
Nedelica : Bistrica
Mostje : Mladost

14. kolo, 12. 5. 1985
Nafta : Mostje
Mladost : Nedelica

Bistrica : Kobilje
Olimpija : Lakoš
Petišovec : Renkovci

15. kolo, 19. 5. 1985
Petišovec : Nafta
Renkovci : Olimpija
Lakoš : Bistrica
Kobilje : Mladost
Nedelica : Mostje

16. kolo, 26. 5. 1985
Nafta : Nedelica
Mostje : Kobilje
Mladost : Lakoš
Bistrica : Renkovci
Olimpija : Petišovci

17. kolo, 2. 6. 1985
Olimpija : Nafta
Petišovec : Bistrica
Renkovci : Mladost
Lakoš : Mostje
Kobilje : Nedelica

18. kolo, 9. 6. 1985
Nafta : Kobilje
Nedelica : Lakoš
Mostje : Renkovci
Mladost : Petišovci
Bistrica : Olimpija

POMURJE ČETRTO

V Murski Soboti je bil sklepni turnir festivala pionirske košarke Slovenije za pionirke, na katerem so sodelovale štiri ekipe. V tem množičnem tekmovalstvu je letos sodelovalo okrog 150 ekip iz Slovenije. Udeleženske finala v Murski Soboti so iz rok predsednika KZ Slovenije Marka Soka prejele pokale in priznanja.

Rezultati: Cimos: Pomurje 45:29, Bežigrad—Šiška 67:33, Maribor: Pomurje 49:34 in Cimos : Bežigrad—Šiška 43:39. Vrstni red: 1. Cimos (Divaja), 2. Bežigrad—Šiška Ljubljana, 3. Maribor, 4. Pomurje Murska Sobota.

V Baški bo letovalo 2900 otrok

Pomurski otroci že vrsto let preživljajo počitnice v svojem domu v Baški na otoku Krku. V zadnjih letih v domu organizira marsikatera pomurska šola šola v naravi. Tako kaže, da bo letos letovalo 1.400 otrok in okrog 1.500 imelo tam šolo v naravi. Dom v Baški bodo odprli 10. junija, zaprli pa 25. septembra. Stroški oskrbnega dne bodo 450 din. Toda glede na drag prevoz bodo skupni stroški za 12 dni bivanja znašali nekaj pod 8.000 din.

Ni pričakovati, da bi v naslednjih letih lahko več mladih Pomurcev letovalo v Baški, ker so zmogljivosti do konca zasedene. V eni izmeni lahko letuje 270 otrok, zvrsti pa se lahko največ 11 izmen.

Franci Klemenčič

ŠRATOVCI

SKRB ZA VARNOST

Sratovski gasilci so poskrbeli za boljše požarno varnost. V letošnji delovni program so uvrstili tudi nabavo ročnih gasilskih aparatov za začetno gašenje — APARAT V SLEHERNO GOSPODARSTVO. Tudi to se je uresničilo. kajti redka so gospodarstva, ki ga niso naročila. Preden bo društvo aparate izročilo, bo vaščane o ravnanju in delovanju seznanil poveljnik občinske gasilske zveze G. Radgona Janko Trstenjak.

A. Domanjko

RADMOŽANCI

Obsežne naloge

Radmožanski gasilci so na letni konferenci povedali, da so v lanskem letu očistili vse gasilske vodnike. Udeleževali so se tudi gasilskih slovesnosti v bližnjih vaseh. Kupili so nekaj opreme ter popravili brizgalno. Ker v vasi nimajo telefonskega omrežja, bi radi v letošnjem letu kupili UKV oddajnik, zaradi morebitnega požara ali druge elementarne nesreče. Kupili bi radi gasilske obleke za mladinsko desetino in nekaj cevi. Ker imajo že dotrajano gasilsko vozilo, razmišljajo o nakupu novega. Pričakujejo pomoč vaščanov in SISa za požarno varnost občine Lendava. Soglašali so tudi s prispevki za gradnjo kirurškega oddelka bolnice v Rakičanu.

Jože Žerdin

RAKIČAN

Uspehi so spodbuda za delo

Iz zgodovinskih virov je razvidno, da se je želja po ustanovitvi kmetijskega učnega zavoda v Prekmurju pojavila takoj po priključitvi k Jugoslaviji. Željo so še podprle pokrajine, ki so tedaj spadale pod okraj Ljutomer. Uradno je bila šola ustanovljena leta 1926. Z imenom Specialna kmetijska šola za poljedelstvo in živinorejo. Od tega leta dalje je potekal dolgotrajen postopek pridobivanja zemljišč in zidanja šolskega objekta.

Leta 1938 se je začel reden pouk. Šola je sprva bila enoletna in namenjena mladim fantom kot bodočim gospodarjem. Od osvoboditve pa do 1959. leta je bila enoletna kmetijska šola in nekaj let vzporedno tudi kmetijsko-gospodinska šola. Leta 1967 so ustanovili šolo za kmetovalce in 1968 še oddelek za kmetovalke — gospodinje. Medtem pa so bili na šoli tudi oddelki za izobraževanje odraslih za poklic kmetijskega tehnika.

V zadnjih letih se lepo število absolventov kmetijske šole odloča za višje in visoke šole kmetijske stroke in jih večina brez večjih težav

prejeli smo

PREPOTREBNA GLOSA

Pojem kulture, ki ga danes pradi uporabljamo v različnih povezavah, misleč predvsem na etiko, umetnost, delo in tudi na tehniko, je čisto izrabljen.

V mislih imam predvsem tehniško kulturo, ki poleg kulture dela zavzema zaganja družbenoekonomske procese sleherne družbe. Moram pritrčiti, da tudi tehniška kultura, seveda tudi pri nas, zaostaja, a da vojna — napreduje. Nočem biti niti pacifisti niti bolehnih pragmatik, a me presunja zgolj ena — za mnoge — nepomembna, neopazna malenkost.

Namreč: sprožilec mehanizma

večine vrst orožja, četudi se z njim branimo pred volkovi, je skoraj do potankosti enak, in s tem se enostavno razširi uporabnost in roko- vanje z njim: hočem reči, da z njim lahko (zmore) rokuje tudi subjekt z zelo skromno tehniško kulturo.

Na drugi strani pa me preseneča neka (ne)popolna novost, ki je bila letos izkazana v našem cestnem prometu: varnostni pasovi, katerih sprožilni (odpenjalni) mehanizem se združuje pri vseh tipih enak, kar logično pušča posledice ob nesreči.

Logični, nadejani zaključek, do katerega se lahko dokopljemo še tako nezahiteven bralec, je docela osup-

studen uspešno konča. Nekaj pa se jih takoj vključi v delo na družbenih posestvih ali v kmetijskih zadrugah.

Dijaki opravljamo praktični pouk med šolskim letom in med počitnicami na šolskem posestvu. Da bi dijaki že med šolanjem dobili čimboljši pregled trenutnega stanja na našem območju so za učence zaključnih razredov pripravili program predavanj, ki jih vodijo strokovnjaki pospeševalne strokovne službe z Živinorejsko-veterinarskega zavoda in strokovnjaki obrata Panonka za sodelovanje s kmeti.

Deloma poljedelske poskuse z žiti, koruzo, krompirjem ter krmnimi rastlinami. Rezultate uporabljamo za napotke kmetijskim proizvajalcem pri izbiri novih sort. Poskuse si vsako leto ogledajo strokovnjaki in kmetijski proizvajalci severovzhodne Slovenije pod strokovnim vodstvom.

Imamo tudi šolski sadovnjak z različnimi sortami sadnega drevja. Služi nam kot Učni demonstracijski objekt za kmetijske proizvajalce. Strokovnjaki pospeševalne službe menijo, da je precej zanimanja za sadjarstvo v Pomurju dal prav novi način pridelovanja sadja.

Pravkar pa je 14-dnevni tečaj za kombajniste vaških strojnih skupnosti v sodelovanju s tovarno ZMAJ. Ker je naša šola za celo Slovenijo edina verificirana ustanova za te tečaje, je vsako leto precejšnje zanimanje. Služatelji, ki so prišli od daleč, so namaščeni v domu učencev.

SREČKO LUKOVNJAK

STREHOVCI

Naloge za letošnje leto

Na letni konferenci so se zbrali člani gasilskega društva Strehovci, ki je dokaj mlado, saj bodo letos praznovali 10-letnico obstoja. V tem času so mnogo naredili. Usposobili so desetino, kupili nujno gasilsko opremo, imajo pa tudi brizgalno. V lanskem letu so na novo formirali pionirsko desetino.

Med nalogami za letošnje leto je v ospredju priprava na proslavo 10-letnice društva, ki jo bodo združili s prevzemom motorne brizgalne in razvitiem prapora. Čaka pa jih tudi izkop vseh vodnjakov za gašenje.

J. Žerdin

V Veščici pri Ljutomeru ob glavni cesti stoji dokaj veliko gospodarsko poslopje krito s slamo, vendar hitro propada. Škoda. Prav bi bilo, da bi take in podobne „zgradbe“ na nek način zaščitili.

LENDAVA

Uspehi jih spodbujajo

Programski svet za galerijsko-muzejsko dejavnost Zavoda za kulturo v Lendavi je ugodno ocenil uresničevanje programa. Nad 16 tisoč ljudi si je v grajski galeriji ogledalo osem razstav likovnih ustvarjalcev. Naivnej pozornosti so vzbudili mladi likovniki iz osnovnih šol in vrtcev.

Za letošnje leto načrtujejo deset razstav, v Lendavi bodo organizirali 13. mednarodno kiparsko kolonijo, ob tem pa imajo v programu še sodelovanje pri arheoloških izkopavanjih v Doljem Lakošu. Ko bodo od združenega dela dobili vsa obljubljena sredstva, pa bodo nadaljevali s postavljanjem rečnega mlina pri hotelu Lipa v Lendavi.

Š. Prša

Ljutomerski elektriki za razvoj mladinskega turizma

V 80-članskem tozdu Elektro-montaža Ljutomer, ki deluje v sestavi DO DES Elektro Maribor so z aktivnostjo svojih samoupravnih organov in DPO zadovoljni. V kolektivu, v katerem vlada sloga in imajo dobre programske zasnove z izkušenim vodstvom, tudi uspehi ne izostajajo. Predsednik OOS v omenjenem tozdu Franc Vernik omenja, da so na nedavni letni seji kritično pregledali svoje dosežene delo ter si zadali naloge, opredeljene v operativnem programu dela, v katerem so tudi določeni izvajalci. V minulem obdobju so veliko pozornost namenili vprašanju nagajevanja po delu in rezultatih dela.

V sindikatu ugotavljajo, da imajo že vrsto let tako imenovane »proračunske osebe dohodke«, kar pomeni, da prejemajo osebni dohodek na podlagi delovnih nalog, niso pa rezultat dejanskega dela vsakega delavca posebej. Obenem ugotavljajo, da je še vedno premalo nagradjen terenski delavec, ki opravlja svoje delo v težjih delovnih razmerah. Premalo pa se vrednoti tudi ustvarjalno, tako imenovano kreativno delo. Franc Vernik je sicer član konference sindikata na ravni DO, vendar tam pobude in predlogi iz osnovnih sindikalnih celic počasi prodirajo. To pa spet ne pomeni, da niso na tem področju doseženi vsaj minimalni premiki.

V Ljutomerski Elektromontaži pa si mnogo prizadevajo za reševanje problemov delavcev. Stanovanjske težave so v celoti rešene. Zaposleni prejemajo tudi posebna stanovanjska posojila, pa tudi poslovne zgradbe so iznajdljivo gradili. Namreč, v spodnjih prostorih imajo poslovne prostore, delavnice in garaže, v nadstropjih pa so stanovanja. Eno pa so solidarnostno za dobo petih let dali v koriščenje drugi DO, kjer stanovanjskega problema vsi še nimajo rešenega.

Visoko in napredno zavest pasu Ljutomerski elektriki pokazali tudi s sprejetjem Samoupravnega sporazuma o krepitevi in razvoju mladinskega turizma v Pomurju in Občini Ormož. Samoupravni sporazum, ki organizacijo moralno in finančno obvezuje, so podpisali že lansko leto ter kot prva DO v Pomurju v celoti poravnali svoje finančne obveznosti, in to kar 80 odstotkov nad minimalno obveznostjo. V razvoju mladinskega turizma, ki ga v zadnjem obdobju vse bolj koristijo tudi delavci in mlade družine, vidijo še velike in neizkoriščene rezerve. Člani tozda bodo imeli sedaj številne ugodnosti v Jugoslaviji in v sklopu Mednarodnega združenja mladinskih postojank tudi izven domovine, za kar pa se bodo direktno obračali na Mladinsko turistično poslovalnico, ki deluje v sklopu Počitniške zveze Pomurja v Ljutomeru. Odbor podpisnikov SaŠse bo sestal v mesecu aprilu ter opredelil porabo tako zbranih namenskih sredstev. Kot pričakujejo, bo del sredstev porabljen za dodatno regijsko sofinanciranje potovanja otrok in mladine, medtem ko bodo del sredstev porabili za obnovu počitniške koče. To akcijo v sindikatu Ljutomerskega Elektra tudi podpirajo in bodo nosilcem razvoja tovrstnega cenenege turizma v Pomurju še v prihodnje pomagali.

STRU

Osnovna šola Štefan Kuhar-Bojan Puconci,

OBVESČA

da bo

— vpis otrok v prvi razred osnovne šole za šol. l. 1986/87 rojenih do 29. 2. 1980 in pogojno rojenih do 31. 8. 1980, — vpis otrok v vrtec za šolsko leto 1985/86 starih nad 3 leta.

Vpis bo v šoli v Puconcih 15., 16. in 17. 4. 1985, v Mačkovicah pa 18. 4. 1985 od 8. do 15. ure. Pri vpisu v šolo je potrebno predložiti izpisek iz rojstne matične knjige.

DO ZDRAVILIŠČE »RADENSKA« RADENCI TOZD NARAVNO ZDRAVILIŠČE

OBJAVLJA

LICITACIJSKO PRODAJO VOZILA KOMBI ZASTAVA TIP 435 F, LETO IZDELAVE 1978, NEREGISTRIRAN ZA IZKLICNO CENO 60.000.— DIN.

LICITACIJA BO DNE 17. 4. 1985, OB 10.00 URI V KLETNIH PROSTORIH HOTELA RADIN. PRED LICITACIJO UDELEŽENCI PLAČAJO 10 % VARŠČINE OD IZKLICNE CENE. USTREZNE DAVKE OD KUPILIENEGA VOZILA PLAČA KUPEC. OGLED VOZILA JE MOŽEN V SREDO 17. 4. 1985 OD 9.00 DO 10.00 URE.

INVALIDSKA DELAVNICA

SOLIDARNOST

p. o. — MURSKA SOBOTA

MURSKA SOBOTA · TITOVA UL. 5

Komisija za delovna razmerja Invalidske delavnice SOLIDARNOST v soglasju z Občinsko skupnostjo socialnega skrbstva razpisuje delovno mesto za nedoločen čas:

— specialni pedagog (defektolog) ali socialni delavec.

Pogoji: — končana višja šola ustrezne smeri, — vsaj 1 leto delovnih izkušenj, s poskusno dobo 3 mesecev, — izkušnje pri delu z razvojno moteno populacijo.

Rok prijave je 8 dni od razpisa. Prošnje z dokumentacijo pošljite na naslov Invalidska delavnica Solidarnost Murska Sobota, Titova 5. Kandidati bodo o izboru obveščeni v 15 dneh.

OBČINSKA GASILSKA ZVEZA MURSKA SOBOTA KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

strojnega ključavničarja ali mehanika

Pogoji: poklicni šofer, 3 leta delovnih izkušenj in članstvo v gasilski organizaciji. Delovno razmerje združimo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo dva meseca, OD po pravilniku. Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili do 25. 4. 1985.

INA - NAFTA LENDAVA

INA-NAFTA LENDAVA Razpisna komisija pri delavskem svetu tozda RPNP

RAZPISUJE

v skladu s splošnimi samoupravnimi akti in sprejetim sklepom delavskega sveta dela in delovne naloge v tozdu Raziskave in pridobivanje nafte in plina

1. DIREKTORJA 2. TEHNIČNEGA VODJE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

Pod točko 1: — da imajo visokošolsko izobrazbo rudarske, geološke ali strojne smeri, — da imajo 5 let ustreznih delovnih izkušenj. Pod točko 2: — da imajo visokošolsko izobrazbo naftno-geološke ali naftno-rudarske smeri, — da imajo 4 leta delovnih izkušenj ter opravljen strokovni izpit za tehnično vodenje rudarskega obrata. — da ustrezajo pogojem iz družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike.

Od kandidatov se pričakuje sposobnost vodenja, organiziranja in dela z ljudmi ter aktivno zavzemanje za razvoj samoupravljanja. Kandidati bodo izbrani za dobo 4 let.

Pisne ponudbe s potrebnimi dokazili sprejema Kadrovska služba. INA-Nafta Lendava z oznako »Za razpisno komisijo« 15 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka objave.

OBČINA MURSKA SOBOTA SEKRETARIAT ZA OBČO UPRAVO

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osnovnega sredstva — osebni avto ZASTAVA 101 C, letnik 1980, vozen, registriran, izključna cena 160.000 dinarjev

Prometni davek plača kupec v skladu z Uradnim listom SRS, št. 33/72.

Javna dražba bo 19. aprila 1985 ob 8. uri na dvorišču upravne zgradbe skupščine občine Murska Sobota, Ailja Kardoša 2.

Vsi zainteresirani morajo pred dražbo vplačati pri blagajni občine 10-odstotni polog.

ABC Pomurka — KG Rakičan

RAZPISUJE

na podlagi sklepa delavskega sveta temeljne organizacije Poljedelstvo in govedoreja Beltinci dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za

— vodenje in organiziranje proizvodnje (upravnika) na ekonomski enoti Delavnica za dobo štirih let.

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje: — da ima srednješolsko izobrazbo strojne smeri oz. z delom pridobljene delovne zmožnosti in — najmanj dve leti delovnih izkušenj. Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Kadrovska služba pri ABC Pomurka — KG Rakičan, 69000 M. Sobotka.

Drago Vincetič

KRONOLOŠKO KAZALO

PRAVNIH PREDPISOV V „URADNIH OBJAVAH” SKUPŠČIN OBČIN GORNJA RADGONA, LENDAVA, LJUTOMER IN MURSKA SOBOTA ZA LETO 1984

SKUPŠČINA OBČINE GORNJA RADGONA

Za. št.	Naziv pravnega akta	St. uo
— ODLOGI		
12.	Popravek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov v občini Gornja Radgona	2
19.	Odlok o spremembi odloka o določitvi stopnje prispevka za izvajanje sistema obrambe pred ločo v severovzhodni Sloveniji	4
20.	Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1984 v občini Gornja Radgona	4
46.	Odlok o določitvi imen in spremembi potevov ulic, cest in trgov na območju občine Gornja Radgona	8
95.	Popravek odloka o določitvi imen in spremembi potevov ulic in trgov na območju občine Gornja Radgona	11
98.	Odlok o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno stavbno zemljišče v občini Gornja Radgona	12
99.	Odlok o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Gornja Radgona za obdobje 1986—1990	12
100.	Odlok o proračunu občine Gornja Radgona za leto 1984	12
103.	Odlok o zaključnem računu o izvršitvi proračuna občine G. Radgona za leto 1983	13
119.	Odlok o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih v občini G. Radgona	15
120.	Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov ter prispevka za starostno zavarovanje kmetov za leto 1983 v občini G. Radgona	15
151.	Odlok o sprejetju novelacije zazidalnega načrta Gornja Radgona-jug v delu, ki zadeva obstoječe in razširjene površine pomurskega sejma	18
152.	Odlok o prispevku iz dohodka za gospodarjenje s komunalnimi objekti in napravami skupne rabe, ki ga plačujejo zavezanci v letu 1984 in 1985	18
157.	Popravek odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih v občini Gornja Radgona	18
174.	Odlok o komunalnih dejavnostih v občini Gornja Radgona	21
175.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Gornja Radgona	21
176.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih v občini Gornja Radgona	21
177.	Odlok o uvedbi melioracijskega postopka v k. o. Selišči	21
224.	Popravek odloka o uvedbi melioracijskega postopka v k. o. Selišči	25
227.	Odlok o določitvi varstvenih pasov vseh javnih vodnih virov in ukrepih za njihovo zavarovanje v občini Gornja Radgona	27
228.	Odlok o spremembi odloka o proračunu občine G. Radgona za leto 1984	27
235.	Odlok o priznavalninah udeležencev narodnoosvobodilne vojne občine Gornja Radgona	28
247.	Odlok o službi komunalnega nadzora v občini Gornja Radgona	30
248.	Odlok o določitvi kmetij po zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev-kmetij v občini Gornja Radgona	30

263.	Odlok o spremembi odloka o uvedbi občinskega samopriskva za realizacijo programa izgradnje kirurškega oddelka slošne bolnišnice v Murski Soboti in programa izgradnje šolskih prostorov, vrtcev in objektov zdravstvenega varstva v občini Gornja Radgona	30
263.	Odlok o priključitvi delov določenih naselij k naselju G. Radgona	32
268.	Popravek odloka o določitvi kmetij po zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev-kmetij v občini G. Radgona	32

SKLEPI, UGOVORITVE, STALIŠČA, PRIPOMBE, ODLOČBE IN DRUGI AKTI SO

25.	Popravek popravka odloka o davkih občanov v občini G. Radgona	4
47.	Sklep o imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja v M. Soboti	8
48.	Sklep o imenovanju namestnika javnega tožilca Temelnjega javnega tožilstva v M. Soboti	8
118.	Sklep o določitvi liste zunanjih članov disciplinske komisije za temeljne in druge organizacije združenega dela ter skupnosti iz območja občine Gornja Radgona	14
158.	Sklep o izvolitvi članov razpisnih komisij za imenovanje poslovnih organov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter delovnih skupnosti, ki imajo sedež na območju občine G. Radgona	18
173.	Smernice za pripravo dolgoročnega plana občine G. Radgona za obdobje 1986—1995 oz. na nekatera področja do leta 2000	21
183.	Odločba o uvedbi komasacijskega postopka v k. o. Selišči	21
225.	Popravek odločbe o uvedbi komasacijskega postopka v k. o. Selišči	25

RESOLUCIJE, DRUŽBENI DOGOVORI, SAMOUPRAVNI SPORAZUMI

18.	Resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja v občini Gornja Radgona v letu 1984	4
65.	Samoupravni sporazum o združevanju in uporabi sredstev za financiranje programov in planov krajevnih skupnosti v občini G. Radgona	10
214.	Družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Gornja Radgona	24

PRAVNI AKTI IS

13.	Odredba o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1984 na območju občine Gornja Radgona in Ljutomer	3
17.	Sklep o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta Radenci-zdraviliški center — avlocamp	3
43.	Odredba o prepovedi prodaje zaklane perutnine in perutninskega mesa živali, ki niso bile zaklane v klavnicah v občini G. Radgona	7
169.	Sklep o višini stanarin in cen komunalnih storitev v občini G. radgona	20
184.	Odredba o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in dovoženja v občini Gornja Radgona	21
185.	Sklep o spremembah in dopolnitvah pristojbin za veterinarsko-higien-ske preglede v občini G. Radgona	21

AKTI KS

27.	Sklep o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samopriskva v denarju in delu za območje KS Videm ob Ščavnici	5
35.	Sklep o razpisu referenduma za uvedbo dodatnega samopriskva za vasi Stara gora in Terbegovci	6
69.	Sklep o uvedbi krajevnega samopriskva za območje krajevnih skupnosti Videm ob Ščavnici	10

1	2	3
70.	Sklep o uvedbi dodatnega krajevnega samopriskevka za del območja krajevnih skupnosti Videm ob Ščavnici, za vasi Stara gora in Torbe-govci	10
DRUGI PRAVNI AKTI ORGANIZACIJ IN SKUPNOSTI		
52.	Sklep o ugotovitvi veljavnosti Samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne komunalne interesne skupnosti občine G. Radgona v obdobju 1981—1985	8
55.	Sklep o uskladitvi preživitnih s povečanimi življenjskimi stroški v občini G. Radgona in Lendava	9
66.	Sklep o ugotovitvi, da je sklenjen samoupravni sporazum o združe-vanju in uporabi sredstev za financiranje programov in planov krajev-nih skupnosti v občini G. Radgona	10
67.	Sklep o višini denarnih pomoči in dohodkovnih pogojih v letu 1984 otrokom delavcev, drugih delovnih ljudi, upokojencev in kmetov v občini G. Radgona	10
96.	Popravek sklepa o sprejemu in veljavnosti Samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne komunalne interesne skupnosti občine G. Radgona	11
213.	Sklep o ugotovitvi, da je sklenjen družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Gornja Radgona	24
222.	Sklep o osnovah in merilih za prispevek za celodnevno in dnevno oskr-bo invalidov po zakonu o družbenem varstvu in telesno prizadetih oseb v občini G. Radgona	25
225.	Pravilnik o pogojih in merilih za dodeljevanje stanovanj, kupljenih s sredstvi solidarnosti in stanovanj, nad katerimi ima razpolagalno pravico samoupravna stanovanjska skupnost občine G. Radgona	26

SKUPŠČINA OBČINE LENDAVA

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UO
ODLOKI		
21.	Odlok o komunalnih dejavnostih na območju občine Lendava	4
22.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o delegiranju delegatov in o številu delegatskih mest za zbor SO Lendava	4
23.	Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1984 v občini Lendava	
80.	Odlok o določitvi prispevka za financiranje nalog ljudske obrambe in družbene samozagrade za čas od 1. 4. 1984 do 31. 12. 1985 v občini Lendava	11
81.	Odlok o spremembi odloka o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroš-kih komunalnega urejanja stavbinih zemljišč ter koristi za razlaščno zemljišče v občini Lendava	11
82.	Odlok o proračunu občine Lendava za leto 1984	11
83.	Odlok o zaključnem računu proračuna občine Lendava za leto 1983	11
84.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih takсах v ob-čini Lendava	11
85.	Odlok o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Lendava za obdobje 1986—1990	11
112.	Popravek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih takсах v občini Lendava	13
114.	Odlok o spremembah odloka o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana ob-čine Lendava za obdobje od leta 1986 do leta 1995 oziroma za določena področja do leta 2000	14
127.	Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov in zaključnega računa prispevka za starostnozavarovanje kmetov za leto 1983 v občini Lendava	15
196.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov v občini Lendava	22
197.	Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o določitvi kmetij za katere velja posebna ureditev dedovanja po Zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev — kmetij v občini Lendava	22
198.	Odlok o imenovanju ulic v delu centralne cone v mestu Lendava	22
240.	Odlok o spremembi odloka o uvedbi samopriskevka v občini Lendava	29
241.	Odlok o spremembi odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih ob-jektov v občini M. Sobota	29
250.	Odlok o urejanju kmečkoga turizma v občini Lendava	30
251.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Lendava za leto 1984	30
SKLEPI, UGOTOVITVE, STALIŠČA, PRIPOMBE, ODLOČBE IN DRUGI AKTI SO		
41.	Sklep o spremembah in dopolnitvah družbenega plana občine Lendava za obdobje 1981—1985	7
42.	Sklep o soglasju k določitvi komunalnega prispevka v naselju Tominčič	7
43.	Sklep o soglasju k določitvi komunalnega prispevka v mestu Lendava	7
47.	Sklep o imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja v M. Soboti	8
48.	Sklep o imenovanju namestnika javnega težilca temeljnega javnega tožilstva v M. Soboti	8
68.	Pravilnik o ravnanju z gradivi zaupne narave v občini Lendava	10
72.	Ugotovitve sklep o sklenitvi aneksa k samoupravnemu sporazumu o združe-vanju sredstev za financiranje nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozagrade v občini Lendava	10
161.	Sklep o prenehanju začasnih ukrepov družbenega varstva v TOZD Osnov-na šola Jože Kramarčič-JUS—Lendava	19

1	2	3
267.	Sklep o dopolnitvah in spremembah dopolnitev družbenega plana občine Lendava za obdobje 1981—1985	32
268.	Smernice za dolgoročni plan občine Lendava do leta 1995 z nekaterimi elementi do leta 2000	33
RESOLUCIJE, DRUŽBENI DOGOVORI, SAMOUPRAVNI SPORAZUMI		
10.	Resolucija o politiki družbenoekonomskega razvoja občine Lendava v letu 1984	2
PRAVNI AKTI IS		
90.	Odredba o preventivnih cepitvah in diagnostičnih ter drugih preiska-vah v letu 1984 na območju občine Lendava	11
150.	Sklep o javni razgrnitvi programskega dela zazidalnega načrta nase-lja Dobrovnik	17
149.	Sklep o javni razgrnitvi programskega dela zazidalnega načrta nase-lja Črenšovci	17
168.	Odredba o črpanju in distribuciji vode v letu 1984 v občini Lendava	20
219.	Odredba o povečanju cene odvoza smeti, stanarin in kanalizacij v občini Lendava	25
236.	Odredba o pristojbinah za obvezne veterinarsko-sanitarne pregleda in dovoljenja v občini Lendava	28
237.	Sklep o spremembah in dopolnitvah pristojbin za plačevanje stroškov veterinarsko-higienske službe na območju občine Lendava	28
AKTI KRAJEVNIH SKUPNOSTI		
16.	Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samopriskevka za celotno območje krajevnih skupnosti Bistrica	3
56.	Sklep o uvedbi krajevnega samopriskevka za celotno območje krajevnih skupnosti Bistrica	9
57.	Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samopriskevka v krajevni skupnosti Lakoš	9
58.	Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samopriskevka za del območja krajevnih skupnosti Orešje—Dolina, za naselje Dolina pri Lendavi	9
101.	Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samopriskevka za območje vasi Velika in Mala Polana v okviru KS Polana	12
109.	Sklep o uvedbi krajevnega samopriskevka za krajevno skupnost Lakoš	13
111.	Popravek sklepa o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samopriskevka za območje vasi Velika in Mala Polana v okviru KS Polana	13
133.	Sklep o uvedbi krajevnega samopriskevka za območje vasi Velika Polana in vasi Mala Polana — zaselek Mačkoveci	15
154.	Sklep o uvedbi krajevnega samopriskevka za del območja KS Orešje—Dolina pri Lendavi	18
155.	Poročilo o izidu glasevanja na referendumu za uvedbo krajevnega sa-mopriskevka za del območja KS Orešje—Dolina za naselje Dolina pri Lendavi	18
166.	Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samopriskevka za krajevno skupnost Dolga vas	19
203.	Sklep o uvedbi krajevnega samopriskevka za krajevno skupnost Dolga vas	22
261.	Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samopriskevka za vas Hotiza	32
DRUGI PRAVNI AKTI ORGANIZACIJ IN SKUPNOSTI		
54.	Sklep o dohodkovnih pogojih in višini denarne pomoči otrokom v letu 1984 v občini Lendava in M. Sobota	8
55.	Sklep o uskladitvi preživitnih s povečanimi življenjskimi stroški	9
131.	Sklep o višini priključne takse na vodovodno omrežje za lendavski vodovod	15
132.	Sklep o višini priključne takse na kanalizacijsko omrežje v mestu Lendava	15
140.	Pravilnik o odvajanju odpadnih in atmosferskih voda na območju ob-čine Lendava	16
145.	Pravilnik o pogojih in načinu preskrbe s pitno vodo na območju občine Lendava	17

SKUPŠČINA OBČINE LJUTOMER

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UO
4.	Odlok o delovnem času trgovskih, gostinskih in obrtnih obratov, or-ganizacij s področja prometa in zvez, zdravstva ter drugih družbenih dejavnosti na območju občine Ljutomer	1
7.	Odlok o določitvi prispevne stopnje za koristnike komunalnih objektov in naprav skupne rabe, ki niso pristopili k samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev za vzdrževanje in obnavljanje posameznih ko-munalnih objektov in naprav skupne rabe za leto 1984 na območju ob-čine Ljutomer	1
28.	Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1984 v občini Ljutomer	6
29.	Odlok o dopolnitvi odloka o delegiranju delegatov in o številu dele-gatskih mest za zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti skup-ščine občine Ljutomer	8
44.	Popravek odloka občine Ljutomer o delovnem času trgovskih, gostinskih in obrtnih obratov, organizacij s področja prometa in zvez, zdravstva ter drugih združenih dejavnosti	7

1	2	3
76. Odlok o proračunu občine Ljutomer za leto 1984		11
77. Odlok o potrditvi zaključnega računa o izvršitvi proračuna občine Ljutomer za leto 1983		11
78. Odlok o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno stavbno zemljišče v občini Ljutomer za leto 1984		11
79. Odlok o izbežanju zastav na območju občine Ljutomer		11
104. Odlok o minimumu sredstev za osebno in kolektivno zaščito pred vojnimi dejstvi in drugimi nevarnostmi in določitvi rokov za njihovo nabavo v občini Ljutomer		13
113. Odlok o organizaciji civilne zaštite v občini Ljutomer		14
121. Odlok o upravljanju, vzdrževanju in financiranju nekategoriziranih, krajevnih, poljskih in gozdnih javnih poti na območju občine Ljutomer		15
122. Odlok o upravljanju, vzdrževanju in obvezni uporabi kanalizacije v občini Ljutomer		15
123. Odlok o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Ljutomer za obdobje od leta 1986—1990		15
124. Odlok o spremembah odloka o pripravi dolgoročnega plana občine Ljutomer za obdobje od leta 1986—1995 oz. za nekatera področja do leta 2000		15
159. Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov za leto 1983 v občini Ljutomer		19
207. Odlok o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena na območju občine Ljutomer		23
208. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Ljutomer za leto 1984		23
209. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ureditvi nekaterih vprašanj s področja zasebne obrti v občini Ljutomer		23
242. Odlok o urejanju kmečkega turizma v občini Ljutomer		29
243. Odlok o uvedbi hidrometeoroloških del in o rabi kmetijskih zemljišč po izvedenih melioracijah na delu območij katastrskih občin: Voščica, Razkrižje, Pristava, Cven in Mora v občini Ljutomer		29
244. Odlok o dopolnitvi odloka o programskem delu zazidalnega načrta mestnega središča Ljutomer		29
245. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Ljutomer		29
252. Odlok o spremembi odloka o uvedbi občinskega samoprispvka za sofinanciranje investicij po sprejetem programu za potrebe zdravstvenega varstva ter vzgoje in izobraževanje v občini Ljutomer		30
262. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Ljutomer za leto 1984		32
264. Odlok o spremembi katastrske meje med katastrskimi občinami Cven, Kraplje in Mota na območju občine Ljutomer		32
SKLEPI, UGOVORITVE, STALIŠČA, PRIPOMBE, ODLOČBE IN DRUGI AKTI SO		
47. Sklep o imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja v M. Soboti		8
48. Sklep o imenovanju namestnika javnega tožilca Temeljnega javnega tožilstva v M. Soboti		8
125. Sklep o prenehanju začasnega ukropa družbenega varstva v DD Lesnina TOŽO -Mizarstvo- Ljutomer		15
206. Sprememba in dopolnitve družbenega plana občine Ljutomer za obdobje 1981—1985		23
—223. Sklep o imenovanju ulic in cest v mestu Ljutomer		25
RESOLUCIJE, DRUŽBENI DOGOVORI, SAMOUPRAVNI SPORAZUMI		
9. Resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ljutomer v letu 1984		2
— PRAVNI AKTI IS		
13. Odredba o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1984 na območju občine Gornja Radgona in Ljutomer		3
156. Sklep o javni razgrnitvi zazidalnega načrta mestnega središča Ljutomer		10
199. Odredba o pristojbinah za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini Ljutomer		22
218. Odredba o spremembi in dopolnitvi odredbe o pristojbinah za financiranje veterinarsko-higienske službe na območju občine Ljutomer		25
257. Sklep o javni razgrnitvi dopolnitve zazidalnega načrta S-3 stanovanjske zazidave ob železniški progi Ljutomer		31
256. Odredba o pristojbinah za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini Ljutomer		32
— AKTI KS		
134. Sklep o uvedbi enotnega krajevnega samoprispvka za Krajevno skupnost Križevci pri Ljutomeru		15
135. Sklep o uvedbi dodatnega krajevnega samoprispvka za asfaltiranje vaških cest v Križevcih		15
136. Sklep o uvedbi dodatnega krajevnega samoprispvka za asfaltiranje vaških cest v Zasadih		15
137. Sklep o uvedbi dodatnega krajevnega samoprispvka za asfaltiranje vaških cest Stara nova vas—Dobrava		15
142. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispvka za del območja k. njevne skupnosti Logarovci—Berkovci, za naselje Kokoriči in Berkovski Prelegi		16
146. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispvka za območje KS Cven		17
147. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo dodatnega krajevnega samoprispvka za del območja krajevne skupnosti Cven, za naselje: Mota in Kraplje		17

1	2	3
167. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispvka za del območja krajevne skupnosti Logarovci—Berkovci za naselje Kokoriči in Berkovski Prelegi		19
187. Poročilo o izidu glasovanja na referendumu za uvedbo rednega krajevnega samoprispvka za KS Cven in za uvedbo dodatnega samoprispvka za del območja KS Cven, za naselja Mota in Krapje		21
188. Sklep o uvedbi dodatnega krajevnega samoprispvka za del območja KS Cven, za naselje Mora in Krapje		21
189. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispvka za območje KS Cven		21
— DRUGI PRAVNI AKTI ORGANIZACIJ IN SKUPNOSTI		
94. Sklep o dohodkovnih pogojih in o višini denarne pomoči otrokom v letu 1984 v občini Ljutomer		11
117. Tehnični pravilnik o preskrbi z vodo iz ljutomerskega vodovoda		14
126. Sklep o sprejetju prispevne stopnje za občinsko požarno skupnost Ljutomer v letu 1984		15
273. Sklep o sprejetju prispevne stopnje za občinsko požarno skupnost Ljutomer v letu 1985		33

SKUPŠČINA OBČINE MURSKA SOBOTA

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. uo
----------	---------------------	--------

ODLOKI

2. Odlok o proračunu občine Murska Sobota za leto 1984		1
30. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevku iz osebnega dohodka delavcev za zagotavljanje sredstev za intervencijo v proizvodnji hrane v občini M. Sobota		6
31. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih takсах v občini Murska Sobota		6
32. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Murska Sobota		8
33. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o upravljanju in razpelnanju s stavbnim zemljiščem v občini Murska Sobota		8
45. Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota		8
75. Odlok o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine Murska Sobota za obdobje od leta 1986 do leta 1995 oz. za določena področja do leta 2000		11
97. Odlok o urejanju kmečkega turizma v občini Murska Sobota		12
105. Odlok o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno stavbno zemljišče za posamezna območja v občini Murska Sobota za leto 1984		13
106. Odlok o obvezni deratizaciji in dozinsekciji na območju občine Murska Sobota		13
130. Odlok o zaključnem računu proračuna občine M. Sobota za leto 1983		15
153. Odlok o ustanovitvi, organizaciji in delovanju civilne zaštite v občini Murska Sobota		18
160. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o sprejetju zazidalnih načrtov za posamezna območja v mestu Murska Sobota		18
178. Odlok o tržnem redu na tržnici v M. Soboti		21
179. Odlok o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990		21
180. Odlok o spremembi območja naselja Černelavci in Voščica		21
181. Odlok o imenovanju ulic za območje naselja Černelavci		21
182. Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine M. Sobota za leto 1983 in zaključnega računa prispevkov za starostno zavarovanje kmetov občine M. Sobota za leto 1983		21
192. Odlok o službi komunalnega nadzora v občini M. Sobota		21
193. Odlok o spremembi območja naselja Brezovci in Predanovci		21
194. Odlok o spremembi katastrske meje med katastrsko občino Brezovci in katastrsko občino Predanovci		21
195. Odlok o spremembi katastrske meje med k. o. Tišina in k. o. Hrastje Mota		21
210. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Murska Sobota		23
211. Odlok o spremembah odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektov v občini Murska Sobota		23
212. Odlok o hišnem redu na območju občine Murska Sobota		23
215. Odlok o podstanovskih razmerjih na območju občine M. Sobota		24
229. Popravek odloka o imenovanju ulic za območje naselja Černelavci		27
233. Odlok o spremembi odloka o uvedbi samoprispvka za območje občine Murska Sobota		28
234. Odlok o priznavalninah udeležencev narodnoosvobodilne vojske občin		29
246. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Murska Sobota		29
274. Odlok o spremembi katastrske meje med katastrsko občino Tišina in katastrsko občino Hrastje Mota		33

SKLEPI, UGOVORITVE, STALIŠČA IN DRUGI AKTI SO

39. Program zdravstvenega varstva živali v občini Murska Sobota		7
47. Sklep o imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja v Murski Soboti		8

1	2	3	1	2	3
48. Sklep o imenovanju namestnika javnega tožilca Temeljnega javnega tožilstva v M. Soboti	8		49. Sklep o razpisu referendumu za spremembo namembnosti samoprispevka za del območja Krajevne skupnosti Cankova, naselje Cankova	8	
53. Sklep o prenehanju ukrepov družbenega varstva v IMP TOZD Blak Murska Sobota	9		Poročilo o izidu referendumu spremembe namembnosti in dopolnitve krajevnega samoprispevka v krajevni skupnosti Martjanci za naselje Nemčavci	8	
60. Ugotovitve, stališča in predlogi o izvajanju referendumskega programa v občini Murska Sobota	9		51. Sklep o uvedbi spremembe namembnosti in dopolnitve krajevnega samoprispevka za del območja Krajevne skupnosti Martjanci, naselje Nemčavci	8	
73. Spremembe in dopolnitve statuta občine Murska Sobota	11		59. Sklep o uvedbi samoprispevka za območje krajevne skupnosti Gančani	9	
74. Ugotovitve, stališča in usmeritve k poročilu o izvajanju programov SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje ter gibanju porabe v občini Murska Sobota v letu 1983 z usmeritvami za leto 1984	11		71. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Bogočina, naselje Ivanci	10	
86. Sklep o izvolitvi predsednika in podpredsednika Skupščine občine Murska Sobota	11		91. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za območje krajevne skupnosti Selo-Fokovci	11	
87. Sklep o izvolitvi predsednika in podpredsednika Zbora združenega dela Skupščine občine Murska Sobota	11		92. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za območje krajevne skupnosti Ratkovci	11	
88. Sklep o izvolitvi predsednika in podpredsednika Zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Murska Sobota	11		93. Sklep o razpisu referendumu za glasovanje o prenehanju veljavnosti sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka za naselje Kančevci, Ratkovci	11	
89. Sklep o izvolitvi predsednika in podpredsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota	11		102. Popravek sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Pucanci	12	
107. Stališča in usmeritve o uresničevanju in razvoju delegatskih odnosov v skupščini občine Murska Sobota	13		110. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Bogočina, naselje Ivanci	13	
128. Ugotovitve in stališča o gospodarskih gibanjih, skupni in splošni porabi ter uresničevanju resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1983	15		115. Poročilo o izidu referendumu spremembe namembnosti krajevnega samoprispevka v krajevni skupnosti Cankova za naselje Cankova	14	
129. Ugotovitve, stališča in predlogi k planu zaposlovanja občine M. Sobota za leto 1984	15		116. Sklep o uvedbi spremembe namembnosti krajevnega samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Cankova-naselje Cankova	14	
216. Ugotovitve in stališča o oceni gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe ter uresničevanje resolucije občine M. Sobota v I. polletju 1984	25		138. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za območje krajevne skupnosti Hodoš	15	
217. Ugotovitve, stališča in usmeritve o delovanju hišne samouprave v občini Murska Sobota	25		139. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za območje krajevne skupnosti Šalovci	15	
231. Ugotovitve in stališča o gospodarskih gibanjih, gibanju skupne in splošne porabe ter uresničevanju resolucije občine Murska Sobota v I. polletju 1984	28		141. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za območje krajevne skupnosti Čepinci	16	
232. Smernice za pripravo dolgoročnega plana občine Murska Sobota	28		143. Sklep o uvedbi samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Selo-Fokovci	16	
238. Spremembe stopenj krajevnega samoprispevka od katastrskega dohodka v občini Murska Sobota	28		144. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Ratkovci	16	
258. Spremembe in dopolnitve družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985	32		162. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Hodoš	19	
266. Sklep o izvolitvi članov Izvršnega sveta Skupščine občine M. Sobota	32		163. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Šalovci	19	
— RESOLUCIJE, DRUŽBENI DOGOVORI, SAMOUPRAVNI SPORAZUMI			164. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Čepinci	19	
1. Resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Murska Sobota v letu 1984	1		165. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka na območje krajevne skupnosti Lipovci	19	
26. Samoupravni sporazum o ustanovitvi telesnokulturne skupnosti občine Murska Sobota	5		202. Sklep o uvedbi samoprispevka za območje krajevne skupnosti Lipovci	22	
61. Družbeni dogovor o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva v občini Murska Sobota	10		230. Popravek sklepa o uvedbi samoprispevka za območje KS Lipovci	27	
171. Samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti socialnega skrbstva M. Sobota	20		239. Sklep o prenehanju veljavnosti sklepa o uvedbi samoprispevka za naselja Ratkovci in Kančevci	28	
172. Samoupravni sporazum o ustanovitvi Kulturne skupnosti M. Sobota	20		255. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Tišina, naselje Borejci, Gradišče, Renkovci, Tropovci, Vanča vas, zaselek -TOMI- Vanča vas-Borejci	31	
204. Popravek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi občinske skupnosti socialnega skrbstva Murska Sobota	22		256. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Gederovci, naselje Gederovci	31	
205. Popravek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Kulturne skupnosti občine M. Sobota	22		259. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Černelavci, naselje Polana	32	
— PRAVNI AKTI IS			260. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Puconci	32	
37. Sklep o javni razgrnitvi osnutka novelacije zazidalnega načrta za območja pri -AGROSERVIS- v M. Soboti	6		270. Sklep o uvedbi samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Gederovci, naselje Gederovci	33	
11. Odredba o spremembi in dopolnitvi odredbe o določitvi prednostnih in stranskih cest na območju občine Murska Sobota	2		271. Sklep o uvedbi samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Tišina, naselje Borejci, Gradišče, Rankovci, Tropovci, Vanča vas in zaselek -ROMI- Vanča vas-Borejci	33	
14. Odredba o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih in drugih preiskavah v letu 1984 na območju občine Murska Sobota	3		272. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka Krajevni skupnosti Moravske Toplice	33	
108. Odredba o obveznem ležanju pokojnikov do pogreba v mrliški veži za naselje Petanjci	13		DRUGI PRAVNI AKTI ORGANIZACIJ IN SKUPNOSTI		
148. Odredba o pristojbinah za stroške poslovanja veterinarsko-higienske službe v občini Murska Sobota	17		8. Priporočilo o izkazavanju sredstev, združenih v območni samoupravni interesni skupnosti za PTT Promet Murska Sobota	1	
170. Odredba o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini Murska Sobota	20		34. Statut telesnokulturne skupnosti občin Murska Sobota	6	
220. Sklep o cenah nekaterih komunalnih storitev v občini Murska Sobota	25		62. Merila in kriteriji za oddajo stavbnih zemljišč družbene lastnine v občini Murska Sobota za gradnjo družinskih stanovanjskih hiš in obrtnih delavnic v občini M. Sobota	10	
221. Sklep o povečanju cen stanarin in najemnin v občini Murska Sobota	25		63. Sklep o valorizaciji meril za določanje stroškov za pripravo in opremo stavbnih zemljišč za neusmerjeno gradnjo v mestu M. Sobota	10	
253. Odredba o javni razgrnitvi osnutka novelacije zazidalnega načrta za območje Zdravilišča -Moravske toplice- v k. o. Moravci	30		64. Sklep o valorizaciji stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota	10	
254. Odredba o javni razgrnitvi osnutka novelacije zazidalnega načrta za območje mesta Murska Sobota med Stefana Kovača, Kocijevo, Cankarjevo, Kopitarjevo in Prežihovega Voranca ulico	30		186. Sklep Skupščine Samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota	21	
36. Sklep o javni razgrnitvi osnutka novelacije zazidalnega načrta za območje med Bakovsko, Cankarjevo, Mladinsko, Trstenjakovo ul. v M. Soboti	6		190. Sklep Samoupravne stanovanjske skupnosti občine M. Sobota o spremembi prispevne stopnje	21	
— AKTI KRAJEVNIH SKUPNOSTI			191. Sklep o povišanju najemnin za poslovne prostore in garaže v občini M. Sobota	21	
5. Poročilo o izidu referendumu v krajevni skupnosti Tešanovci za naselja Mlajtinci in Lukačevci	1		200. Statut kulturne skupnosti Murska Sobota	22	
6. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja JS Tešanovci naselij Mlajtinci in Lukačevci	1		201. Statut občinske skupnosti socialnega skrbstva Murska Sobota	22	
15. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka v krajevni skupnosti Gančani	3				
24. Sklep o razpisu referendumu za spremembo namembnosti in dopolnitve samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Martjanci-naselje Nemčavci	4				

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 Glasbena oddaja, 16.30 Aktualno v petek, 12. aprila (mladinska oddaja, Kam konec tedna, Najbolj iskane plosče preteklega tedna), 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.45 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.15 — 23.55 Teletekst RTV Ljubljana, 17.30 Poročila, 17.35 Spored za otroke, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Reševanje z vođe, izobraževalna oddaja, 20.05 Ko se korenin zavemo: Pred viharjem, 1. del dokumentarne serije, 21.00 Ne prezite, 21.15 M. Spillane: Mike Hammer, ameriška nanizanka, 22.10 TV dnevnik II, 22.20 Ulzana gre v napad, ameriški film

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli, 16.30 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.30 TV koledar, 17.45 Mama, oče in jaz, 18.15 Izobraževalna oddaja, 18.45 Poveška zvon, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Mike Hammer, 21.00 Zabavna oddaja, 21.45 Dnevnik, 22.00 Gost urednik

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.10 Poročila, 16.30 Eci, peci pec, 16.55 Čas v sliki za mladino, 17.05 Ostržek, 17.30 Risanka, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Akti X, Y — nerešeno, 21.15 Modna revija, 21.20 Veseli Jocker, 22.05 Šport, 23.05 Akti X, Y — nerešeno, 23.10 Ameriška glasbena lestvica

Drugi program

16.25 Jean Christophe (nadaljevanje), 17.15 Svet živali, 18.30 Hiša na trgu Eaton, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Med umetnostjo in trgov, 21.15 Čas v sliki z Politiko v petek, 22.05 Mrtev Amigo (film), 23.40 Munsterjevi

TV MADŽARSKA

9.00 Šolska TV, 9.20 Ponovitve: 1. Pionirji fotografije, 2. Vlak za Istanbul, 15.45 Šolska TV, 15.55 Pojoče orodje, 16.20 Sedem zgodb o prvi ljubezni, TV film, 17.25 Poštni predal 250, 17.50 100 mojstrov, 18.00 Novi reflektor, 20.00 Jane išče delo, TV film, 20.55 Narodne za zboro, 21.00 Auschwitz in zavezništvo, dokumentarni film, 22.30 TV dnevnik

TV KOPER

14.15 TV — novice, 14.20 Koncert skupine »Duran Duran« / II. del, 15.00 Madam Bovary / TV — nadaljevanje, 16.10 Risanke, 16.25 Zgodovinski dokumentarec, 17.00 Delta / Medicinska oddaja, 17.55 TV — novice, 18.00 Športa oddaja, 19.00 Odprta meja / informativna oddaja v slovenskem jeziku, videotelex, 19.30 IVD — stičišče, 19.50 Z nani ... v studiu, 20.25 Mojze / TV nanizanka — II. del, 21.35 Dokumentarec, 22.10 IVD vse danes, 22.20 Visok pritisk / glasbena oddaja, 23.30 Lovci na zlato / film

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Aktualno v soboto, 13. aprila (sobotna reportaža, Iz društvene dejavnosti, Svet računalništva), 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

7.45—00.05 Teletekst RTV Ljubljana, 8.00 Poročila, 8.05 Otroška matineja — ponovitev oddaj, 9.20 Danyjevo jajce, avstralski TV film, 10.20 Republiška revija MPZ — Zagorje 84, 10.55 Ob obletnici preboja Sremske fronte, prenos, 12.30 Ljudje in zemlja, ponovitev, 13.00 Čudeži narave: Dežela kivija, kanadska poljudnoznanstvena serija, 13.25 Poročila, 13.30 Pričevanja o Edvardu Kardelju: Smeri, ponovitev zadnjega — 7. dela dok. serije, 14.25 Računalništvo, ponovitev, 2. dela angleške izobraževalne serije, 15.15 Rodna vas, japonski mladinski film, 17.00 PJ v košarki — 3. tekma polfinala v odmoru ..., 18.35 Boj za obstanek: Lovci Okavanga, angleška dok. serija, 20.00 Orel je pristal, angleški film, 22.05 Zrcalo tedna, 22.30 Dnevi jugoslovanske glasbe — Opatija 85, posnetek, 00.00 Poročila

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli, 15.45 Sedem TV dni, 16.15 Narodna glasba, 16.45 Poročila, 16.50 TV koledar, 17.00 Rokomet: Metaloplastika — Atletico, 18.25 Dosje, 19.10 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Francoska zveza I., 21.45 Dnevnik, 22.00 Bukarešta

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.35 Družinski spored, 13.10 Poročila, 14.15 Ti si zame svet (film), 16.00 Halo Spencer, 16.30 Risanka, 16.55 Čas v sliki za mladino, 17.05 Gradbišče, 17.30 Flipper, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Tedenski TV spored, 18.25 V soboto zvečer, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Glasbena stojnica, 21.50 Šport, 22.50 Michael Heltau Show, Drugi program 15.30 Takrat, 15.35 Tedenski TV spored, 16.00 Torzo in celota, 17.00 Ljuba družina, 17.45 Kdo me hoče? 18.00 Tednik, 19.25 Nogomet, 19.00 Filmske novitete, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Kruh in čokolada, 22.05 Poročila, 22.15 Vrnitev na planet opic (film).

TV MADŽARSKA

8.20 Ponovitve do 12.50, 14.55 Rastlinski svet, 8. So delovanje z žuželkami, 15.25 Cimbora, literarni magazin, 16.15 Naj ... nenavadni rekordi in rekordeji, 17.10 Kuharska knjiga, 17.30 Moda 85, 18.05 Objektiv, dejstva o svetu socializma, 10.00 Telepodij, kabaret, 21.20 Umetnina tedna, 21.25 Balet, 21.40 Sedmi križ, amer. film, 23.30 TV dnevnik

TV KOPER

14.15 TV — novice, 14.20 Vprašanje krivde / film, 15.55 Oder / variete, 17.00 Košarka / jugoslovansko prvenstvo, 18.30 Velike razstave / dokumentarna oddaja, 19.30 IVD — stičišče, 19.50 Helzacomie / hum. oddaja, 20.25 Obupane ženske / film, 22.10 IVD — vse danes, 22.20 Pogled na svet / aktualna oddaja, 23.00 Zdravnik in pacient / medicinska oddaja

RADIO MURSKA SOBOTA

10.05 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 Srečanje na pomurskem valu, 12.00 Spored v madžarskem jeziku, 13.00 Doma in onkraj meja, 13.30 V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humor), 14.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

8.20—13.35 in 14.45—22.40 Teletekst RTV Ljubljana, 8.35 Poročila, 8.40 Otroška matineja, 10.55 Festival domače zabavne glasbe — Ptuj 84, 5. oddaja, 11.35 625, oddaja za stik z gledalci, 12.00 Pod lipo, prenos iz Krasinca (Bela Krajina), 13.30 Poročila (do 13.35), 15.00 Kože, ponovitev, 16.10 Poročila, 16.15 Pastir s hribov, ameriški film, 17.50 TV kviz, 18.50 Knjiga, 20.00 Geniji ali genijaki: Dolga je pot, 8. — zadnji del nadaljevanke, 21.00 Beseda da besedo, pogovor z Jurijem Gustinčičem, 21.30 Gimnastika za pokali Ljubljane 85, reportaža, 21.45 Športni pregled, 22.35 Poročila

TV ZAGREB

9.20 Poročila, 9.30 Nedeljsko dopoldne za mladino, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Jugoslavija, dober dan, 14.00 Na svoj način, 14.15 Proti vetru, 15.05 V nedeljo, 17.15 Če se srečamo (film), 18.55 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Narasla reka (drama), 21.00 Dnevi zmage, 21.45 Športni pregled, 22.30 Dnevnik

TV AVSTRIJA

11.00 Tiskovna ura, 12.00 Računalniška družina, 12.45 Usmeritev, 15.00 Ljubezen je močnejša (film), 16.20 Religija, 16.30 Ena, dva ali tri, 17.15 Risanka, 17.40 Čeladek, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Kaitiski markiz (TV drama), 22.30 Nočni studio

Drugi program

9.00 Matineja, 11.25 Brezme sanj, 15.00 Športno popoldne, 17.00 Samo tri takte, 17.45 10 najpopularnejših, 18.30 Brez nagobčnika, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Mesto zločina, 21.45 Poročila, 21.50 Denver, 22.35 Šport, 22.55 Zrcalo Alemanov, 23.25 Tarrantela (balet).

TV MADŽARSKA

8.30 Spored za otroke, 9.45 Plavanje, 10.50 Naša zastava, 11.20 Glasbeni butik, 13.25 Poje 50 let J. Dory, 14.10 Goslinčarka, komedija, 16.00 Napoved sporeda, 16.30 Spomini, prijateljstva, želje ... 18.00 Delta, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.05 Derrick, kriminalka, 21.10 Družabna igra, 21.50 Srečanje z Györgyem Lukacsom, 22.45 Poročila

TV KOPER

14.15 Videomix / ponovitev, 16.20 Reka S. Lovrenca / dok. oddaja, 16.50 Italija: srce in sponon / dok. oddaja, 17.50 Krajja griča / Tv film, 19.00 Dokumentarna oddaja, 19.30 Anno Domini 1573 / Tv nadaljevanje, 20.25 Operetni večer: Ples v Savoyu, 22.00 Kondorjev let / dok. oddaja, 23.00 Check up / medicinska oddaja

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 Po domače, 16.30 Aktualno v ponedeljek, 15. aprila (šport, Priporočajo vam), 18.00 Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.45 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.15—22.35 Teletekst RTV Ljubljana, 17.30 Poročila, 17.35 Pogled, poučnozabavna nanizanka TV Sarajevo, 18.00 Zima v dolini ribnikov, 18.25 Podravske obzornik, 18.45 Zdravo, mladi, 20.05 J. D. Valcroze: Pogrešam ga, 3. del francoske nadaljevanke, 21.05 Spoznano — neznano, oddaja o znanosti, 21.45 Mednarodni baletni gala koncert — 2. del, oddaja TV Novi Sad, 22.20 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:

7.30 Beograjski TV program, 18.55 Premor, 19.00 Indirekt, oddaja o športu, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Znanost in mi, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.05 Glasbena medigra, 21.25 Dinastija, 42. del ameriške nadaljevanke, 22.15 Kronika Messa (do 23.00)

ljubljanska banka

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli, 16.30 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Otroški pisatelji, 18.15 Izobraževalna oddaja, 18.45 Zdravo mladi, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Ena polovica dneva (TV drama), 21.30 Svet danes, 22.00 Izbrani trenutki, 22.05 Dnevnik, 22.25 En avtor, en film

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Eci, peci, pec, 16.55 Čas v sliki za mladino, 17.05 Risanka, 17.30 George, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport v ponedeljek, 21.15 Ceste San Francisco, 22.05 Židi v Moskvi,

Drugi program

17.15 Varuhi biološkega jaza, 18.00 Svet živali, 18.30 Hiša na trgu Eaton, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zgodbe iz Shillingburyja, 21.00 Novo v kinu, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Schilling, 22.05 Roke nad mestom (film).

TV MADŽARSKA

NI SPORODA

TV KOPER

14.15 TV — novice, 14.20 Za uho in oko / glasbena oddaja, 15.00 Zlodejeve igre / Tv nadaljevanje, 16.10 Risanke, 16.45 Zdravnik in otrok, 17.55 TV — novice, 18.00 Športna oddaja, 19.00 Odprta meja / informativna oddaja v slovenskem jeziku, videotelex, 19.30 IVD — stičišče, 19.50 Nove poti do zdravja / dok. oddaja, 20.25 Športni pregled, 21.00 Vprašanje krivde / film, 22.00 V premoru IVD vse danes, 22.10 Marchandova linija / Tv film

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 Vrtiljak popevkarskih novosti, 16.50 Aktualno v torek, 15. aprila (gospodarska tema, Predstavljamo vam, Iz krajevnih skupnosti), 18.00 Sotočje, 19.00 Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.55 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 16.00—00.05 Teletekst RTV Ljubljana, 16.15 Šolska TV, 17.30 Poročila, 17.35 Pedenjžep, 18.05 Miti in legende — Antični miti: Argonavti, nanizanka, TV Beograd, 18.25 Zasavski obzornik, 18.40 Periskop, 20.05 J. Keun: Po polnoči, zahodnonemška drama, 21.55 Omizje, 00.00 Poročila Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV dnevnik, 17.45 Vana z oceana, otroška oddaja, 18.15 Knjige in misli, 18.45 Zeleli ste, pogledje, zabavna oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 PJ v košarki, prva tekma finala, prenos (slov. kom.), v odmoru propagandna oddaja, 21.30 TV pesmarica, oddaja narodne glasbe, 21.25 Zrebanje Lota (samo za Lj 2), 22.30 Dokumentarna oddaja (do 23.15)

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli, 16.30 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Otroška oddaja, 18.15 Knjige in ideje, 18.45 Zeleli ste — pogledje, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Teme in dileme, 20.55 Osmi potnik (film), 22.45 Dnevnik

TV AVSTRIJA

6.30 SP v boks — srednjeteška kategorija, 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Eci, peci, pec, 16.55 Čas v sliki za mladino, 17.05 Risanka, 17.30 Tudi hec mora biti, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranjepolitična reportaža, 21.15 Bogati in revni, 22.00 Iz filmskega sveta Drugi program 17.00 TV v šoli, 17.30 Usmeritev, 18.00 Očarljiva jannie, 18.30 Trdo a pristrčno, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Avstrijski kviz, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Klub 2

TV MADŽARSKA

8.15 Šolska TV, 9.50 Zrebanje Lota, 10.00 Pozna ljubzen, pon. 14.55 Šolska TV, 16.35 Računalništvo, tečaj Basic, 17.10 Soodvisnosti: J. Burke o minljivosti, 18.10 Bodite moj gost: Kata Csongradi, 19.00 Mini studio, 20.00 Arhiv smrti, 3. del nemške nanizanke, 21.05 Studio '85, kulturni tednik, 22.05 Ponujam za koriščenje v gospodarstvu, 22.45 TV dnevnik

TV KOPER

14.15 TV — novice, 14.20 Za uho in oko / glasbena oddaja, 15.00 Zlodejeve igre / Tv nadaljevanje, 16.25 Zgodbe o ptičih Tv film, 16.55 Risanke, 17.30 Ustvarjalnost, 17.55 TV — novice, 18.00 Danes odbojka / rubrika, 19.00 Odprta meja / informativna oddaja v slovenskem jeziku, videotelex, 19.30 IVD — stičišče, 19.50 Po sledovih prednikov / rubrika, 20.25 Gore sveta / dok. oddaja, 21.35 Stojte ali sede / aktualna oddaja, 22.00 IVD — vse danes, 22.10 Košarka, jugoslovansko prvenstvo, 23.40 Zdravnik in pacient, medicinska oddaja, 20.25 Gore sveta, dok. oddaja

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 Aktualno v sredo, 17. aprila (pogovor v živo, Iz delovnih kolektivov), 18.00 — »21-232« — glasbeno-propagandna oddaja, 19.00 Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.15 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.15—22.55 Teletekst RTV Ljubljana, 17.30 Poročila, 17.35 Spored za otroke: Slovenske ljudske pravljice: O pustu, 17.50 Ko je pomlad: Deklica in zajček, nanizanka (čb), 18.25 Dolenski obzornik, 18.40 Računalništvo, angleška izobraževalna serija, 20.05 Film tedna: Fitzcarraldo, zahodnonemški film, 22.40 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV dnevnik, 17.45 Sokoli, otroška serija, 18.15 Človečnost v vsakdanjem življenju, izobraževalna oddaja, 18.45 Sirojska folklora, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Koncert v galeriji Sannu: Glasba D. Radiča, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.05 Ena ženska, en otrok, dokumentarna oddaja, 22.05 6. zagrebški sejem jazza, 22.50 Kronika Messa (do 23.35)

TV ZAGREB

8.35 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Sokoli, 18.15 Humanizem vsakdanjka, 18.45 Sirojska folklora, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.30 Dnevnik, 22.50 Športni pregled

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Ti si moj svet (film), 13.10 Poročila, 16.30 Lutke, 16.55 Čas v sliki za mladino, 17.05 Mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 TV film, 21.15 Colombo, 22.30 Videoteka,

Drugi program

15.45 Iz parlamenta, 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Policijska postaja I., 18.30 Hiša na trgu Eaton, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Kulturni žurnal, 22.30 Umetnine

ljubljanska banka

TV MADŽARSKA

8.10 Šolska TV, 9.45 Ponovitve: 1. Delta, 2. Afrika je daleč, 3. Poseben oddelek, 14.40 Šolska TV, 16.30 Blesči, zvezda moja, sovjetski film, 18.15 Kdor ljubi cvetlice ... 19.20 Avstrija — Madžarska, kvalifikacijska nogometna tekma za svetovno prvenstvo, prenos iz Dunaja, 21.15 TV dnevnik, 21.45 Pravi primeri, 22.25 TV dnevnik, himna.

TV KOPER

14.15 TV — novice, 14.20 Za uho in oko / glasbena oddaja, 15.00 Zlodejeve igre / Tv nadaljevanje, 16.20 Risanke, 16.50 George / Tv film, 17.20 Obnašanje živali / dok. oddaja, 17.55 TV — novice, 18.00 Čas za rugby, 19.00 Odprta meja / informativna oddaja v slovenskem jeziku, videotelex, 19.30 IVD — stičišče, 19.50 Šamangenost v Milanu / 2. del, 20.25 Dramski večer: »Trifusa Bazaar«, 21.40 IVD — vse danes, 21.50 Videomix / glasbena oddaja / film

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 Iz sveta resne glasbe, 16.30 Aktualno v četrtek, 18. aprila (kultura, Iščemo odgovore na vaša vprašanja, prispevek s področja SLO in DS), 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.00 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 16.00—22.30 Teletekst RTV Ljubljana, 16.15 Šolska TV, 17.30 Poročila, 17.35 Spored za otroke, 18.25 Obalnokraški obzornik, 18.40 Bela vrana, dokumentarna oddaja, 20.05 Tednik, 21.15 D. du Maurier: Krčma »Jamaica«, 1. del angleške nadaljevanke, 22.15 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV dnevnik, 17.45 Na črko, na črko, otroška oddaja, 18.15 Rudarstvo in kovinarstvo BiH v srednjem veku, 18.45 S 15. mednarodnega festivala jazza v Beogradu, 18.30 TV dnevnik, 20.00 Večni klic, 5. del sovjetske nadaljevanke, 21.05 Poročila, 21.10 Umetniški večer: posnetek gledališke predstave z Messa do (22.40)

ljubljanska banka

TV ZAGREB

8.30 TV v šoli, 16.35 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Otroška serija, 18.15 Znanost, 18.45 Beograjski jazz — festival, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Spekter, 21.05 Kvizkolekta, 22.15 Dnevnik

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.10 Poročila, 16.30 Mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 21.50 Šport, 23.00 Izpa pisalne mize

Drugi program 16.00 Iz parlamenta, 17.15 Svet živali, 18.00 TV kuhinja, 18.30 Hiša na trgu Eaton, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Peti letni čas, 21.15 Čas v sliki, 21.50 Kavarna Central

TV MADŽARSKA

8.10 Šolska TV, 9.15 Ponovitve: 1. Draga, jaz se ločujem! 2. Pionirji fotografije, 11.10 Tekma za aerodinamičnost, 14.20 Šolska TV, 16.00 Kratki film, 17.00 Pedagoški forum, 17.35 TV borza, 17.45 Telesport, 18.15 Menjava brzine, reportaža, 20.00 Majdirovspomini, TV film, 21.30 Panorama, 22.35 Narodne za zboro

tedenski koledar

PETEK, 12. april — Lazar SOBOTA, 13. april — Ida NEDELJA, 14. april — Valerij PONEDELJEK, 15. april — dan železničarjev
TOREK, 16. april — Bernardka SREDA, 17. april — Rudolf CETRTEK, 18. april — Konrad

kino

»PARK« MURSKA SOBOTA

12. aprila ob 18. uri hongkongski film: NORA MISIJA in ob 20. uri zahodnonemški film: ŠEST ŠVEDINJ Z BENCINSKE ČRPALKE; ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.

14. aprila ob 16. in 18. uri hongkongski film: NORA MISIJA in ob 20. uri zahodnonemški varni film: ŠEST ŠVEDINJ Z BENCINSKE ČRPALKE; ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.

15. in 16. aprila ob 18. in 20. uri ameriški film: VIGILANTE;

17. aprila ob 18. in 20. uri ter 18. aprila ob 18. uri angleški film: DOMOV PRED POLNOČJO in ob 20. uri francoski film: OTOK STRASTI; ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.

LEDAVA

13. aprila ob 17.30 in 20. uri ameriški film: METEOR;

14. aprila ob 17.30 in 20. uri ameriški film: TOVORNJAK SMRTI;

14. aprila ob 10. uri ameriška risanka: TOM IN JERRY NAJBOLJŠA SOVRAŽNIKA;

18. aprila ob 17.30 in 20. uri hongkongski film: MORILEC IZ TEMPLJA ŠAOLIN.

prodam

FIAT 126 P, star tri leta, prev. 28.000 km, prodam. Puconci 50. M-1540

OJACEVALEC ZA KITARO FENDER TV IN REVERB, 100 W, efekte, kompresor (BOSS) IN FLANGER (IBANEZ), prodam. Milan Benkič, Bodonci 92. M-1541

OPEL ASCONO 1.2, letnik 1978 november, rdeče barve, prodam. Informacije po 18. uri: telefon 72-645. M-1544

MOPED 15 SLC prodam. Telefon 78-632. M-1545

BELO REPO, večjo količino, prodam. Gostan, Lipa 162. M-1546

PEČ STADLER, 40.000 kal., za centralno kurjavo, prodam. Ignac Maučec, D. Bistrica 43. M-1547

SEMENSKI OVES, večjo količino, prodam. Panovci 7. p. Križevci v Prekmurju. M-1549

LADO 1200, letnik 1975, prodam. G. Petrovič 6. M-1550

SILAŽNO KORUZO prodam. Jamna 7. p. Videm ob Ščavnici. M-1551

ZASTAVO 750 S prodam. Ivan Potočnik, Bakovci, Soboška 10. M-1552

P 125, letnik 1976, odlično ohranjen, poceni prodam. Dušan Jošt, Gornja Radgona, Partizanska 30, telefon 74-135. M-1553

GOSTILNO Z GOSPODARSKIM POSLOPIJEM IN NOVO HIŠO NA PROGI Lendava — Čakovce prodam. Manja Turk, Štrukovci 35. Selnica. M-1554

ŠIVALNI STROJ SINGER PRODAM. Soti. Kroška 17. M-1555

KORUZO V ZRNJU PRODAM. M. Sobota, M. Kuzmiča 37. M-1582

POHIŠTO ZA DNEVNO SOBO: omaro, 2 kavča, tri fotelje in mizico, prodam. Marič, Rankovci 31. M-1583

SUHE HRASTOVE PLOHE, 5 cm, prodam. Stanjevci 101. M-1584

KOMPLETNO POHIŠTO ZA KUHINJO IN SPALNICO, opremo za kopalnico in radio prodam. Lendavska 22. M-1585

LADO 1200 S, staro 15 mesecev, prodam. Naslov v upravi lista. M-1586

ŠKODO Š 100, leto izdelave 1973, piva registracija 1976, ugodno prodam. Telefon po 15. uri: 24-410. M-1587

SENO PRODAM. Turnišče, Pod logom 20. M-1588

FIAT 850, star dve leti, prodam. Melinci 153, telefon po 19. uri: 71-260. M-1589

ZAZIDALNO PARCELO V SEBEBORCIH, 12 arov, prodam. Informacije: Sebeborci 80. M-1590

ZETOR KRISTAL 8011, letnik 1974, prodam ali zamenjam za 5040 ali steyr 430. Bakovci, Prečna 18, telefon 76-106. M-1591

KORUZO NA STORŽIH, IN SENO IN JEČMEN PRODAM. Majinci 26. p. Martjanci. M-1557

SENO IN VINO (ŠMARNICO) prodam. Več travnikov oddam v najem. Gizela Malačič, Kančevci 23. M-1558

SAAB, 96 V, letnik 1972, garažiran, dobro ohranjen, prodam za 400.000 din. Telefon od 19. do 21. ure: 21-097. M-1559

SENO V KOŠAROVCIH PRODAM. Kutoš, M. Sobota, Št. Kuzmiča 15. M-1560

PARCELO Z LOKALNISKOM DOKUMENTACIJO UGODNO PRODAM. Informacije pri Kardošu, Štefana Kovača 29/1—3. M-1561

OPRAVLJAM VSA ELEKTROINSTALATERSKA DELA — HITRO IN KAKOVOSTNO. ZA OBISK SE PRIPOROČA MARTIN TRATNJEK, elektroinstalatstvo in mehanika, Turnišče, Štefana Kovača 28.

MLADE VOLČJAKE PRODAM. Domajinci 26. M-1564

MALE PUJSKE PRODAM. Magdič, Muzge 1 — pri letališču. M-1565

VISOKOTLAČNO STISKALNICO ZA BALIRANJE (POLJSKO) prodam. Ropoča 64. M-1566

ARANŽIRAN AKVARIJ PRODAM. Milan Marič, Staneta Rozmana 12, telefon 26-130. M-1568

KAVČ GARNITURO, raztegljivi v trised in preprogo prodam. Danč, Kapca 74 a. M-1569

2 MESECA STAREGA NEMŠKEGA OVČARJA, odličnih staršev, prodam. Telefon od 12.—14. ure: 22-411.

FIAT SPECIAL 127, star 2,5 leta, rdeče barve, opremljen, prodam. Informacije po telefonu 22-214. M-1593

FORD TAUNUS 1.6, letnik 1981, prodam. Novak, Titova 9, Murska Sobota, telefon 22-304. M-1594

ZASTAVO 750, registrirano do novembra 1985, nujno prodam. Dankovci 26. M-1595

SOBNA VRATA Z OKVIRJEM, dobro ohranjena, prodam. Haki. Mladinska 10. M-1596

AUDI 60 PRODAM. Informacije: VRTNARSTVO SOBOTA — dopolne ali popoldne 22-267. M-1597

BREJO KRAVO in 80 arov borovega gozda prodam. Rumičev breg 17. Moravske Toplice. M-1494

TRAVNIK v k. o. SREDNJA BISTRICA, 28 arov, prodam. Gornja Bistrica 77. M-1497

PRALNI STROJ GORENJE prodam. Staneta Rozmana 12, 6. nadstropje, stanovanje 26. M-1498

ZASTAVO 850, staro dve leti, registrirano do novembra, prodam. Tešanovci 21. M-1499

DVE KRAVI s teletom ali brez prodam. Cven 27. p. Ljutomer. M-1500

ŽITNI KOMBAIN EPLLE 211, v dobrem stanju, z novim motorjem, prodam. Naslov v upravi lista. M-1501

GLASILO občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1. Ureja uredniški odbor:

Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Gontér Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarskopropagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona 74-597, dopisništvo Lendava 75-085 in dopisništvo Ljutomer 81-317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 1.600 din, polletna 800 din; letna naročnina za tujino 318 ASch. 45 DM, 19 Can dol., 13 USA dol., SFR 39; letna naročnina za delovne organizacije 2.000 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176. Cena posamezne številke je 40 din. Tiska CGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljne davka od prometa proizvodov.

DOBIMO SE V CAFE BARU TRIJ Lendavska 19/b Murska Sobota

SENO PRODAM. Tešanovci 111. M-1502

KGRUZO NA STORŽIH IN SENO PRODAM. Lipovci 50. M-1504

SENO V BALAH PRODAM. Kuzma, Puževci 1. M-1505

KOSILNICO BCS PRODAM. Ivanovci 37 a. p. Fokovci. M-1506

KITARSKI OJACEVALEC PEAVEY, model RENORN, 160 W, nov, in električno kitaro HB — kopija GIBSON z uglaševalcem Perl TC 103 in kovčkom prodam. Zvonko Zorjan, Petanjci 51 a. 69251 Tišina. M-1507

BOBNE TAMA XTRASUPERSTAR, globoke, s CINE-LAMI PEISTE IN KONGA AS-SBA prodam. Vlado Mičev, Vinaka Megle 10. M. Sobota. M-1508

SENO PRODAM. Puconci 45. M-1509

TRACNO ŽAGO BLECK DECKER, manjšo, električno brizgalko za barvanje ter televizor, črno-beli, prodam. Žekš, Lendavska 26 b, telefon (069) 24-867. M-1510

KOMBI AF, star dve leti, prodam. Satahovci 32. M-1511

SENO PRODAM. Naslov v upravi lista. M-1512

ŠKODO 110 L, obnovljeno, prodam. Satahovci 18. M-1513

ZASTAVO 850, letnik 1984, prodam. Informacije popoldne: telefon 73-589. M-1514

TOMOS AVTOMATIK PRODAM. Borejci 29. p. Tišina. M-1515

LADO 1600 prodam. Ogled po 15. uri. Miklošičeva 13. M-1516

DIANO 6 PRODAM. Krajna 10. p. Tišina. M-1517

RENAULT 4, letnik 1976, prodam. Bogojina 28. M-1518

OBRAČALNIK, nerabljen, prodam. Črenšovci 67. M-1519

126 P, letnik 1979, prodam. Stanko Mencinger, Krajna 58, telefon (069) 72-901. M-1520

TRAKTOR IMT 542, nov, prodam. Naslov v upravi lista. M-1521

SEMENSKI KROMPIR IGOR PRODAM. Telefon 70-236 ali 70-377. M-1522

SENO PRODAM. Puhan, Vučja gomila 25. p. Fokovci. M-1523

MOPED 14 M PRODAM. Markovič, G. Črnci 26. p. Cankova. M-1524

ZASTAVO 101, letnik 1977, obnovljeno, ugodno prodam. Forjan, Melinci 131. M-1525

MOTORNO ŽAGO HUSQVARNA prodam. Meričnjak, Bukovnica 29. M-1526

KOSO DUBRAVA PRODAM. Polana 46. p. Puconci. M-1527

BMW 1502 prodam. Brunec, Murska Sobota, Alija Kardoša 8. M-1528

FANTOVSKO KOLO S PRESTAVAMI UGODNO PRODAM. Murska Sobota, Vrazova 14. M-1529

MOTORNO KOLO (primereno za invalida), prodam. Pečarovci 92. M-1530

RENAULT 4, registriran do leta 1986, prodam. Martin Smodiš, Odranci 85. p. Črenšovci. M-1531

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem v centru Bakovec prodam. Bakovci, Stara 4. M-1532

HLEVSKI GNO (svinjski), večjo količino, prodam. Telefon 76-596. M-1533

LADO 1200, letnik 1976, registrirano do 30. 10. 1985, ugodno prodam. Telefon 74-347. M-1534

KRAVO, brejo osem mesecev, prodam. Lipovci 19. M-1535

VARNOSTNI LOK ZA TRAKTOR DEUTZ in hrastove hlode, 2 m³, prodam. Bakovci, Zvezna 6. M-1536

OSEBNI AVTO 125 P, registriran do marca 1986, prodam. Jože Horvat, Ratkovci 17. p. Prosenjakovci. M-1537

VELIKOCVETNE MACHEHE PRODAM. Petrijan, Puconci 89 c. M-1538

TRIFAZNO VODNO ČRPALKO z rezervoarjem in avtomatom prodam. Murska Sobota, Ciril Metodova 36. M-1539

TRAKTOR DEUTZ 6006 S in ŠTORE 502 prodam. Avgust Lovrec, Preseka 14, 42306 Macinec. IN-209

KOMFORTNO DVOSOBNO STANOVANJE V MURSKI SOBOTI prodam. Podrobnejše informacije dobite v odvetniški pisarni Danila Harija, Murska Sobota, ali po telefonu 23-122. M-1326

HIŠO, zgrajeno do I. faze, z vso komunalno in gradbeno dokumentacijo, lepim sadovnjakom in nekaj obdelovalne zemlje v Bučkovcih prodam. Telefon 76-589. M-1404

PRITLIČNO HIŠO (dvojček), z vrtom in dvoriščem v središču Beltincev prodam. Naslov v upravi lista. M-1271

AVTO 125 P, letnik 1979, prodam za 150.000 din. Kelemen, Černelavci, Avnojska 33, telefon 24-063 ali 22-010 dopoldne. M-1457

GOZD S PARCELO V KRIŽEVCIH, 55 arov, prodam. Les primeren za gradnjo in ostrešja. Kerčmar, M. Sobota, Cankarjeva 50, telefon po 19. uri: 23-712. M-1474

DIANO, letnik 1980, registrirano do marca 1986, prodam. Miklošičeva 14. M-1476

TELICO, brejo pet mesecev, kontrola A, prodam. Rakičan, Panonska 66. M-1478

GOLF, letnik 1983, diesel, prodam. Grad 20. M-1479

KRAVO, brejo štiri mesece, dobro mlekarico, kontrola A, prodam. Peterka, Rakičan, Panonska 37. M-1480

BALIRANO SLAMO PRODAM. Varga, Kupšinci 72. M. Sobota. M-1481

POLONEZ, letnik 1980, ugodno prodam. Boris Stumberger, Rakičan, Lendavska 13. M-1346

VINOGRAD (laški rizling), sadovnjak in rdeče vino, večjo količino, prodam. Logarovci 53 a. p. Križevci pri Ljutomeru. M-1348

MEŠANI GOZD NA LEPEM KRAJU NA GORIČEM, 34 arov, prodam. Naslov v upravi lista. M-1349

FIAT 125 P PRODAM. Vučja vas 42. p. Križevci pri Ljutomeru. M-1350

OSEBNI AVTO FIAT 126 P, letnik 1981, in tovorni avto MAN 6500, kesonar, prodam. Radenci, Finžgarjeva 18, telefon 73-509. M-1364

MERCEDES 220 SE Z 200 D, letnik 1967, motor obnovljen, karoserija rahlo karambolirana, prodam. Jože Zemljčič, Norički vrh n. h., Gornja Radgona, telefon dopoldne 73-541. M-1365

AVTO JUGO 45, letnik 1981, prodam. Informacije: telefon (069) 74-831, int. 230 do 14. ure, po 14. uri pa (069) 74-245. M-1367

LESENO UTO Z OSTREŠJEM, 8 x 16 m, in 3000 kosov opeke, enojna zarez, prodam. Naslov v upravi lista. M-1368

ZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE V GORNJI RADGONI (HERCEGOVŠČAK), s površino 2100 m² (600 m² njive), prodam. Ing. Cizelj, Gornja Radgona, Mladinska 18, telefon 74-646 — zvečer in 063 26-050. M-103

OSEBNI AVTO DATSUN PRODAM. Telefon 22-790. M-1472

BARVNI TELEVIZOR GORENJE ELEKTRONIC in prostonski harmoniki 3- in 4-vrstni, prodam. Šarkanj, Murska Sobota, Mojstrska 2. M-1473

GOLF (ŠTIRI VRATA), prodam. Gančani 123. M-1482

PUHALNIK ZA SENO, TIP PIONIR 2, z vsemi priključki in cevni prodam. Milfelner, Maistrova 24. Maribor, telefon 062 26-611. M-OP

VINSKO KLET Z VINOGRADOM in sadovnjakom ter inventarjem v Jeruzalemu, Plešivica 11 a, prodam. Ogled in informacije v soboto, 13. aprila, od 13. do 16. ure in v nedeljo, 7. aprila, od 9. do 12. ure. M-OP

KOMPLETNO OSTREŠJE, 8 x 8 m, krito z zarezno opeko, prodam. Veržej 148 a. p. Veržej. In-214

VINOGRAD, 11 arov, četrti letnik in travnik, 50 arov, na Stari cesti pri Ljutomeru, prodam. Telefon (068) 81-798. In-213

NAKLADALEC HLEVSKEGA GNOJA LEON, molzni stroj VITREKS in jermenico za traktor STEYR prodam. Naslov v upravi lista. M-1483

LESLIE SOLTON, 100 W (2 M), INTREP, 100 W (8 M), prodam. Kavas, Bakovci, telefon 76-036. M-1486

ZASTAVO 101, letnik 1977, prodam. Cena 180.000 din. Telefon 81-879. M-1487

VINOGRAD V BOGOJINI (ČEREG), 7 arov, prodam. Naslov v upravi lista. M-1488

ŠKROPILNICO KROBATH, 300 l, in osebni avto GOLF PRODAM. Lemerje 29. M-1489

LEPE SADIKE MACEH Z VELIKIMI CVETVI PRODAM. Markiševci 36 b. M-1490

NOVO HIŠO NA 40-ARSKI PARCELI V VERŽEJU 54 prodam. Informacije po telefonu 82-571. M-1491

SENO IN SLAMO V BALAH prodam. Sukič, Strukovci 22. M-1493

MOPED TOMOS 15, letnik 1978, registriran do 19. 9. 1985, prodam. Janez Grnjak, Vogričevci 3 a. p. Ljutomer. In-219

TRAKTOR STEYR, 30 KS, s koso in jermenico, prodam. Stanko Kosi, Ključarovič 33, 62258 Tomaž pri Ormožu. In-222

R 4 GTL, 1108 ccm, letnik 1983, ugodno prodam. Karel Kuzmič, Križevci 51. M-1598

ŠKODO 110 L, letnik 1973, registrirano, ugodno prodam. Cena po dogovoru. Murska Sobota, Prešernova 30, telefon (069) 22-025. M-1599

ZASTAVO 750 LE, staro 16 mesecev, prodam. Naslov v upravi lista. M-1600

RENAULT 4 TLS, letnik 1983, prodam. Skakovci 19. M-1601

ZASTAVO 101, letnik 1978, prodam. Tišina 72. p. Tišina. M-1602

BOJLER, 50 l, ugodno prodam. Gregoričičeva 44. M. Sobota. M-1605

OPEL REKORD 1700, letnik 1973, registriran do decembra, v odličnem stanju, ugodno prodam. Hotiza 167. M-1606

TRAKTOR STEYR, 40 KS, v odličnem stanju, prodam. Ciril Birk, Dob pri Domžalah, Prešernova 5. M-1607

NOVO KAROSERIJO ZA ZASTAVO 750 prodam. Zoltan Belec, Adrijanci 1. p. Petrovci. Informacije: skladišče pivjač ZVEZDA M. Sobota. M-MM

VINOGRAD NA STARI CESTI (šmarnica), 25 arov, južna lega, prodam. Naslov v upravi lista. In-215

ŽETVENO NAPRAVO ZA KOSILNICO BCS PRODAM. Trnje 89. Le-181

OSEBNI AVTOMOBIL ŠKODA 110, obnovljen, registriran, napradaj, Franc Tivadar, Gaberje 124. Le-182

NJIVO V PETIŠOVCIH, 48 arov, primerno tudi za gradbeno parcelo, prodam. Vprašati v ambulanti Martin na Muri. Le-183

SENO PRODAM. Franc Celec, Pečarovci 111. M-1571

MOPED APN 4, dobro ohranjen, prodam. Telefon 25-204. M-1572

PLASTIČNI REZERVOAR ZA OLJE, 3000 l, in otroško kolo, v odličnem stanju (od 4 do 8 let), prodam. Telefon 22-326 ali Ivana Regenta 29. M. Sobota. M-1573

HLEVSKI GNOJ PRODAM. Rakičan, Partizanska 27. M-1575

SORTNI SEMENSKI KROMPIR (DEZIRE, IGOR) prodam. Črenšovci 79 g. M-1576

STISKALNICO ZA BALIRANJE SLAME ZA ŽITNI KOMBAIN KOLA FAVORIT PRODAM. Danilo Petrič, telefon dopoldne 062 74-161. M-1577

DVOREDNI PLETILNI STROJ STANDARD, z garancijo, prodam. Ogled po 15. uri. Talaber, M. Sobota, Lendavska 23 b. M-1578

MLADO KRAVO S TELETOM PRODAM. Renkovci 121. M-1579

ZASTAVO 101, letnik 1976, ugodno prodam. Viktor Sabo, Dolnji Slaveči 30. M-1580

DVOOSNO PRIKOLICO, mo

V SPOMIN

4. aprila 1985 je minilo 40 let, odkar nam je kruta vojna za vedno vzela našo drago in nepozabno mamo

Marijo Jaklin

roj. Perša
iz Dolgovaških goric

Minilo je že mnogo let, odkar si nas morala majhne zapustiti, toda ostala si globoko v naših srcih tudi sedaj, ko smo že vsi v zrelih letih.

TVOJI: HČERKE IN SINOVA

*Že dve leti te zemlja krije,
na tihem bregu mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš.*

V SPOMIN

17. aprila bosta minili dve boleči leti,
polni žalosti, odkar naju je zapustil
dragi mož in očka

August Benko

iz G. Slaveč

Hvala vsem, ki se ga še spominjate, krasite njegov prerani grob in
prižigate sveče.

Žalujoča žena in sinek Dušan

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je nepričakovano za vedno zapustila mama,
stara mama in prababica

Marija Toplak

iz Gomilice

Ob težki in nepričakovani izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, sorodnikom, botrini, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste sočustvovali z nami, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala duhovnikom, g. župniku in kaplanu Lojzetu Ternarju, pevkam in Jožetu Tkalcu za poslovilne besede.

Posebna hvala duhovnikom, g. župniku in kaplanu Lojzetu Ternarju, pevkam in Jožetu Tkalcu za poslovilne besede.
Vsem še enkrat — prisrčna zahvala!

Gomilice, 24. marca 1985

Žalujoči: hčerki Katarina in Marija z možema Štefanoma, vnuki Lojze, Štefan in Terezija z družinami ter Stanko in Marija

ZAHVALA

Tiho se je poslovila naša dobra mati, babica in prababica

Frančiška Šeruga

iz M. Sobote

Vsem darovalcem vencev in cvetja, sorodnikom, sosedom ter vsem ostalim, ki so našo pokojno mamo pospremili na njeni zadnji poti, iskrena hvala!
Posebej se iskreno zahvaljujemo pevcem in duhovščini za ganljivo slovo v trenutkih globoke žalosti.

M. Sobota, 27. 3. 1985

Žalujoči: sinovi in hčere z družinami

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

Ivan Tivadar

iz Velike Polane

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo botrini, sorodnikom, sosedom in vsem ostalim, ki ste sočustvovali z nami, izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje.

Posebna zahvala je namenjena g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

21. marca 1985

Žalujoči: žena Marija, hčerke Marija iz Kanade, Verona in Ivanka z družinami ter ostalo sorodstvo

OSMR TNICA

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma, v 57. letu starosti, umrl naš sodelavec

Matija Vučko

vodja pasterizacije v naši DO

Prizadevnega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu!

ABC POMURKA, TOVARNA MLEČNEGA PRAHU, MURSKA SOBOTA

*Tiho, mirno ste zaspali,
v hipu smo ostali sami,
le spomin na vas bo z nami,
hvala vsem za vse, kar ste nam dali.*

ZAHVALA

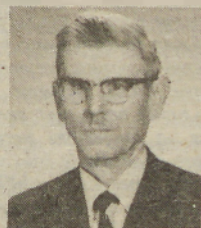
V 57. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in stari oče

Štefan Toplak

iz Brezovice

Ob tej težki in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in botrini.
Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevkam za odpete žalostinke.

Žalujoči: žena Marija, sin Jože, hčerki Marija in Angela z družinami ter sestra Ana z družino

ZAHVALA

13. marca nas je v 86. letu starosti za vedno zapustil dragi mož, oče, tast, dedek, pradedek in sorodnik

Alojz Fujs

iz Sodišinec

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.
Prisrčna hvala g. duhovniku in pevcem za pogrebni obred.

Žalujoči: žena Emilija, sin Franc z družino, hčerka Ema z družino, sin Alojz z ženo Marijo, vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo

*Prezgodaj čas prišel je za oddih,
dom je prazen, dom je tih,
ker tebe dragi oče ni,
da bi skupaj še bili.*

ZAHVALA

Ob tragični in boleči izgubi dragoga moža, očeta, dedija, brata in tasta

Frančka Dominka

iz Babinec

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, posebno Nemcu, in znancem, ki ste mu poklonili vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala duhovnikom za pogrebni obred, gasilcem, DO SDK Ljutomer in M. Sobota, DO VŽK Ljutomer in govornikom.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Aleksander Filo

iz Šalovec

Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.
Zahvaljujemo se kolektivoma KZ Panonka in Potrošnika, g. duhovniku za pogrebni obred, govorniku KS in pevcem iz Gornjih Petrovec za ganljive žalostinke.
Vsem še enkrat — prisrčna zahvala!

Šalovci, 31. 3. 1985

Žalujoči: žena Vilma, sin Aleksander in hčerka Jolanka z družinama

ZAHVALA

Prvega pomladnega dne je v 80. letu starosti ugasnilo življenje drage mame in stare mame

Barbare Žalik

iz Male Polane 82

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo obiskali v času njene težke bolezni, predvsem pa botrini in sosedom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali šopke, vence in za sv. maše, ZB, kolektivu in sodelavcem Integratu — avtobusna postaja v Ljubljani ter sodelavcem iz Primata Lendava. Posebna zahvala g. župniku za lepe poslovilne besede in pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: hčerke Gizela, Marta in Marija ter sin Štefan z družinami

MALE OGLASE IN ZAHVALE SPREJEMAMO DO SOBOTE — ZA OBJAVO V NASLEDNJEM TEDNU. DELOVNI ČAS OD 7. DO 15. URE, V SOBOTO PA OD 8. DO 12. URE.

Gallusova listina MINKI ZACHERL

Tradicija bogate ljutomerske kulture se neprekinjeno nadaljuje. Pravzaprav ne gre samo za nadaljevanje tradicije, gre za ljudi, ki so utirali pota ljutomerski kulturi in ljubitelstvu. Ena takšnih osebnosti je tudi Minka Zacherl, danes 90-letna upokojenka, sicer pa zborovodkinja, pedagoginja in ljubiteljska kulturnica. Pretežno del svojega življenja je Minka Zacherl posvetila glasbeni in umetniški — zborom. In za njeno življenjsko delo ji je Zveza kulturnih organizacij Slovenije podelila najvišje priznanje, ki ga ljubiteljski kulturniki v naši republiki lahko prejmejo: Gallusovo listino.

To visoko priznanje so Minki Zacherl izročili v petek popoldne. Delegacija se je po vročih dalj časa pomudila pri slavljenici, poklepala in obudila spomine na dogodke iz Minkinega bogatega

in pestrega življenja. Ob slovesu so ji zaželeli še polno zdravja in klenosti.

Dušan Loparnik

KAR SE NE BI SMELO ZGODITI...

Skoraj ne mine dan, da se v naših šolah ne bi zgodilo kaj zanimivega, pomembnega... Mursikaj gre mimo nas. Kaj bitro pa dobi v javnosti širši odziv, kakšen nepričakovan »pripetljaj«. In prav to se je v minulih dneh zgodilo na dveh pomurskih osemletkah.

Za nepričakovano potegavščino je poskrbela skupina tabornikov iz 8. razreda osnovne šole Gornja Radgona. Pripravili so namreč zasedo nosilec kurirčeve torbe, ki so bili na poti v Gornjo Radgono s podružnične šole v Spodnji Ščavnici. To seveda še ne bi bilo nič neobičajnega, če ne bi ob srečanju s pionirji, ko so se ruvali za torbico, prišlo celo do pretepa in če si potem »zmagovalci« ne bi privoščili še nekaj nenavadnega. Torbico so zadržali, k ravnateljici pa poslali pionijsko zahtevo, naj napiše potrdilo, da bodo dobili en dodaten dan za šolski izlet. Zaradi vsega tega je kurirčkova pošta prispela na šolo z večjo zamudo. Kot blisk se je razširila novica, da je k temu »dejanju« spodbudil skupino učencev eden izmed učiteljev. Zavoljo tega je kasneje »posredoval« tudi občinski partijski organ, na šoli pa so imeli razgovore o tem dogodku. Učenci, ki so postavili zasedo, so zatrdili, da so se za to potegavščino dogovorili

brez vednosti učitelja. Potemtakem naj bi bili krivi le oni. Vendar, če bi na šoli poskrbeli za organizirano zasedo, kot je to bilo običajno v minulih letih, potem se kaj takega najbrž ne bi zgodilo.

Na osnovni šoli Edvard Kardelj v Murški Soboti se je prav tako zgodilo nekaj neobičajnega, o čemer se ljudje precej pogovarjajo. Bilo je pri uri telesne vzgoje ko je učitelj skupaj z učenci igral košarko. Zaradi grobega učenčevega prekrška je učitelj reagiral tako ostro, kot ne bi smel čeprav ni tako hudih posledic, kot se govori. Učitelj se je kasneje učencu in tudi staršem opravičil, kljub temu pa je zaradi prekrška proti njemu sprožen ustrezen postopek. Treba je še dodati, da ta učitelj žrtvuje veliko prostega časa za delo z učenci na športnem področju in da zlasti v košarki dosega z njimi zelo lepe uspehe. Prav te dni so se pionirke na republiškem festivalu košarke uvrstile v finale.

JOŽE GRAJ

V občini Murska Sobota so te dni v glavnem že opravili tehnične preglede orožja. Tovrstne preglede je potrebno opraviti vsakih pet let, opravlja pa jih posebna tričlanska komisija, v kateri je tudi strokovnjak za orožje. Člani komisije ugotavljajo, da občasno orožje dobro vzdržujejo, da imajo v zadnjem obdobju tudi dobro orožje, da pa pogosto pozabijo prijaviti pristojnim organom spremembo prebivališča. Pregledi bodo do torka, 16. aprila v lovskem domu ZLD Prekmurja v M. Soboti med 13. in 17. uro. Foto: A. Abraham

GOVORILNI DAN V MURSKI SOBOTI

Izmenjava strokovnjakov s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja med SR Slovenijo in republiko Avstrijo je že tradicionalna. Tako prireja skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije v Murški Soboti govorilni dan za vse tiste, ki imajo kakršenkoli problem glede uveljavljanja pravic iz invalidskega in pokojninskega zavarovanja po predpisih sosednje republike Avstrije.

Govorilni dan bo v četrtek, 18.

aprila 1985, v prostorih območne delovne enote Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Murska Sobota, Titova 24/III. Tu bodo sodelovali strokovnjaki iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev in uslužbencev republike Avstrije in tudi Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije.

Vse, ki se zanimajo za pogovor, vabijo, da se oglasijo med 9.30 in 13. uro.

ORGANIZACIJO RDEČEGA KRIŽA V VSAKO KS

Občinska organizacija Rdečega križa Murska Sobota, ki vključuje 35 krajevnih organizacij z 9385 člani ter 9725 mladih članov in mladine Rdečega križa, je v preteklem štiriletnem mandatu opravila pomembno poslanstvo na področju krvodajalstva, osebne in splošne higijene, varstva okolja, organizirala je vrsto zbiralnih akcij in aktivnosti na zdravstvenem, socialnem in vzgojno-izobraževalnem področju.

Prav tako pa je organizirala tudi razne tečaje in predavanja za množično usposabljanje prebivalstva iz prve medicinske pomoči, nege bolnika in poškodovanca za potrebe splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Na osnovnih in srednjih šolah je bilo organiziranih 68 tečajev prve pomoči, ki jih je obiskovalo blizu 500 udeležencev. Pri dopolnilnem pouku prve medicinske pomoči je sodelovalo 4640 delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. V

18 krajevnih organizacijah RK imajo usposobljenih 351 tečajnik za laično nego bolnika na domu.

Uspešno organizirajo krvodajalske akcije, saj je samo letos že okrog 400 litrov krvi. Od leta 1954 pa do danes pa je na transfuzijskem oddelku v Murški Soboti dalo kri 60.000 darovalcev (letno 3500). Humana dejavnost organizacije RK pa se vse bolj uveljavlja na šolah, kjer organizirajo vrsto zdravstvenovzgojnih predavanj in solidarnostnih akcij pri mučenju pomoči starejšim in invalidnim osebam. Prav iz soboške občine so mladi člani RK ob pomoči mentorjev lani dosegli razveseljive rezultate v republiškem tekmovanju. Na šolah pa uveljavljajo tudi druge akcije, kot denimo na osnovni šoli v Bogojini, kjer so dosegli, da se na šoli ne kad. Na programsko-volilni konferenci pa so se zavzeli, da bi bilo potrebno več sodelovanja s krajevnimi skupnostmi in organizacijami združe-

nega dela ter si prizadevati, da bi organizacijo Rdečega križa ustanovili tudi v tistih petih krajevnih skupnostih soboške občine, kjer doslej še nimajo te humane organizacije. V razpravi je bilo podanih tudi več koristnih pobud za prihodnje delo. Na konferenci, ki je vsestransko izpricala pestro in vsebinsko bogato dejavnost Rdečega križa v soboški občini, so bile tudi izrečene številne pohvale in zahvale za opravljeno humano in plemenito delo. Ob tej priložnosti so tudi za služnim posameznikom in organizacijam podelili priznanja. Tako je bilo podeljenih 65 priznanj za več kot 20-letno delo v organizaciji Rdečega križa ter 17 priznanj mladim članom RK na osnovnih šolah za razvijanje oblik solidarnosti in humanih odnosov med ljudmi, posebno do starejših in invalidov. Za predsednika občinskega odbora Rdečega križa Murska Sobota so ponovno izvolili Avgusta Korena, za sekretarja pa Angelo Žizek.

Feri Maučec

IZGUBA BO POKRITA

Izvršni svet SO Ljutomer je v skladu s svojimi pooblastili na minuli seji obravnaval tudi informacijo o trenutnem položaju v DO Tehnostroj pri prizadevanjih delavcev in vodilnih za reševanje težavnega položaja. Jože Vidovič, predsednik začasnega kolektivnega poslovnega organa, je poleg pisne informacije podal tudi nekaj dodatnih. Zagotovil je, da bo izguba, ki jo je tozdr Proizvodnja vozil in kmetijske mehanizacije, »prigospodaril« lansko leto v višini 307 milijonov dinarjev, v celoti pokrita.

Poleg lastnih sredstev bodo za pokrivanje izgube dobili tudi finančno podporo delavcev sozda Agros, dobaviteljev in ozvod iz občine Ljutomer ter sklada republiških rezerv. Kljub temu pa težavne gospodarske razmere s tem ne bodo rešene. Jože Vidovič je podal tudi nekatere primerjalne podatke: trenutna proizvodnja teče po načrtih predsanacijskega programa. Januaria so izpolnili 90 odstotkov načrta, februarja 97 in marca 105 odstotkov, v celoti pa so v prvem tromesečju načrt izpolnili 98-odstotno. Problemi pa so se začeli pri prodaji, saj imajo trgovske organizacije v zalogi skoraj 500 prikolic in troliscev gnojia, samo v Tehnostroju pa skoraj 1000 izdelkov v vrednosti 38 milijonov dinarjev. Na zaloge pa vplivajo trije razlogi: padec kupne moči prebivalstva, visoke obresti za posojila in visoke cene Tehnostrojnih izdelkov. Zadnji očitke je tudi najpogostejši, zato so se v tej delovni organizaciji lotili tudi analize stroškov in prišli do naslednjih ugotovitev: v prikolicah je bilo lanske leto novembra sestava materialov

takšna: 46 odstotkov črne metalurgije, 18 odstotkov koles (gume) in 36 odstotkov ostalega. V letošnjem prvem tromesečju se je ta sestava spremenila: 50 odstotkov črne metalurgije, 20 kolesa in 30 odstotkov ostalega. Seveda so ta razmerja na podlagi cen v sestavi izdelka. In še en zanimiv podatek: lani novembra je bilo v ceni prikolic ETK 280 72 odstotkov materialov, letos na koncu prvega tromesečja pa 92. Če k temu cenovnim (ne)sorazmerjem dodamo še kvalifikacijsko sestavo, ki je skrajno neugodna, saj je 0,4 odstotka zaposlenih z visoko izobrazbo, 1 odstotek z višjo, 10,6 odstotka s srednjo, 40,5 kvalifici-

ranih, 11 odstotkov polkvalificiranih in 36,5 odstotka nekvalificiranih, je trenutna podoba Tehnostroja zaokrožena.

In kakšne so rešitve? V Tehnostroju jih vidijo nekaj: prilaganje izdelave manjšim serijam ali izdelovanju po naročilu, večja izvozna dejavnost in iskanje novih — bolj donosnih proizvodnih programov. Seveda teh nalog ne bodo mogli izpeljati sami, zato so se dogovorili, da bodo izvršni svet in družbenopolitične organizacije — občine Ljutomer pomagale Tehnostrojevem pri njihovih prizadevanjih.

Dušan Loparnik

Pred konferenco

— V preteklem tednu se je sestalo Predsedstvo občinskega komiteja zveze komunistov in je sprejelo gradivo za programsko-volilno konferenco, ki bo osnovnim organizacijam ZK osnova za razpravo o najaktualnejših vprašanjih sodnjega družbenega trenutka. Poudarek naj bi bil predvsem na ekonomskih vprašanjih, kajti gospodarska gibanja v občini niso spodbudna. Izredna problematika kadri in razvojni programi, ki jih ni, posledice tega pa vodijo v večji problemi zaposlovanja. NK manj pomembno ne bo spregovoriti o vprašanjih samouprave organiziranosti organizacij združenega dela in učinkovitosti le-te, delovanje delegatskega sistema, o akcijah in kadrovske krepitvi zveze komunistov in vrsti drugih vprašanj, ki se bodo ob gradivu postavljala v osnovnih organizacijah. Programsko-volilna konferenca bo 17. aprila.

MEDOBČINSKI SVET SZDL

Rešitev za kovinarje

Na pomurskem medobčinskem svetu SZDL v Murški Soboti sta bila predzadnja sredo dva delovna razgovora o aktualnih gospodarskih vprašanjih v naši regiji. Poleg predstavnikov pomurskih občinskih izvršnih svetov in direktorjev večjih delovnih organizacij sta se ju udeležila Jože Knez, podpredsednik republiške konference SZDL, in Henrik Marko, predsednik republiškega komiteja za industrijo. Na prvem razgovoru je beseda tekla o pomurski kovinski predelovalni industriji, ki je zašla v velike težave. Ta veja gospodarstva zaposluje okrog 6 tisoč delavcev, zato je zanjo treba čimprej najti ustrezen izhod — v skrajnem primeru tudi v preusmeritvi pro-

izvodnje. Izhod bodo morali najti delavci sami.

V drugem delu pa so spregovorili o dosežkih drugih organizacij združenega dela. Uspehi v kmetijstvu so nadvse spodbudni, odlični so dosežki soboške Mure, pa tudi v lendavski INA-Nafti so lani sklenili poslovno leto brez izgube. Če jim bo uspelo prodati opremo za rafinerijo (trenutno je najresnejši kupec Kitajska), potem se bo ta organizacija končno znebila tudi tega finančnega bremena. Iztržili bi radi vsaj toliko, kolikor je sedanja knjižna vrednost opreme.

S. S.

Pionirji združniki

Na prvem kvizu Pionirska setev za obilnejšo žetev pionirjev združnikov soboške občine se je konec minulega tedna na osnovni šoli Tišina pomerilo 8 ekip. Tekmovanje je organizirala občinska konferenca ZSMS iz Murske Sobotne. Pionirji so pokazali veliko znanja iz poljedelstva, sadjarstva in o pionirski organizaciji. Prvo mesto je osvojila ekipa OS Tišina, drugo ekipa OS Puconci, tretjo pa so si delili združniki štirih šol. Z zaščitnimi sredstvi je pionirje nagradila KZ Panonka.

B. H.

POKAŽI KAJ ZNAŠ

Mladi v Beltincih so se odločili, da bodo organizirali prireditev Pokaži kaj znaš. Nastopili naj bi amaterski pevci in ansambli. Prireditev bo v prostorih osnovne šole 17. oktobra, in to 5. maja 1985 ob 16. uri. Pri organizaciji prireditev bodo pomagale tudi delovne organizacije, ki bodo prispevale praktične nagrade za nastopajoče. Takšno prireditev prireajo v Beltincih prvič.

M. H.

Žagarjev nagrajenec

Med letošnjimi dobitniki Žagarjeve nagrade, ki jo najzaslužnejšim pedagoškim delavcem podeljuje republiška izobraževalna skupnost, je tudi JANEZ KERČMAR, pedagoški svetovalec pri organizacijski enoti Zavoda za šolstvo SRS Murska Sobota.

Dolga in dokaj bogata je bila njegova dosedanja učiteljska pot. Začel jo je leta 1951 na Srednji Bistrici, nato ga je vodila v Budince, Dolence, Marjanje, Tišino in Apače, 1971. leta pa je prevzel delo za urejanje, razvoj in delovanje dvojezičnih osnovnih šol na narodnostno mešanem območju, in to poslanstvo opravlja še danes. Znano je, da je tovariš Kerčmar ves čas učiteljevanja poskušal vnašati novosti v vzgojno-izobraževalno delo in da se je zavzemal za sodoben pristop do poučevanja. »Tadaj smo začeli tudi uvajati prehrano v šole in prizadevali smo si za povezovanje z okoljem. Spodbujal sem tudi aktivno sodelovanje učencev v učnem procesu...

JANEZ KERČMAR — Žagarjev nagrajenec

»Skrb za dvojezično šolstvo sem prevzel v obdobju, ki je bilo izredno težko, saj so bila to leta po ustavnem sporu, ki je nastal zaradi tega šolstva. Zato je bilo treba čimprej in čim uspešneje rešiti mnoga odprta vprašanja in probleme na tem področju. Najprej smo se lotili koncepta dvojezičnega pouka, obenem pa smo načrtno pristopili k pripravi učnih načrtov in predmetnika za dvojezični pouk. Naslednje področje je bilo sodelovanje z Ljudsko republiko Madžarsko, da bi tako prispevali tudi k tesnejši povezovanosti narodnostnega šolstva z matično, s tem pa tudi k napredku jezikovnega pouka na dvojezičnih šolah v Pomurju in osnovnih šolah v Porabju. Prav tako smo si posebej prizadevali, da bi dvojezične šole dobile ustrezne učbenike, delovne zvezke in učila. V 25 letih dvojezičnega šolstva smo uspeli v okviru Zavoda za šolstvo SRS izdati 25 učbenikov in delovnih zvezkov. Sicer pa smo jih prikrbeli tudi iz Vojvodine in z Madžarske.«

Ob delu mu je sicer ostajalo malo časa tudi za družbenopolitično udejstvovanje, vendar se je povsod aktivno vključeval. Med drugim je bil predsednik raznih komisij in odborov, predsednik občinske konference SZDL občine Petrovci — Salovci, član OK ZKS M. Sobota in Gornja Radgona, bil je tudi odbornik in poslanec kulturnoprosvednega zbora za občino Gornja Radgona in Ljutomer in še več drugih nalog je uspešno opravil.

Jože Graj

VEČER PRLEŠKE FOLKLORE

Jutri, to je v petek, 12. aprila, bo v Kongresni dvorani hotela Radin v Radencih Večer prleške folklores, ki ga pripravlja folklorna skupina iz Križevca pri Ljutomeru. bb